

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:52 • 25 Nisan '98 • 100 000 TL.(KDV dahi)

Parti önderliğinde
işçi sınıfının
devrimci 1 Mayıs'ı
için ileri

İÇİNDEKİLER

S.Y. Kızıl Bayrak'tan	2
Kapak	3
Sınıf Hareketi	4-5
Sınıf Hareketinin Sorunları ...	10-11
Sınıf Hareketi	12-13
Devrim Cephesi	14-15
Tarım ve Köylü Sorunu (Orta Sayfa)	16-20
Devrim Cephesi	21-23
Tartışma/Eleştiri.	24-25
Uluslararası Politika.	26-27
Uluslararası Hareket	28-29
Bültenler.	30
Mücadele Postası	31

Sosyalizm Yolunda Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:52 ● 25 Nisan 1998

Fiyatı: 100 000 TL. (KDV. dahil)

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Yeter Yalçınbaş

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli cad.. No: 52/5 İstanbul

Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49

e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık

İSTANBUL

Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:

BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok.Karakas İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR, Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sıhhiye/ANKARA, Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ, Tel: 0 (262) 642 41 90

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA, Tel: 0 (322) 363 28 78

Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92

Gazetene sahip çık! Abone Ol! Abone Bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4 000 000 TL.
Yurt dışı 130 DM Yurt dışı 260 DM.
Fatma ÜNSAL adına, Yapı Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.
TL için :0079219-2
DM. için :3002991-8 No'lu hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

Sosyalizm Yolunda
Kızıl Bayrak
Abone Formu

Parti önderliğinde işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için ileri!

Merhaba,

Bu sayı yine ana gündemimiz olan 1 Mayıs ağırlıklı çıkıyoruz. Devrimci baharı işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı ile taçlandırmak için yürüttüğümüz faaliyetin haberleri yanısıra, işçi sınıfının günlük mücadelesinin haberleri, değerlendirme ve dersleri de her zamanki gibi yer alıyor sayfalarımızda.

1 Mayıs yaklaştıkça ve 1 Mayıs hazırlıkları hızlandıkça, sermayenin saldırıları da her cepheden yoğunlaşıyor. Sadece geçtiğimiz hafta içinde artan saldırılar ve yükselen tepkiler oldukça yekün tutuyor. Ki, yer ayıramadığımız gelişmeler de var. Gün geçmiyor ki bir fabrikada, bir atölyede eylem olmasın.

Sermayenin saldırıları fabrikalarda başlıyor, sokakta, evde, işkencehanelerde sürüyor. 1 Mayıs hazırlıklarını engelleme kaygusuyla, kır gezilerine kadar uzanıyor. Kitap, gazete ve pankartlardan sonra, toplar, yiyecekler, müzik aletleri, ses cihazları, kamyon şoförleri gözaltına alınıyor. Çay paketleriyle kola şişelerine, kitaplarla birlikte "tutuklama" çıkıyor.

Eskiler, "it ürür, kervan yürür" derlermiş. Çürüyen sermayenin çeteleşen devleti elinden geleni ardına koymasın, biz kararlılığımızdan hiçbir şey yitirmeden, aksine her saldırıyla biraz daha bilenererek yürüyoruz yolumuzu. Sistemin saldırıları yıldırma amaçlıyor, kararlılığımızı artırıyor; göz korkutmayı amaçlıyor, öfkemizi

biliyor; kitlelerden koparmayı amaçlıyor, sayımızı artırıyor...

Her saldırısı kirli-karanlık yüzünü biraz daha açığa çıkardıkça kendisi yalnızlaşıyor, biz çoğalıyoruz. Her adımı onu biraz daha çukura sürüklerken, bizi düzlüğe yaklaştırıyor. Özellikle işçi-emekçi kitlelere yönelik saldırılarıyla kendi kendini teşhir ediyor, ajitasyon-propaganda faaliyetimizin malzemelerini zenginleştiriyor.

Sistem tükendikçe devrim büyüyor...

Kapak ilanlarını ikinci sayfada verdiğimiz iki yeni kitap hazırlığımızı da duyurmak istiyoruz. Program sorunları üzerine konferansların iki konusunu içeren bu iki kitabımızın yanısıra, EMEP broşürü de ikinci baskıya hazırlanıyor.

Hem EMEP'teki çözülme ve devrimci kopuşların sürmesi, hem de ilk baskının tükenmiş olması, kısa zamanda ikinci baskıyı zorunlu hale getiriyor.

EMEP'ten yolunu ayıran bir grup devrimcinin daha deklarasyonu bu sayımızdaki önemli haberlerden birini oluşturuyor.

Partiyi tüm komünistler için, Türkiye işçi sınıfı için kazandık. Parti ile kazanacağız!

Yaşasın işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı!

Hazırlanıyor!

H. FIRAT

*Program sorunları
üzerine konferanslar*

**Demokrasi
ve
Devrim**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

H. FIRAT

*Program sorunları
üzerine konferanslar*

**Bağımsızlık
ve
Devrim**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

1 Mayıs'ta mücadele alanlarına çıkalım!

İşçiler, kardeşler!

Fabrikalarda, atölyelerde en ağır sömürü koşullarında çalıştırıyoruz. Yolu, suyu olmayan en işbe mekanlarda yaşamaya mecbur bırakıyoruz. En doğal örgütlenme çalışmalarımız, sendikalaşma girişimlerimiz zorla bastırılıyor ve onlarca arkadaşımız işten atılıyor. Başımızı kaldırdığımızda devletin kolluk güçlerini, askerini, polisini karşımızda buluyor, düzenin mahkemelerinde yargılanıyoruz. Bizleri bölüp parçalamak için her gün yeni saldırılar planlanıyor. Çocuklarımız okul kapılarından ve ilgiden yoksun, ucuz işgücü olarak atölyelere sürülüyorlar. O küçük bedenleriyle en ağır işlerin altına sokuluyorlar. Aileden herbirimiz gece yarılara kadar çalıştığımız halde yine de sefaletimizin bitmediğini, her geçen gün biraz daha derinleştiğini görüyoruz. Peki neden onca çalıştığımız, ürettiğimiz halde biz de insanca yaşayamıyoruz? Neden bu koşullarda yaşamaya katlanıyoruz?

İşçiler!

Eğer bu sömürü ve zulüm düzeni devam ediyor ve değişmiyorsa, bilin ki öncelikle değişmesi gereken işçiler, çalışan ve ezilen tüm emekçilerdir. Fabrikamızdaki sorunlara sahip çıkmıyor ve değiştirmek için mücadeleye atılmıyorsak, bunu bizim yerimize değiştirecek başka bir güç yoktur. Öncülüğü başkalarına bıraktığımız, önce onlar başlasın diyerek baktığımız sürece kazanabileceğimiz birşey yoktur. Eğer kendimizi bir adım önde görüyorsak mücadeleye atılalım. Diğer kardeşlerinizin de güvenle yanımıza geleceklerini ve kavgayı omuzlayacaklarını göreceğiz.

Bugün değişik fabrikalara yönelik farklı saldırı biçimleri uygulanıyor. Özelleştirme, taşeronlaştırma, esnek üretim, sıfır sözleşmeler vb. işçi sınıfına ve emekçilere yönelik topyekûn saldırının değişik biçimlerde devreye sokulmasıdır. Başımızı ve gözümüzü kendi bulduğumuz dar alandan kaldırıp diğer fabrikalara baktığımızda, bir bütünün parçası olduğumuzu anlayacağız.

İşçiler, emekçiler!

Sermaye sınıfı örgütlü gücünü kullanarak bizlere topyekûn bir saldırı düzenliyor. Bunu da en sinsi yöntemlerle hayata geçirmek için uğraşiyor. Kimimize önce özelleştirmeyi, kimimize esnek üretimi, kimimize de grevsiz-toplusözleşmesiz sendikayı dayatıyor. Bizleri bölüp parçalayarak saldırılarını ayrı ayrı cephelerden uygulamaya koymak istiyor. Fakat bizler bilmeliyiz ki, bugün

yalnızca bir bölümümüze olan yarın hepimizdir. Bizler bunun için "Özelleştirmelere hayır!", "Esnek üretime geçit yok!", "Sahte sendika yasasını alanlarda yırtalım!" dedik. Şimdi bunları hep bir ağızdan 1 Mayıs'ta alanlardan haykırmanın zamandır. Tek yürek, tek yumruk olarak saf tutmanın zamanıdır. Krizin faturasını onlara, kapitalistler ödetmek için alanlarda birleşmenin, mücadeleyi yükseltmenin zamanıdır.

Her geçen gün daha da boyutlanan saldırıların üstü kazındığında, kapitalist sistemin sömürücü ve vahşi yüzü çıkıyor karşımıza. Köklü ve yapısal krizini çözme olanağından yoksun bulunan kapitalist düzen artık tam bir çürümeyi yaşıyor. İşte Susurluk'ta en açık bir biçimde ortaya çıkan bu çürüyen düzen ve bu zeminde çeteleşen devlet

1 Mayıs'ta üretimi durduralım!

Fabrikalardan, işyerlerinden, okullardan, semtlerden alanlara çıkalım!

Meydanlarda gücümüzü birleştirelim!

1 Mayıs'ı işçi sınıfı ve tüm ezilen emekçi kitlelerin mücadelesinin bir sıçrama tahtasına dönüştürelim!

Sömürüye ve zulme karşı,

çetelesen devlete karşı

sınıf mücadelesi bayrağını yükseltelim!

Alanlara çıkamadığımız verleri

1 Mayıs alanlarına çevirelim!

1 Mayıs'ı içeriğine uygun kutlamak ve yarınları kazanmak için;

Sermayenin saldırılarını püskürtmek ve

taleplerimizi haykırmak için;

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için alanlara!

İşçi ve emekçilerin saflarına!

gerçekliğidir. Sömürü düzeninin sürebilmesi için, krizin faturasını emekçi yığınlar fatura edebilmesi için bu düzenin sahipleri daha fazla şiddete, polise, askere, daha fazla çetelere ihtiyaç duyuyorlar. Bizim örgütlenmemiz ve mücadelemiz karşısında dehşete kapılıyorlar. Bunun içindir ki, bizzat devlet eliyle örgütlenen eli kanlı çeteler ve çete başları bizim mücadelemizi boğmak için "1000 operasyon" düzenliyorlar. En yığıtlerimiz işkence tezgahlarında can verip, sokaklarda yargısız infazlarla katlediliyor. Faili "meçhul" cinayetlerle kaybediliyor. 1 Mayıs alanlarında bu çetelerin silahlarından çıkan kurşunlarla onlarcamızı şehit veriyoruz. Kamu emekçilerinin en doğal örgütlenme istemlerinin üzerine panzerlerle, bombalarla gidiliyor. Öğrencilerimiz hukuk terörüyle yaşlarından büyük cezalara çarptırılıyorlar. İşkenceci katiller, üç-beş ay alarak ellerini kollarını sallayarak mahkemelerden bırakılıyorlar. Yanıbaşımızda yıllardır ulusal

özgürlük istemleri için savaşan kardeş Kürt halkı katlediliyor. Üzerlerine tonlarca bomba yağdırılıyor. Çocuklarımız mazlum bir halkın üzerine salınıp, insanlıklarından çıkarılıyorlar. Bu kapitalist düzen işçiler, emekçiler ve ezilen uluslar için sefalet, yıkım ve acıdan başka hiçbir şey sunmuyor.

O zaman daha ne bekliyoruz? Bu barbarlığa son verecek, ücretli kölelik düzenini yerle bir edip, sömürsüz bir dünya kuracak olan bizler değil miyiz? Biz ki bütün ezilen, sömürülen sınıfların ve halkların kurtuluşuna önderlik edebilecek tek sınıfız, işçi sınıfıyız. O halde artık öncülük misyonumuzu yerine getirmek için örgütlenelim ve mücadeleye atılalım. İşçi sınıfının öncü kurmayının, partimizin gösterdiği yoldan ilerleyerek yarınları kazanmanın onurunu taşıyalım.

Önümüze gerici barikatlar örüleceğini biliyoruz. Bizim adımlarımızı yavaşlatmak misyonuyla hareket eden sendika bürokratlarını şimdiye kadar hep karşımızda bulduk. MGK'nın emirliğini yapan bu sendika ağaları, işçi sınıfı ve emekçi yığınlar en ağır saldırıların yöneltildiği bir dönemde, sermayeyle kolkola girip ESK adı altında bu saldırıların koltuk değneği oldular. Şimdi yüzüstü 1 Mayıs alanlarında bizleri temsil edebileceklerini düşünüyorlar. Oysa 1 Mayıs alanı, aynı zamanda ESK'dan ve buna arka çıkanlardan hesap sorulacağı bir alandır... Meydanı bu MGK sendikacılarına bırakmamak için işçi inisiyatiflerini geliştirelim. Yine bu MGK sendikacılarının kuyruğuna takılan reformistler bizim sermaye düzenine karşı duruşumuzu zayıflatmak, direngenliğimizi kırmak ve bu mücadele gününün içini boşaltmak istiyorlar. Sermayeye ve onun devletiyle cepheden karşı karşıya gelmekten bizi alıkoymak istiyorlar. 1 Mayıs'ı bir şenliğe dönüştürmek istiyorlar.

Oysa işçi sınıfının, emekçi ve ezilen halklarla birlikte kavga bayrağını yükseltmesinin, sömürsüz yeni bir dünyaya olan özlemin adıdır 1 Mayıs. Bugün iki sınıf karşı karşıya gelir. Proletarya ile burjuvazi... İki sınıfın, iki dünyanın güçlerinin sındığı tarihi bir hesaplaşmadır 1 Mayıs... Bugünü tarihi anlamına ve önemine uygun bir biçimde kutlamak tümüyle bize bağlıdır.

İşçiler, emekçiler!

1 Mayıs'ta üretimi durduralım! Fabrikalardan, işyerlerinden, okullardan, semtlerden alanlara çıkalım! Meydanlarda gücümüzü birleştirelim! 1 Mayıs'ı işçi sınıfı ve tüm ezilen emekçi kitlelerin mücadelesinin bir sıçrama tahtasına dönüştürelim.

Sömürüye ve zulme karşı, çeteleşen devlete karşı sınıf mücadelesi bayrağını yükseltelim!

Alanlara çıkamadığımız yerleri 1 Mayıs alanlarına çevirelim!

1 Mayıs'ı içeriğine uygun kutlamak ve yarınları kazanmak için;

Sermayenin saldırılarını püskürtmek ve taleplerimizi haykırmak için;

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için alanlara!

İşçi ve emekçilerin saflarına!

A large black and white photograph of a crowd at a protest. A banner in the foreground reads "ASSASSIN MAYIS". A smaller banner held by a person in the crowd reads "TO ASSIN MAYIS WYETH IS CRED". An inset photo in the bottom left shows a close-up of a man's face.

A black and white photograph capturing a dense crowd of people, likely during a protest or a moment of civil unrest. In the center, a man with a prominent mustache and a determined expression is shouting with his mouth wide open. To his right, another man wearing a white hard hat is also shouting. Several other individuals in the crowd are wearing hard hats, suggesting a construction or industrial setting. Many people have mustaches, a common feature in the mid-20th century. Several individuals are raising their fists in a gesture of solidarity or defiance. The overall atmosphere is one of intense emotion and collective action.

Bu sendika bürokrasisi, 1 Mayıs gibi, sınıf için sadece tarihsel değil güncel önemi de olan bir günü yasak savmalarla geçirebiliyor. 1 Mayıs'ın nasıl geçeceğine bakan sermaye iktidarının özelleştirme ya da esnek çalışmayı tırmandırabileceğini ya da sınıfın karşı duruşunun bunu geriletebileceğini bilmezden gelinebilir.

Önden toplantılar, geziler, bildiriler, sendikaların kullanımı vb. tüm çalışmaya rağmen, her fabrikada iş bırakılmayacak ya da kitlesel kortejler oluşturamayacak fabrikalar olacaktır. Burada da 1 Mayıs'a katılmaktan vazgeçemeyeceğimiz gibi sınıf kardeşlerimize de küsemeyiz. Zira bizim başka dostumuz yok ve bir sınıf gibi davranmadıkça hiçbir şeyiz. Böyle bir durumda, 1 Mayıs'a katılacakların sabah mitinge gidişlerinin uğurlanmasını, halaylar çekilmesini, bildiriler okunmasını sağlamalı ve kısa süreli de olsa iş bırakmalar örgütlemeye çalışmalıyız. Sınıfın devrimci 1 Mayıs'ı için en küçük bir enerjiyi bile harekete geçirebilmeliyiz. Ve sınıfa halaylarımızla, bildirilerimizle seslenmeliyiz: *"Biz sınıfın devrimci 1 Mayıs'ına gidiyoruz. Bir bayrama gider gibi... Çünkü 1 Mayıslar ezilenlerin, sömürülenlerin bayram günleridir. Şimdi ayrılacak ve sermayenin faşist namlularının önünde bir işçi gibi yürüyeceğiz. Büyük bir rahatlık ve güvenle..."*

**İşçi sınıfı savaşıacak,
sosyalizm kazanacak!**

Sınıf hareketinin politika ihtiyacı üzerine

“Buradaki Susurluk’u halletmeden neredeki Susurluk’u halletmeye gidiyorsunuz!”

22 Aralık 1996’da, DISK’in Kocaeli mitingi öncesinde, Küçükçekmece Belediyesi işçileri işte böyle söylüyorlardı. Daha birkaç ay önce sözde “süresiz” eylem kararları birkaç küçük taviz karşılığında sendikacılar tarafından geri çekilmişti. Yıllardır kardeş bir halka karşı kirli bir savaş yürütülürken, her yeni hükümet ya da ekonomik paketle işçiler iki kat fazla soyulurken demeç vermekten fazlasını akıllarından geçirmeyen sendikacılar, en sonunda eylem kararı almışlardı.

Küçükçekmece Belediyesi işçilerinin sezdiği şuydu: İçeride birikmiş yüzmilyonlarca alacakları için eylem yapmayan sendikanın çeteleşmiş bir sermaye devletinden hesap sorma gücü ya da niyeti olabilir mi? Çok sağlıklı bir ifade ediş olmasa da, işçilerin haykırışı, bu büyük hesabın ancak büyük bir kavganın ürünü olarak sorulabileceğiydi. Sonuçta sezgileri doğrulandı. Küçük hesaplı sendika bürokratlarının amacı hesap sormak değil sadece hava boşaltmaktır.

İşçilerin sezgisi bunu görmekte, ama sonuçta gidişatı neden tersine çevirememekteydi? Çünkü gidişatı kendi eline almamıştır. Çünkü kendi işyerinin yaşadığı dünyadaki tüm ilişkilerin bir parçası olduğunu göremez. Evet yoksuldur, hatta açtır, ama bunun IMF çetesiyle bağlantısı var mıdır?

Evet grev çadırını jandarma yıkar, ama bu o karakol komutanının zalimliğinden değil midir? Evet hor görülür çalıştığı halde, ama bu devletin başbakanı “Ben zengini severim” derken şaka yapıyordur herhalde. İşçilerin, din, dil, ırk, cins, mezhep, yaş olarak hemen hemen her bölümü kendilerine yapılan haksızlığa tepki duyar. Bir parça birliğine, sınıf kardeşine güvenince kavgaya girmekten kaçınmaz. Bilmese de sezer kavgasız çıkar yol olmadığını, hesaplamaz bile kazanıp kazanamayacağını. Bir fabrika ayağa kalkar birdenbire ve hazırlıksız, gücü yettiğinde direnir. Bugün de öyle, gün geçmiyor ki bir tekstil fabrikası birkaç saatliğine iş durdurmasın. Çoğu zaman reddedilir sınıf talepleri. Nedir bu dünyayı yıkacakmış gibi reddedilen talepler. Atılan birkaç arkadaşlarının işe alınması, beş gün üst üste fazla mesaiye kalınmaması ya da üç ay öncenin maaşının ödenmesi. Ama kabullenilmez bunlar. Direnir işçiler. Sonra bunılır

kendi fabrikasına sıkışmış olmaktan, koca bir fabrika bölgesinin ortasında birkaç cılız ziyaret dışında yalnız kalmaktan ve bir de bir patrona karşı sandıkları savaşımın birden sermaye ordusu, polisi, basını, mahkemesi velhasıl devleti ile hazırlıksız karşı karşıya kalmaktan.

İyi ama neden hazırlıksızdır? Çünkü politika ile uğraşmaz. Bunu kendine yabancı bir iş saydıkça sadece dizginleri sermaye sınıfına bırakmakla kalmaz, her gün gördüğü gerçeğin neden öyle olduğunu da anlamaz. Halbuki her IMF heyetinin ülkeye gelmesini mutlaka bir yeni ekonomik istikrar paketi ve ilk toplu sözleşmede sıfır sözleşme dayatmaları ve hak gaspları izler.

Halbuki biraz baksa, karakol komutanının rahatça verdiği “grev çadırını yıkın, dipçikleyin, terörist bunlar” ulumalarını mutlaka yeni bir iller idaresi yasası ya da kriz yönetim merkezi kuruluşu önceler. Halbuki baksa, başbakanın Çırağan Sarayı’nda burjuvalarla oturup işçilerle dalga geçen demeçler vermesinin ertesi günü, fabrika müdürünün bağırması daha bir gürdür. Aslında ülkedeki Susurluk’a yönelmeden kendi işyerindeki Susurluk’u zaten çözemez. Yeterince planlanmamış, hazırlanılmamış, düşmanı bir sınıf ve onun örgütlü devleti olarak görmeyen hiçbir direniş kalıcı bir kazanım elde edemez. Elde ettiklerini koruyamaz, daha kazandım diye

sevinirken, saldırı ile sokakta ya da hukuk-yasa-politika oyunları ile kandırılıp masabaşında yitirir. Sınıfın devrimci politikaya ve devrimci örgüte olan yaşamsal ihtiyacı kendini mevzi direnişlerde bile hissettirir. Bugünkü tabloda uzun süre direnen ama genelde yenilen işçi direnişleri ile devrimci bir işçi hareketinden yoksunluk birbirini beslemektedir.

Ama artık bu tablo kırılacaktır. Komünist işçi partisi şahsında gerçek sınıf öncüsüne sarılan her işçi direnişi kazanmak için büyük bir olanağa sahip olmuş demektir. Mezarda emeklilik yasasını bir meclis gündemine getirip bir çekmenin hiç de iyiniyetli burjuva partiler yüzünden değil, yaşlı işçileri emeklilik haklarını kaybettirme korkusuyla kendiliğinden emekliliklerini istetmeye dönük bir oyun olduğunu açıklayan bir parti olacak. İşçi sınıfının kavgasının bir parçası oldukları için yıllarca tutsaklığa çarptırılmış devrimciler ölüm oruçlarında korkusuzca ölümlerini yeri göğü yıkmayan bir işçi sınıfının burjuvalar tarafından aşağılanmasının engellenemeyeceğini anlatan bir parti olacak. İşte bu sayede her bir direnişte ücret zammı, sosyal haklar için girdiği kavgada kendini ve düşmanını tanımış olacak. Onu her adımda sınıf mücadelesinin dersleriyle eğiten parti, kazanımların sabun köpüğü olmamasını sağlayacaktır.

1 Mayıs: Üretenin yönetene başkaldırı günü

Ben bir petro-kimya işçisiyim. Çalıştığım fabrika kozmetik ürünler (krem, parfüm, ruj vb.) üretiyor. Zorunlu mesailer, düşük ücretler, sağlıksız çalışma ortamı, sendikasıylaştırma bütün sektörlerde olduğu gibi bizim fabrikamızda da yaşanıyor. İşçilerin biraraya gelip konuşmaması için şefler, ustalar dikiliyor başımıza. Şikayet kutuları konuyor fabrikanın her bir yanına. 100 kişinin çalıştığı fabrikada 20 tane şikayet kutusu var. Tabii içleri bomboş, çünkü en ileri işçiden en duyarsızına kadar herkes şunu çok iyi biliyor. Bizler işverenden şikayetçiyiz. Kimi kime şikayet edeceğiz. Önümüzde 1 Mayıs var. İşçilerin birlik, mücadele ve dayanışma günü. Bütün işçilerin yaşadığı sömürüye karşı sesini haykıracağı, üretenin yönetene başkaldırı günü. 1 Mayıs’ın işçiler

açısından anlamı ne denli önemliyse patronlar açısından da o denli önemli. Onlar da hazırlıklara başladılar. İzinleri kaldırdılar. İşçiler arasındaki konuşmaları daha titizlikle dinliyorlar. Korkuyorlar, işçilerin devrimci 1 Mayısı için sendikalı-sendikasıız bütün işçilerin alanları doldurması için yerel işçi platformlarının toplantılarına fabrikalardan ben katıldım. Ve bu toplantıların içeriğini, sonuçlarını, ulaşılabildiğim diğer işçi arkadaşlarıma aktardım. Biz Petro-kimya işçileri olarak, sendikasıız olmamıza rağmen 1 Mayıs’a Petrol-iş’le katılma kararı aldık. Şiarımızı alanlarda haykıracağız.

**Kurtuluş yok tek başına!
Ya hep beraber,
ya hiçbirimiz!**

Genel-İş Sendikası’ndan 1 Mayıs’a çağrı

1 Mayıs işçilerin birlik mücadele ve dayanışma günüdür. Bu günde bütün işçilerin alanları doldurmasını bekleriz.

Genel-İş sendikası olarak bütün tabanımızı örgütlü bir biçimde 1 Mayıs alanlarına taşımak en büyük amacımızdır.

Toplu iş sözleşmesi döneminde olduğumuz için 1 Mayıs’ın işçilerin gücünden işverenlerin etkilenebilmesine en büyük etken olduğuna inanıyorum. Bu nedenle de 1 Mayıs 1998 bizim için çok önemli bir gündür.

Tüm devrimci demokrat kitle kurum ve kuruluşların bu güne destek vermelerini bekliyoruz.

Sözümü; “Zafer direnen emekçinin olacak!”, “Yaşasın 1 Mayıs!” diyerek bitiriyorum.

**DISK Genel-İş
temsilcisi
Firuzan Taştan**

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için!..

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını örgütleme hedefini somut planlamasıyla önümüze koyduğumuzda 1 Mayıs'a bir ayı aşkın bir zaman vardı.

Hedef açıktı. 1 Mayıs'a hazırlanması gereken asıl güç işçi sınıfıydı ve sınıf devrimcilerinin görevi de bu hazırlığı örgütlemektir. Öyleyse kampanyamız öncelikle sınıfın potansiyellerini harekete geçirebilmeliydi. Araçlarımızı, yöntemlerimizi, çalışma alanlarımızı bu amaca uygun saptamalıydık.

Öncelikle, "işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı" şiarının olabildiğince erken bir tarihten itibaren ve olabildiğince yaygın biçimde tartışmaya açılması gerekiyordu. Bu amaçla afiş ve bildiri çalışmamızı bir ay önceden başlattık.

55 bin Kızıl Bayrak, 10 bin Ekim Gençliği, 10 bin Tekstil İşçileri Bülteni, 10 bin Kamu Emekçileri Bülteni imzalarıyla toplam 85 bin bastırdığımız birinci bildirilerin fabrika ve işçi semtlerine dağıtımı ile afiş çalışmalarımız, devrimci 1 Mayıs'ın güç ve olanaklarının tartışıldığı işçi platformlarının bölge toplantıları ile hemen hemen aynı sürece rastlamış oldu böylece. Yani bir yandan fabrikaları, sanayi sitelerini, işçi semtlerini, okulları vb. ajitasyon-propaganda materyallerimizle döverken, diğer yandan sendika, dernek, grev-direnış, işyeri komiteleri ve 1 Mayıs platformları gibi işçi örgütlerinde, 1 Mayıs'ın anlam ve önemi, işçi sınıfının sorunları-talepleri, sınıfın devrimci 1 Mayıs'ı vb. konuları tartışmaya açtık.

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı kampanyası, sınıf devrimcileri tarafından başlatılmış olmakla birlikte, bir siyasi yapının özgün-iç çalışması olarak kalmamalı, bir devrimci işçi çalışması haline getirilebilmeliydi. Kampanyanın örgütlenme tarzı, sınıfın devrimci dinamiklerini harekete geçirebilmeliydi. Nitekim öyle de oldu. Kampanya öncesi şu ya da bu düzeyde bir ilişkimiz bulunan, ama devrimci faaliyetimizin de dışında duran çok sayıda işçinin, devrimle daha ileri düzeyde buluşması bu kampanya sayesinde gerçekleşti. Kimi fabrikalarda yerel bildiriler hazırlanıp dağıtılması, fabrika sorunlarından sınıf dayanışmasına ve 1 Mayıs'a kadar bir dizi sorunun ele alındığı işçi toplantıları düzenlenmesi bu kampanyanın doğrudan etkisiyle mümkün hale geldi.

Yoğunlaştırılmış bir siyasal sınıf çalışması diyebileceğimiz kampanya dönemi, sadece sınıfın devrimci dinamiklerini harekete geçirmekle kalmadı, yanısıra ve bundan daha az önemli olmayan bir başka işlevi daha oldu. Deneyimsiz/yeni kadrolarımızın eğitiminde, gelişmesinde bir ivme de yarattı. Sürecin ihtiyaçlarına yanıt verebilmek, hem ideolojik/siyasal, hem pratik açıdan geçmişe kıyasla çok daha hızlı bir çalışmayı, öğrenmeyi zorunlu kılıyordu. Düşman saldırılarını göğüslemenin, bir devrimcinin kişisel/örgütsel onuru ötesinde, sınıfa karşı sorumlulukla bağlantısı, pek çok kadro nezdinde belki ilk kez farkedildi. Geziye yönelik saldırıda, yaşamının ilk gözaltısını yaşayan pek çok devrimci genç işçi, sadece kendisinden değil, çağırdığı işçilerden de sorumlu olduğunu orada hissetti, orada yaşadı.

80'i aşkın bir işçi grubunun gözaltında toplu direnişi, asıl olarak bu sorumluluk hissi, sınıfına ve davasına duyulan bu özgüven üzerinden gerçekleşti. Düşmanın geziyi engelleme girişiminin, düşmanın mekanı gezi yerine çevrilerek geri teptirilmesi bu sayede mümkün oldu. Nice devrimcinin direnişine tanık olduğundan kuşumuz olmayan bir düşman mevzisi, belki de ilk kez, 80 kişilik bir işçi korosunun devrimci marşlarıyla, Enternasyonal'in 1 Mayıs'ın nağmeleriyle çınladı.

İşçi sınıfının birlik ve dayanışmasını örgütlemek, mücadelesini yükseltmek ve '98 1 Mayıs'ı'nı kazanmak hedefiyle bir kampanyayı böyle başlattık. 1 Mayıs'a bir hafta var ve hedeflerin daha da genişletilip fethedilmesi gerekiyor. Sermayenin saldırılarını püskürtmenin, sınıf dayanışmasını örgütlemek ve mücadeleyi yükseltmek dışında hiçbir yolu yoktur. Ama devrimci baharı yaratan güçlerimiz, 1 Mayıs'ı kazanma potansiyeline de sahiptir. Yeter ki işçi sınıfının devrimci önderliği altında birleştirilebilsin, tek kanala, sermayenin çürümüş düzeni/çeteleşmiş devletine karşı mücadeleye seferber edilebilsin.

Kış bahara çevirdik, baharı devrimcileştirdik, sıra 1 Mayıs'ta! '98 1 Mayıs'ı'nı kazanmak için Parti saflarına!

Yerel bildirilerden

İşçi arkadaşlar!

Birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, işçi sınıfının sermaye sınıfına karşı can bedeli ödeyerek kazandığı en önemli mevtzidir. 1 Mayıs, işçilerin sınıfsız, sömürsüz bir dünya için alanları zaptettiği gündür. 1 Mayıs, Amerika'da tekstil işçisi kardeşlerimizin bundan yıllar önce 8 saatlik işgünü talebiyle mücadeleyi yükselttikleri ilk gündür. Bu yüzden 24 saat atölyelerde köle gibi çalışan biz tekstil işçileri için ayrı bir öneme sahiptir.

Burjuvazinin aç gözünü doyurmak için gecemizi-gündüzümüze katmış çalışıyoruz. Karşılığında ise açlık ve sefalet alıyoruz. Gençliğimizde ve yaşlılığımızda güvencemiz olan en doğal hakkımız sigortadan bile mahrum yaşıyoruz. Genç bedenlerimizi, gözünü kar hırsı bürümüş patronlar için tüketiyoruz ve zamanla iş yapamaz hale geldığımız zaman bir paçavra gibi kenara atılıyor. Gece yaralarına kadar süren mesailerle patronlar yaşamımızı öyle bir tekelleri altına almışlar ki sinemaya, tiyatroya hasret yaşıyoruz.

Neden biz bu baskı ve sömürüye boyun eğelim? Yaratan biz olduğumuza göre, yöneten de neden biz olmayalım. Bu dünyayı neden bir avuç asalağa bırakalım?

Fırat işçileri, kardeşler!

Hastalığımızda ve yaşlılığımızda en büyük güvencemiz olan sigortadan mahrum yaşıyorsak, sigortalı olduğumuz halde patronlar üç kuruş fazla ceplerine atmak için primlerimizi ödemiyorlarsa sigorta hakkımızı 1 Mayıs'ta alanlarda arayalım!

Bizi yoksulluk sınırında ezdiren 3-5 kuruş

için hayatımızı heba etmemizi isteyenlerden 1 Mayıs'ta hesap soralım! Bize reva görülen sağlıksız çalışma koşullarının, besin değeri olmayan yemeklerin hesabını 1 Mayıs'ta soralım!

Aldığımız maaş yetmediğinden dayatılan mesailere zorunlu olarak kalıyorsak, kendimize ayıracak biraz zaman istiyorsak; 8 saatlik işgünü ve insanca yaşamak için ücret şiarıyla 1 Mayıs'ta alanlara çıkalım!

Sınıfa saldırı paketlerinin, özelleştirmelerin, taşeronlaştırmaların, tensikatların hesabını 1 Mayıs'ta soralım!

Fırat'lı işçi kardeşler,

Sizler, birlik olduğunuzda patronların nasıl dize geldiğini, haklarınızı nasıl söke söke aldığınızı gördünüz. Ramazan ayında size dayatılan mesaileri örgütlü bir güç olarak kırdınız. Sizin birlik olmanızdan korkan patronun sizin taleplerinizi nasıl kabul ettiğini gördünüz.

1 Mayıs'ta işçi sınıfının ortak talepleriyle alanlarda birleşelim! Özelleştirmeye, IMF paketlerine, işten çıkarmalara, sömürgeci kirli savaşa, bize dayatılan her türlü baskı ve sömürüye karşı 1 Mayıs'ta alanları zaptedelim! Eşitlik, özgürlük ve gaspedilen tüm haklarımız için 1 Mayıs'ta örgütlü gücümüzü gösterelim!

Yaşasın işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü!

Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz! Güç örgütlülüktedir!

Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!

Platform çalışmalarından

Rumeli bölgesindeki devrimci tekstil işçileri olarak, Tekstil İşçileri Platformu oluşturduk ve üç toplantı düzenledik. Bunların sonucunda Makina Kalıp işçilerine dayanışma ziyareti gerçekleştirerek, grevdeki sınıf kardeşlerimizi de işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ına yönelik işçi toplantısına davet ettik. Bu süreçte yaptığımız ev ziyaretlerinde işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı, 1 Mayıs'ın özüne uygun olarak kutlanması, bunun önündeki engeller ve bize düşen sorumlulukların üzerinde durduk ve yerel işçi platformlarının düzenlediği toplantıların duyurularını yaptık.

Devrimci 1 Mayıs için yerel işçi platformlarının düzenlediği geziye dönük, fabrikalarda ve Esenyurt semtinde çalışmaları yoğunlaştırdık. Bunların yanısıra bölgemizdeki kitle örgütlerini ve sendika şubelerini de dolaşarak gündemimizi buralara da taşıdık.

Gezi günü geldiğinde, buluşma yerinde ve saatinde 50-60 kadar işçi arkadaş toplanmıştı. Daha gelecek olduğu için otobüsü biraz daha bekletmek istedik. Fakat polisin önlem

arkadaş beklemeye karar verdik. Fazla zaman geçmedi, polis çevreden geçen insanlarla birlikte 12-13 kadar insanı gözaltına aldı.

Karakolda kimlik kontrolleri yapıldıktan 1 saat kadar sonra serbest bırakıldık. İşçi sınıfına ve 1 Mayıs'a yönelik bu saldırı ile kitleye gözdağı vermeyi, bizi geriletmeyi düşünüyorlardı. Ama yanıldılar.

Gözaltından çıkar çıkmaz geziye taşıdığımız işçi arkadaşlarla görüşerek devlet terörünü ve amaçlarını teşhir ettik. Haklılığımızı ve meşruluğumuzu ortaya koyduk. Geziden amacımız devrimci 1 Mayıs için amaç ve eylem birliği oluşturmaktır. Kolluk güçlerinin geziyi engellemeye çalışmaktaki amacı da, asıl olarak 1 Mayıs'ın içeriğine uygun kutlanmasını engellemektir. Fakat gözaltı saldırısıyla bu amacına ulaşmak şöyle dursun, devrimci işçilerin daha da bilenmesini, "devrimci 1 Mayıs için ileri!" şiarına daha güçlü sarılmasını sağladılar. Biz geziyle hedeflediğimize esas itibarıyla ulaştık, fakat düzen bir kez daha yaya kaldı.

Devrimci işçiler olarak söz veriyoruz, ücretli kölelik düzeninin her türlü kirli emelini boşa çıkarmaya devam edeceğiz. Son hedefimize ulaşana dek.

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için ileri

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için oluşturulan yerel işçi inisiyatiflerinin çalışmalarını daha önce basınımdan duyurmuştuk. Bu çalışmalar için değişik işkollarından biraraya gelen işçiler bir dizi toplantılar yapmışlar ve bu toplantılarda 1 Mayıs'ın içeriğini, güncel ve tarihsel önemini, katılım biçimini tartışmışlardı. Çalışmalara yön veren perspektif işçi sınıfının öncü misyonunu gerçekleştirmek üzere 1 Mayıs'a kendi damgasını vurması ve gelececek mücadelenin önünün açılması üzerineydi. 1 Mayıs'ın o gün alanlarda içeriğine uygun kutlanmasının yanında dönemsel kazanımlara yapılan vurgu ağırlık taşıyordu.

1 Mayıs'lar dönemin sınıf mücadelesinin nabzının attığı, bu mücadelenin güçlü ve güçsüz yanlarının en net ortaya çıktığı günlerdir. Şimdiye kadar ülkemizde gerçekleşen 1 Mayıs'larda da bunu görmek mümkündür. En bariz yaşanan işçi sınıfının önderlikten yoksun olmasıdır. En güçlü yaşanan 1 Mayıs'larda dahi devrimci bir atmosfer hakim olsa bile, işçi sınıfının öncülüğü sözkonusu olmamaktadır. Bu kitlesel katılımın örgütlenememesi yanında, esasta perspektif sorunudur. En yaygın eğilim hem reformistler, hem de devrimci demokrasi cephesinden günün kendi içindeki konumlanışı, üzerinedir. O gün geçtiğinde 1 Mayıs'ta biter. Bir takvim gününe indirgenir. Oysa her 1 Mayıs'tan

sonra sermaye yaşananlar üzerinden kendi planlarını yapar ve kazanılan hakları ve mevzileri geri almak üzere saldırıya geçer. Onun içindir ki 1 Mayıs öncesi çalışmalar, 1 Mayıs günündeki sorumluluk anlayışı ve disiplini sonrasında kararlı tutumlar ancak dönemsel kazanımlar üzerinden bir bakışla şekillenebilir. İşte bu yüzden işçi platformlarının oluşumundaki perspektif büyük önem taşımaktadır. Öncülere bu bilincin verilebilmesi ve geniş işçi katmanlarının arasında tartışılabilmesi bu olayın gücünü artıracak ve etkisini yayacaktır.

İşçi platformlarının yaptıkları çalışmaların bir yanını da geniş katılımlı bir gezi oluşturuyordu. Gezi hazırlığını tamamlayan ve yaygınlaştıran öncü işçiler ve komünistler geziye katılmak üzere yola çıktıklarında devletin polisini karşılarında buldular. Esenyurt, Sefaköy ve Şirinevler otobüslerine saldıran devletin kolluk güçleri onlarca işçiyi

gözaltına aldı. Baskı ve zor uygulamalarına rağmen işçilerin dirençlerini kıramadılar. Ve geziyi boşa çıkaramadılar. Engellenen otobüsler geziye gidemeseler dahi diğer bölgelerin katılımıyla gezi gerçekleşti. Gezi yerine ulaşan 200'ün üzerinde işçi

arkadaşlarına yapılan saldırıyı kınayarak etkinliklerini gerçekleştirdiler. Otobüslerde yapılan konuşmalarda işçiler yapılan saldırıyı boşa düşüreceklerini ve 1 Mayıs'ta daha güçlü bir şekilde alanda yerlerini alacaklarını söylüyorlardı. Bu tür toplantıların ve etkinliklerin sürmesi yönünde ise genel bir eğilimden

bahsetmek mümkün. Yapılan bütün engelleme çalışmalarına karşın hedeflenen çalışma daha da büyük şevkle sürmektedir.

Gözaltına alınan işçiler ise devletin korkutmak ve sindirmek amaçlı saldırısını tamamiyle boşa çıkardılar. İçeride alınan tutum 1 Mayıs öncesinde gösterilen kararlılık

açısından önemliydi. Çünkü biz yaptığımız toplantılarda devletin karşımıza nasıl çıkacağını, bunun sarşısında geliştirilmesi gereken kararlı tutumu defalarca konuşmuştuk. Yapılan saldırı devletin işçilerden nasıl da korku duyduğunun en net göstergelerinden birisidir. Bu tür gelececek yerel işçi platformlarının yaygınlaşmasından, gözlenmesinden ve komünistlerle hareket etmesinden korkmaktadır.

Şimdi önümüzde 1 Mayıs'a kısa bir süre kaldı. Bu süreyi en iyi şekilde değerlendirmeli ve onların korkularını gerçekleştirmeliyiz. En yaygın şekilde bunun çalışmalarını sürdürmeli, ısrarlı inatçı ve sonuç alıcı bir faaliyet örgütlemeliyiz.

Fabrikalarda yaşadığımız sorunları alanlara taşımalı, diğer kardeşlerimizle mücadelemizi ortaklamalıyız. Kendi yaşadığımız sorunlara duyduğumuz ilgiyi, diğer kardeşlerimizin yaşadıklarına da gösterebilmeliyiz. Çünkü sorunlarımızın kaynağı tek. Hedefimizi, mücadelemizi bu sömürü bataklığını kurutmak üzere yoğunlaştırmalıyız. Çünkü kurtuluşumuz ancak ve ancak bu barbarlık düzeni kapitalizmin tarihin sahnesinden silinmesiyle mümkündür. Onu gerçekleştirecek olanlar da bizler olduğumuza göre iktidarı hedefleyen bir mücadele uku ve azmiyle çalışmalarımızı hızlandırmalıyız.

BASINA VE KAMUOYUNA

Sermaye devleti saldırılarına devam ediyor. Önümüzdeki bu süreçte, 1 Mayıs öncesi bu saldırıları gittikçe yoğunlaşıyor. Amaç kitlelerin 1 Mayıs'ta alanlara çıkıp sermaye devletine olan kinlerini haykırma ve engellemektir.

Sermaye devleti üzerine düşen görevi yerine getirmek için kollarını sıvamıştır. Her dönem olduğu gibi kendisine karşı gelişen muhalefeti bastırmak için işçi sınıfının kendi turnaklarıyla tarihe kazıdığı birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ın devrimci niteliğini törpülemek için saldırıya devam ediyor.

Bu saldırılar özellikle devrimci basın üzerinde yoğunlaşıyor. 21.04.1998 günü İzmir ve Adana bürolarımız sermaye devletinin kolluk güçleri tarafından basıldı. İzmir büromuzdaki bazı kitap ve dergilerimize elkonuldu.

İşçi sınıfı devrimcileri her zaman bu saldırılarla karşı karşıya kalıyorlar. Ama sermaye devleti ve onun kolluk güçleri şunu bilmeli ki bu saldırıları gerçekleştirerek devrimci 1 Mayıs ta alanlara çıkmamıza engel olamayacaklar.

Baskılar bizi yıldıramaz!

Yaşasın işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

21. 04. 1998

1 Mayıs'ta alanlara, mücadeleye!

Benteks işçileri!

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs yaklaşıyor. İşçi-emekçilerin sömürüye, zulme, sefalet, kölelik koşullarına karşı örgütlenerek başkaldırıların günüdür 1 Mayıs. Bundan 118 yıl önce Amerikalı işçi kardeşlerimizin 8 saatlik işgünü talebiyle başlattıkları mücadeleler sonucunda, can bedeli kazanılan bir mevzidir 1 Mayıs.

Kardeşler, tekstil işçileri!

Bizler hala 8 saat işgününden yoksun çalıştırılıyoruz. Zorunlu mesailer bize dayatılıyor. İki seçenek sunuluyor bize: ya bu koşulları kabul edersin ya da kendini işsiz bulursun. Biz ise başımızı eğip bu kölelik koşullarında çalışmaya devam ediyoruz. Fazla mesailerden bunalıyoruz. Fakat başka seçeneğimiz yok mu gerçekten. Bakın bundan 118 yıl önce Amerikalı kardeşlerimiz bize yol göstermiş, öyleyse o yoldan biz de yürüelim.

Örgütlenip haklarımızı almak için

mücadeleye atılalım. Bizleri köle yerine koyan, kölece yaşamı reva görenlerden hesap soralım.

Bu vahşi sömürüye dur demek için işçi sınıfının diğer üyeleri yanında 1 Mayıs'ta alandaki yerimizi alalım. Bizler milyonlarca ordunun birer üyesiyiz. Biz çalışmasak hayat durur. O zaman daha ne bekliyoruz; 1 Mayıs'ta üretimden gelen gücümüzü kullanalım.

Unutmayalım ki patronlar biz sustukça arsızca saldırmakta ve daha ağır koşullara mahkum etmektedir. Bu sorunların çözümü mücadele bayrağını yükseltmektir. 1 Mayıs'ta alanlara çıkmaktır. Alanlarda işgüvencemizi, sosyal haklarımızı, insanca yaşam isteğimizi haykırmaktır. Yaşadığımız bu sorunlar sadece Benteks'e ait sorunlar değildir. Çevremizdeki fabrikalarla birlik olmalıyız. Sınıf dayanışmasını örmeli 1 Mayıs'ı özüne uygun olarak alanlarda kutlamalıyız.

Öyleyse haydi 1 Mayıs'a! Alanlara, mücadeleye!

**1 Mayıs'ta alanlara!
İşçi-emekçi barikatlarına!
Güç örgütlülüktedir!**

Makina Kalıp'ta patronun ayak oyunlarına grevci işçiler mücadeleyi yükselterek cevap veriyor!

Cam-İş Makina Kalıp patronu grevi kıramamanın moral çöküntüsüyle kıvrılırken, işçilerin deyimiyle “onurlu grev” 4. ayını doldurdu. Şimdi 5. ayına giren Makina Kalıp grevi sınıftaki, esnek üretim saldırısına karşı dinamiğin de ilk göstergesi oldu.

Bir süre önce türlü ayak oyunları ve rüşvetle sendikadan istifa ettirdiği işçilerle grevi kırmayı deneyen patron, boyunun ölçüsünü hiç beklemediği bir biçimde almıştı. Üstelik bu girişimiyle grevi kıramadığı gibi istifa eden işçilerin saflarını grevci işçilerin yanında belirlemesini de sağlamıştı. İşçilerin moralini bozmak ve grevi kırmak için yaptığı bu alçaklık patrona çok pahalıya patladı.

Çünkü grev kırılcılığı girişiminden patronun beklediğinin tam tersi bir sonuç çıkmış, işçilerin moral ve motivasyonu yükselmışti. Bu çaresizlik patronu türlü provokatif davranışlar arayışına itti. Fakat Makina Kalıp işçisi bugüne kadar provokasyonlara gelmeyerek bunları boşa çıkardı.

Şimdi ise patron çaresizliğinin bir başka ifadesi olarak yeni bir yönteme başvuruyor. Grevdeki 49 işçinin iş akitlerini feshettiğini bildiren ihbarnameler gönderildi işçilere. İhbarnamede iş akitlerinin feshine gerekçe olarak da “çalışma hürriyetinin engellenmesi” gösteriliyor. Grevci işçilerin çalışmak isteyenlere (yani grev kırıcılara) saldırdığı, tehdit ettiği ve onlar üzerinde terör estirdiği söyleniyor. İki işyeri temsilcisine gönderilenlerde ise ayrıca “militanca tutum ve davranışlarını devam ettirmekte ısrarlı” oldukları belirtiliyor. Bütün bunlar grevdeki bir işçiye 17/2. maddenin (ihbarsız ve tazminatsız olarak işten atılmanın) uygulanması için gerekçe olarak gösteriliyor.

Fakat grevdeki bir işçinin iş aktinin feshedilemeyeceğini çocuk bile bilir. Zaten Makina Kalıp işçileri de bu gönderiyi komedi malzemesi olarak kullanıyorlar. İşçilerin kafasını karıştırmak için yapılan bu girişim en küçük bir biçimde bile etkisini bulmadı.

Dahası var. Patron asıl baltayı taşa ise bu hazırlanmış hayali işten atmalar üzerinden sendikayı görüşmeye çağırarak vurdu. 23 Nisan günü Birleşik Metal-İş Genel Merkezi'nde yapılan görüşmede patron, sendika bu 49 işçinin atılmasına onay verirse toplu sözleşme görüşmelerine başlayacağını söyledi. Buna çok sert tepki gösteren Birleşik Metal İş sendikası patrona derhal kapının yolunu gösterdi. Bunun üzerine görüştüğümüz Birleşik Metal İş Topkapı Şube Başkanı Üzeyir Demirtaş şunları söyledi; “Bizden 49 arkadaşımızın kellesini istiyorlar. Değil 49 arkadaşımız bir arkadaşımız bile pazarlık için sözkonusu olamaz. Bunu bize yapılmış hakaret sayarız. Biz bunu söyleyince geri adım attılar. Toplusözleşmenin yükünü kaldıramayacaklarını söylediler. Sanki görüşmelerimizde esneklik dayatmasından ücret konuşmaya sıra gelmiş gibi.”

İşçiler patronun bu ayakoyunun hemen ardından aynı gün sendikada biraraya gelerek durum değerlendirmesi yaptılar. Değerlendirmeden patrona daha çok öfke ve daha sıkı kenetlenmiş bir mücadele sözü çıktı.

Makina Kalıp işçisi verdiği fiili mücadelenin önemini ve meşruluğunu bilincinde tuttuğu süreç hiçbir zaman boyun eğmeyecek tam tersine patrona diz çöktürecek.

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

Birleşik Metal-İş Topkapı Şube Başkanı Üzeyir Demirtaş ile 1 Mayıs üzerine yaptığımız söyleşi:

Sınıfa karşı sınıf tavrıyla 1 Mayıs'ta alanlara!

SYKB: İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs sizce nasıl bir içerikle kutlanmalı?

Ü. D.: 1 Mayıs gerçekten de işçi sınıfının birlik, mücadele, dayanışma günü. Ben bayram kelimesini pek kullanmak istemiyorum. Esas itibarıyla mücadele gününün daha doruk noktalara çıkartıldığı, alanlarda taleplerin kamuoyuna maletme bakımından taçlandırıldığı bir gün olarak değerlendirmek lazım.

Elbette ki işçi sınıfının güncel, yakıcı taleplerinin sınıf olarak öne çıkartıldığı, işçilerin birlik beraberlik içerisinde ve dayanışmasının sınırının ortaya çıktığı bir gün olmalı. Pratikte yaşamış olduğumuz bir grev var. Sermaye sınıfının tek merkezden doğru yaptığı bu saldırıyı, sınıfın lokal direnişlerle, lokal tavırlarla karşılaması oldukça zor. Böylesi sermaye sınıfının tek merkezden yönelttiği saldırılara karşı da işçi sınıfının birleşik cephesini oluşturarak, dayanışmayı güçlendirip bir karşı duruş ortaya koymak gerekiyor.

Genelden çıkardığımız sonuca ve grevde yaşadığımız pratiğe bakarak bunun eksik olduğunu görüyoruz. Onun için hem ulusal hem de uluslararası düzeyde küreselleşen dünyada çokuluslu şirketlerin sömürüyü daha da artırmak için hatta son zamanlarda ortaya çıkardığı MAI diye birşey var. Çokuluslu şirketler hangi ülke topraklarında yatırım yapacaksa kendi yasalarını oraya taşıyarak faaliyet gösteriyor. Bunun için gizli anlaşmalar yapıyorlar. Bu tür şeylerin gündeme geldiği bir dönemde işçi sınıfının hem ulusal düzeyde hem de uluslararası düzeyde bir dayanışması çok daha önem kazanıyor.

SYKB: Peki siz bu sınıf mücadelesindeki ve dayanışmasındaki zayıflığı neye bağlıyorsunuz?

Ü. D.: Bunun birçok nedeni var. Bunun belki toplumsal muhalefet hareketinin içinde bulunduğu durumla çok yakından ilintisi var. İkincisi; sosyalist hareketin içerisinde bulunduğu konjonktürel durumla da ilintisi var. Üçüncüsü; sendikaların üst düzey yöneticileri, yani kadroları konumunda olan insanların olaya bakış açısıyla, sınıflar mücadelesine bakış açısıyla bunun bir ilgisi var.

Eğer ki sınıf cephesinden, sınıf penceresinden olaylara bakılıp değerlendirilmezse herkes ancak kendi yerinde, kendi sendikasında sorunlarıyla haşır neşir oluyor. Oysa bugün Birleşik Metal-İş'in kendi yürüttüğü bu grev diğer sınıf kardeşlerini de çok yakından ilgilendiriyor. Çünkü sermaye sınıfı bir bütün olarak işçi sınıfının kazanımlarına saldırıyor burada. Ama bunu yaşayarak da görüyoruz ki ateş düştüğü yeri yakıyor sadece, öyle görünüyor.

SYKB: Şu an şubenize bağlı Makina Kalıp fabrikası grevde. Sermayenin esnek üretim saldırısına karşı başlayan bu önemli grev sınıfın çok fazla gündemine girebilmiş değil. 1 Mayıs bunun için önemli bir olanak olacaktır. 1 Mayıs'a bu çerçevede bir hazırlığınız var mı?

Ü. D.: Bir gerçek var ki sermaye sınıfının çalışma yaşamını kuralıslaştırmayı amaçlayan ve esnek çalışmayı öngören bir ideolojik yaklaşımı sözkonusu. Bu Cam-İş Makina Kalıp grevinde somutlandı. Önümüzde MESS grup toplu sözleşmeleri var bu işkolunda. MESS işçileri de esnek çalışma kuralı ile çalışıyor, gibi başlıklar atıyor.

Savunma konumundalar. Bu saldırı Türkiye çalışma yaşamının içine girmiş durumda. Özellikle sendikal örgütlülüğün olmadığı yerlerde çok yaygın uygulanmakta. Bunu öne çıkartmak lazım. 1 Mayıs ta işçiler sermayenin bu saldırılarını boşa çıkartacak bir karşı duruşu sağlayabilmek için esnek çalışmaya karşı mücadele şiarları yükseltmelidirler.

Özellikle grevci arkadaşlarımızın kendilerine özgü ve işyeri pankartlarıyla oraya kitlesel bir biçimde katılmasını düşünüyoruz. Esnek çalışmayı sendikacılar kürsüden dile getirmek durumunda. Saldırının öneminin sınıfın diğer bireyleri tarafından kavranması çok önemli. Çünkü sınıfın diğer bölümü yaşamadığı oranda bunu soyut birşey olarak düşünüyor. Ne zaman ki işverenin Cam-İş Makina Kalıp grevi öncesi müzakerelerinde getirdiği şeyleri açtığımız zaman işçiler önemini kavlıyor. Ve gerçekten duyarlı bir konuma geliyor. Bizim işyerlerimizin hepsinde bunu anlattık. Bu grevin neden onların da grevi olduğunu anlattığımızda maddi ve manevi dayanışmanın gerekli olduğunu kendileri ifade ediyorlar. Sahip çıkmak anlamında. Ama anlatmak çok önemli.

Biz bu konuda aynı holdingte örgütlü Petrol-İş ve Kristal-İş sendikalarıyla üst düzey görüşmeler yaptık. Özellikle Kistal-İş'in örgütlü olduğu işyerlerinden doğru işverene mesajlar verilmesi gerektiğini konuştuk. Birtakım şeyler yapılmalı diyorlar ama iş pratiğe gelince birşey görmedik şu ana kadar. Grevi sahiplenselerdi “bizim de grevimizdir” bilinciyle, inanıyorum ki işverenin tavrı daha farklı olurdu.

Sendikalar özelleştirme, taşeronlaştırma, esnek üretim vb. saldırıları dikkate almalı, fakat bununla birlikte demokratik hakları alma mücadelesini öne çıkartarak bunun da işçilerin çalışma yaşamıyla direkt bağlarını anlatmalıdır. İnsan hak ve özgürlüklerini işçi sınıfı gündemine almak durumundadır. Bugün bir “Güneydoğu”daki savaşın buradaki işçilere ne kadar olumsuz yansıdığını biliyorlar mı? Sendikalar bu talepleri gündemine alıp o gün kamuoyunun gündemine sokabilmelidir.

SYKB: 1 Mayıs'a iyice yaklaştığımız şu günde başka söylemek istediğiniz birşey var mı?

Ü. D.: Ben şahsen arzu ederdim ki keşke şu 1 Mayıs'ı genel grev günü olarak kutlayabilseydik. Konfederasyonlar düzeyinde böyle bir karar alınabilseydi. Bunun 1 Mayıs'ın belki resmi tatil kabul edilmesine de önemli bir katkısı olabilirdi.

SYKB: Peki sizce genel grev ilan edilmemesinin olanağı mı yok? Yoksa bir niyet sorunu mu?

Ü. D.: '90 yılında Türk-İş'in genel grev benzeri birşeyi vardı. Bugün daha fazla olanaklar olduğunu düşünüyorum. Olanak sorunu değil. Ne yazık ki işleyiş böyle. İşçiler, fabrikalar özellikle özel sektöre bağlı işyerlerinde sendikalar merkezi düzeyde alınacak olan karara bağlı. Bugün 1 Mayıs'ı kutlamaya biraraya gelenler (Türk-İş, Hak-İş, KESK) eğer ki bu düzey değerlendirseydiler çok iyi olurdu, anlamlı olurdu. Kamu çalışanları, hizmet sektöründe işi aksatarak bunu yapıyorlar.

Peki biz ne yapacağız? Tabii ki bir alanda kutlamaya yönelik hazırlıklar yapıyoruz. En kitlesel bir şekilde olması için nasıl katılabilirizi düşünüyoruz ve onun için çalışıyoruz.

Makina Kalıp grevcileriyle 1 Mayıs üzerine yapılan röportaj:

SYKB: Grevdeki Makina Kalıp işçisi olarak 1 Mayıs'a nasıl bir içerikle katılınması gerektiğini düşünüyorsunuz?

Salih Çoban (işyeri temsilcisi): Bence 1 Mayıs emeğini satan ve karşılığını almak isteyen bütün insanların kollektif bir şekilde emeği uğruna verdiği bir mücadele günü olarak kutlanmalı. Genel grev bazında düşünürsek bu çok önemli. Bu mücadelenin çok çeşitli boyutları var. Olayları birbirinden ayırmak mümkün değil. Demokrasiden tutun da şu an içinde bulunduğumuz esnek üretim saldırısına kadar veyahut da Kürt sorununa kadar. Çünkü bunlar bugünkü yaşadığımız toplumun birbiriyle direkt bağlantılı konulardır. Bir şiarı diğerinden ayırmak doğru değil, birinin üzerinde durduğumuz takdirde diğerini de buna yansıtabiliyorsak bu çok önemli...

Esnek üretim saldırısı bugün sınıfa karşı alınan bir tavidir. Yeni bir saldırdır. Bununla birlikte demokrasiye bir saldırdır. Çünkü insanın temel hak ve özgürlüklerini kısıtlayan bir saldırdır. Bugün "Güneydoğu"da yaşanan bir dram var. Kürt sorunu var. Bununla da doğrudan doğruya bir bağlantısı vardır.

Bence 1 Mayıs'ta bütün insanlar, insanlığı ileriye götürecek çözücü önlemleri haykırmalı. İşçilerin, emekçilerin tek tek fabrika ve işyerlerinde kendilerini bir güç, bir odak haline getirmesi gerekiyor.

SYKB: Söylediklerinizi, işçi sınıfı kendi sorunlarıyla birlikte tüm toplumsal sorunlarda söz sahibi olması gerektiği şeklinde bağlamak mümkün mü?

Salih Çoban: Evet kesinlikle. Her olay zincirin bir halkası diye düşünüyorum. Türkiye'de yaşanan bir olay diğerine mutlaka yansıyor. Biz bugüne kadar aman bize dokunmayan yılan bin yaşasın politikasıyla geldik, daha doğrusu bize öyle yansıtılar. Ama bundan sonra böyle olmayacağı kanısındayım. Çünkü muhakkak o yılan bir gün gelip bize de dokunuyor. Bu fabrikada olduğu gibi diğer fabrikalara, diğer semtlere, diğer insanlara toplumun her köşesine, her semtine bu sorunlar yansıyor bir şekilde. 1 Mayıs tüm toplumsal sorunları içeren bir tarzla kutlanmalıdır.

Fatih Kaygu (Makina Kalıp grevcisi): Herşeyden önce provokasyondan uzak durulmalı. Eski 1 Mayıs'lara baktığımızda devletin hep aynı şeyi yaptığını görürüz. Sen haklı bir talepte bulunuyorsun ama provoke edilerek suçlu duruma düşürülüyorsun.

SYKB: Bu provokasyondan tam olarak kastınız nedir?

Fatih Kaygu: Bu önce de yapıldı. Devlet orada kitleyi görünce kendi iktidarını zora sokacak talepleri haksız duruma düşürmek için birtakım uygulamalar yapıyor. Bunu '77'de gördük. Sonrasında da yinelenmeye çalışılıyor. Önce saldırılıyor, buna karşılık verilince de haksız duruma düşürülüyorsun. Bunu söylüyorum.

EKİM'ci tutsaklardan Makina Kalıp işçilerine...

Makina Kalıp işçileri, kardeşler!

Sömürü, zulüm ve kâr... Ücretli kölelik düzeni kapitalizm bu sayede egemenliğini sürdürüyor. Bu düzenin egemen sınıfı burjuvazi ve onun devleti, işçi sınıfı ve emekçi sınıflara yönelik saldırılarını her geçen gün biraz daha yoğunlaştırıyor.

Bu düzenin sahipleri, onyıllardan beri kendi sömürgeci-yayılmacı emelleri uğruna Kürt halkına kan kusturanlar, '77 1 Mayıs'ında 37 işçinin, '89 1 Mayıs'ında 1 işçinin, '96 1 Mayıs'ında 4 işçinin kanını dökenlerdir. Daha fazla kâr için, hiçbir güvenlik önlemi olmadığı için fabrikaları işçilerin can verdiği birer mezbahaya çevirenlerdir. Kendi sefil ve sınıfsal çıkarları uğruna milyonlarca işçiye ve emekçiye açlık ve sefalet anlamına gelen özelleştirmeyi, tensikatları, eşel-mobili, kalite kontrol çemberlerini ve esnek üretimi reva görenlerdir. En sıradan ekonomik, sosyal ve siyasal hak arayışlarınıza panzer, cop, bomba ve robocoplarla saldıranlardır. Yani sermaye sınıfı ve onun devletidir. Yani sömürü, zulüm ve kâr dünyasını temsil edenlerdir.

Sizlerin de bir parçası olduğunuz işçi sınıfı ise, sınıfsal konumu ve çıkarları gereği, kardeşliği, özgürlüğü, eşitliği ve insanca yaşamı, yani sosyalizmi temsil ediyor. Bugün Makina Kalıp'ta da karşı karşıya olan bu iki dünya ve onun temsilcileridir.

- Esnek üretim sadece şu veya bu sermaye patronunun saldırısı değil, emperyalist-kapitalist sistemin işçi sınıfına yönelik olarak tüm dünya çapında başlattığı sınıfsal bir saldırdır.

- Esnek üretim, azami düzeyde yoğunlaşmış emek-gücü sömürsüdür;

- Kazanılmış ekonomik ve sosyal hakların gaspıdır;

- İşçi sınıfının örgütsüzleştirilmesidir;

Türkiye'de esnek üretim saldırısının bugünkü güncel hedefi siz Makina Kalıp işçileri olsanız da, bu saldırı tüm işçi sınıfıdır. Sizin yaklaşık 4 aydan beri sürdürdüğünüz direnişi birçok direnişten farklı ve anlamlı kılan budur. Eğer siz bu saldırıya karşı üretimden gelen gücünüzü kullanarak direnişe geçmemiş olsaydınız, bugün birçok işyerinde esnek üretim çok daha kolay devreye sokulacaktı. Ama sizin direnişiniz bu saldırıya set çekmiş durumda. Direnişinizin bu tarihsel anlamı ve sınıfsal yönü diğer işçi kardeşleriniz tarafından yeterince bilince

çıkarılmamış, bu nedenle gerekli desteği alamamış olabilirsiniz. Ama bu direnişinizin tarihsel anlam ve önemini azaltmıyor. Bugün sınıflar mücadelesi bu saldırıyı püskürtmek ve işçi sınıfımızın tarihinde yeni bir onurlu sayfa açma görevini siz Makina Kalıp işçilerinin omuzlarına yüklemiş durumda. İşçi sınıfımızın adına bugün mücadele bayrağını siz Makina Kalıp işçileri taşıyorsunuz. Unutmamalısınız ki, büyük sorumluluklar büyük bedeller ödemeyi de zorunlu kılıyor. Bu bedel de sizlerin omuzlarındadır.

Kardeşler, kendi direniş sürecinizde de açıkça gördünüz ki, biz işçi sınıfı, toplumsal yaşamda belirleyici bir yere sahip olmamıza rağmen bir avuç sömürücü sermayedar karşısında güçsüzüz. Neden? Çünkü örgütsüzüz. Örgütsüzlük savaşta dağınıklık demektir. Savaşta dağınıklık ise yenilgi demektir.

Sermaye sınıfı ordusuyla, polisiyle, MİT'iyle, ajanıyla, grev kırıcısıyla ve yasalarıyla karşımıza bir savaş makinesi olarak çıkıyor.

İşçi sınıfı da ancak toplumsal yaşamda tuttuğu belirleyici öneme uygun olarak sıkı disiplinli ve savaşın kurallarına uygun konumlanmış örgütlülüğü etrafında kenetlendiği koşullarda, bugün zulmün ve sömürünün temsilcisi olan sermaye sınıfının karşısına çıkabilecek, onu tarihin çöplüğüne gömebilecektir. Başta kendi tarihsel çıkarları olmak üzere diğer emekçi kesimlerin özlem ve çıkarlarını güvenceye alabilecektir.

Makina Kalıp işçileri bu bilinçle sürdürdükleri onurlu direnişin coşkusuyla kavga günü olan 1 Mayıs'ta doğmakta olan komünist işçi partisinin bayrağı altında savaşmalıdırlar.

Onurlu direnişin ruhuyla 1 Mayıs alanını zaptetmelidirler.

Yaşasın Makina Kalıp işçilerinin onurlu direnişi!
Direnişin ruhuyla 1 Mayıs'a!

Komünist işçi partisinin bayrağı altına!

Tüm cezaevlerindeki EKİM'ci tutsaklar adına
Habip Gül
(Ankara Merkez Kapalı Cezaevi)

Not: EKİM'ci tutsaklar olarak direnişinizi selamlıyoruz. Her koşulda siz direnişçi işçilerle omuz omuza olduğumuzu somut olarak ifade etmek amacıyla, sembolik olarak, on milyon lira maddi destekte bulunmak istiyoruz.

Makina Kalıp grevcilerine, Türkiye işçi sınıfına...

Kardeşler!

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi, ülkemizde de sermaye iktidarı işçi sınıfına pervasızca saldırmaktan çekinmemektedir.

Bütün bu saldırılara karşı sadece grev hakkını kullanarak direnmeye çalışan işçi sınıfına, gözü dönmüş kapitalistlerle uşakları ve üniformalı cellatları tarafından sürekli tacizde bulunuluyor. Esnek üretim saldırısı bunlardan bir tanesidir ve bugün Makina Kalıp işçileri, Türkiye işçi sınıfı adına, hepimiz adına bu saldırıyı yığitçe göğüslemeye çalışmaktadır.

Ülke topraklarından çok uzak olmamıza rağmen, kavganızın tüm şiddetini yüreğimizde hissediyoruz. Çünkü sermayenin tüm saldırıları gibi, esnek üretim saldırısı da dünya çapında sürdürülmektedir.

Sermayenin bu topyekün saldırısına karşı işçi sınıfının da, birlik ve dayanışmasını sadece ulusal bazda değil, dünya çapında örgütlemesi gerektiğine inanıyor ve "greviniz grevimiz, kavganız kavgamızdır" diyoruz.

Bu nedenle, Russelsheim ve çevresi Kızıl Bayrak okurları olarak, yüreklerimizin tamamıyla yanınızda olduğunu belirterek, aramızda topladığımız 500 Mark'ı mütevazı bir maddi destek olarak kabul etmenizi istiyoruz.

Yaşasın işçilerin birliği!
Kahrolsun sermaye diktatörlüğü!

Russelsheim ve çevresinden
Kızıl Bayrak okurları

Genel İş Anakent Şube Başkanı Murat Coşkun ile röportaj:

Bugün DİSK'i aşmak gerekir

SYKB: İşçi sınıfının bedeller ödeyerek kazandığı ve yaşadığı DİSK Genel-İş bugün sermaye devletinin atadığı kayyumla yönetilmesine kadar varan bu iç hesaplaşmasının asıl nedenini açıklar mısınız?

M.C.: DİSK'in geçmişiyle övünmek gibi bir derdimiz yok bugün. Ona bağlı Genel-İş sendikası işçileri ve yöneticileri olarak biz DİSK'in geçmişini aşmadığını düşünüyoruz. Ve benim meşhur bir lafım vardır! "Eskiden Roma'ya çıkan yol bugün Roma'ya çıkmaz" diye. Bugün DİSK'i aşmak gerekir. '92 yılında DİSK açıldığında dolayısıyla aradan 12 yıl gibi bir süre geçmişti. İşçi sınıfıyla da, sınıf mücadelesiyle de hiç ilgisi olmayan bir insan DİSK'in başına geçirildi. Bunların esas amacı DİSK ve bazı sendikaları bir vakıfmişçesine yönetmek. Fakat DİSK içerisindeki DİSK'e gönül vermiş işçiler bunu kabul etmiyorlar. DİSK Genel-İş yönetimi de özellikle 11. Genel Kurul sonrasında yurtseverlerin, devrimcilerin, sosyalistlerin eline geçti. İttifakı üç aşağı beş yukarı bazı çekincelerimiz olmasına rağmen desteklemiştik. Şimdi bunu niye söyledim? Geline nokta kayyum vakası ile karşı karşıyayız. Bu herkesin anlattığı gibi kamuoyunun bilgilendirildiği gibi değil. Yani diğer arkadaşlarımız olağanüstü Genel Kurul için 145 imza topladı, diğer arkadaşlarımız ise 145 imzaya rağmen Genel Kurul kararı olmadı diyorlar. Birtakım prosedür hatası yapıldı vesaire diyorlar. Bunlar olmuştur, doğrudur. Ancak bu, işin detayıyla uğraşmaktır. Yani işin özünden geliş nedeninden ve kayyumla ilintili olarak devletin bakışını görmemezlikten gelmemiz ya da saptırmaktır. Şimdi başından şunu belirtmemiz gerekir:

Biz kesinlikle şu iki yönetici, şu beş yönetici diye ayırmıyoruz. Bu noktaya gelinmesinde yedisinin de imzası var ve sorumlu olduklarını düşünüyoruz. Ancak diğer iki arkadaşımız sendikaya kayyum gelmesi için ellerinden ne geldiyse onu yapmaya çalıştılar. Diğer arkadaşlarımız ise kayyum gelmemesi noktasında tavır koydular. Sonuç olarak bu böyleydi. Şimdi bunu belirttikten sonra burada, böyle teknik boyutuyla ve prosedür yanlışlıklarıyla değil de esas politik yanıyla bu işin nasıl olması gerektiğini, nasıl olduğunu söylememiz gerekiyor. Şimdi 3 ayrı konfederasyon var. Bence sermaye 3 konfederasyonda da bazı sendikaların içine doğru bir

gelişme gösteriyor. Yani sendikaları içten fethetmeye çalışıyor aslında. Bu bir yanı, yani çok açık gözlüyorum ben bunu. Türk-İş'te ve Hak-İş'te bu yüzde yüz var DİSK'te de var aslında. Genel Kurul'a müdahale ediyor, idari ve mali yapılarına müdahale ediyor, tüzüklerine müdahale ediyor. Açıkta bunları yapıyor ve kendi desteklediği, kendi politikalarını hayata geçireceği ve en azından sınıf mücadelesinin yüksek konsantrasyonunu manipüle edebilen insanlar seçtiriyor. DİSK'in en son Genel Kurulu'nda açıkça görüldü ki Rıdvan Budak'ı sermaye desteklemiştir. Neden desteklemiştir? Nedeni; sermayenin politikalarına ortak oluyor, işçi sınıfının yükselen mücadelesini manipüle ediyor, bu açık ve nettir. Dolayısıyla da Genel Kurul seçimleriyle, idari ve mali yapılarıyla denetleyemeyeceği sendikaları da kayyum gibi ve buna benzeyen şeylerle feshetmeye çalışıyor, olan budur. Ben şunu anlatmaya çalışıyorum: Genel-İş sendikası 11. Genel Kurul'dan sonra gerçekten Türkiye'de toplumsal muhalefetin önemli bir unsuru, önemli bir yeri olmada, o dönem, iyi bir hareket gösteriyordu. Devlet bunu hissetti, bunu gördü. Bunun 40.000 üyesi var, yarın 100.000'lere çıkacağını da biliyor. Hele de böyle bir ittifakla yönetilen bir Genel-İş'in 100.000 üyesi olduğunda sermaye daha da sıkıntıya düşeceğini gördü açıkçası. Dolayısıyla da bu biçimde buna müdahale etmek istedi. Bu iki arkadaşımızı kullanarak bu müdahaleyi yaptı, kayyumla birlikte yaptı. Bizim esas bu işte karşı olduğumuz nokta burasıdır. Diyoruz ki: kayyum devletin müdahalesidir. Bu Genel-İş sendikasına devletin müdahalesinden bahsediyoruz. Dolayısıyla burada kayyuma karşı gelmemizin nedeni budur. Yani devletin müdahalesi vardır, dolayısıyla biz devletin müdahalesini hiçbir biçimde kabul etmeyiz onun için de kayyuma karşıyız ve sonuna kadar da bu noktada mücadele edeceğiz. Zaten şöyle birşey var: bu tabii ki yaşanması gereken bir süreçti, açıktır, yani sendika içi hesaplaşma olması gerekiyordu. Aslında belki de bu sendika içi hesaplaşma, doğal ilerleyen sürecinden çıktı, kayyumla birlikte daha da öne alındı. Bu böyledir, yani sınıf mücadelesinden yana olanlarla, emek ve sermaye çelişkisinde taraf olanlarla, bu sendikayı ekmek kapısı gibi görenlerin ve devletle bağlı olanların mücadelesidir ve bir sınıf mücadelesidir. Bizim esas hedefimiz de bu şuna inanıyorum; baskılarımız

neticesinde bu kayyum burada iki aydan, üç aydan fazla kalamaz. En geç 45 gün içerisinde Olağanüstü Genel Kurulu yapacağız ve Olağanüstü Genel Kurul'da daha önce 1. Genel Kurul'da yapılan ittifakı daha iyi geliştirerek daha güçlü bir şekilde bunda önemli bir unsur olacağız. Genel-İş sendikasının içerisinde demokrasinin yerleşmesinde önemli bir noktaya geleceğimizi düşünüyorum. İşin özünden uzaklaşmadan söyleyeceğim bu. Ama demin söylediğim gibi biz burada ikili-beşli demiyoruz. Aslında 145 imza toplandığında yönetim hep birlikte olağanüstü genel kurul kararı almalıydı.

SYKB: Ama bu bir kısım imzanın sahte olduğu söyleniyor.

M. C.: Aslında birçok şubemiz bizim işverenlere endeksli sendikacılık yapıyorlar işin gerçeği. Dolayısıyla bu imzanın toplandığı günlerde işverenin desteğiyle imza toplandı. Sahte imzalar da var bu noktada, bunları biliyoruz. İşyerlerinde işverenler baskı yaptı işçilere. İmzasını çekmek istiyor arkadaşımızın bir tanesi Çankaya Belediyesi'nde, başkan vekili çıkıyor "imzayı çekersen seni sürerim" diyor... İşin içinde, baskı da var, hatta para da verildiğini biliyoruz. Ancak 145 imza toplanmıştır. Sen bu durumu Genel Kurul'da anlatırsın. Ancak 145 imzaya rağmen Genel Kurul yapılmadıysa burada yedi kişinin de bir noktada suçu var aslında. Bizim hatamız yok, biz sendikamıza, örgütümüze sahip çıktığımız için, kayyumu bu noktada reddediyoruz yoksa Genel Kurul olur. Genel Kurul olduğunda bu beşliyle hareket diye birşeyimiz yok bizim.

SYKB: Sendika içi hesaplaşma olarak tanımlanan egemenlik mücadelesinin işçi sınıfı cephesinde anlamı nedir?

M.C.: Biz bu hataya düşmüyoruz, tabii olağanüstü genel kurulda beşli, ikili diye birşey demin anlattığım gibi yok. Biz burada işçi sınıfının kararlı cephesini yaratabilmek için önümüze hedef koymalıyız, olağanüstü genel kurul da bu kayyumun sonuçlarını biran önce bertaraf edelim. Bundan sonraki süreçte ne yapacağımızı tartışalım ve programlayalım dediğimizde bu da olmaz. Ne olağan, ne olağanüstü ne yapılsa yapılsın. Bizim esas hedefimiz de bu ciddi bir program, sendikal anlayış ve

ilkelerimiz üzerinden hareket eden bağımsız sınıf cephesini, bağımsız sınıf politikasını benimsememiz gerekiyor. Bunun anlamı sendikal bürokrasiyi reddetmektir, sendika içi demokrasiyi sonuna kadar savunmaktır. Ama bugün baktığımızda, beşli arkadaşımız da brifing üzerine brifing yapmıştır. Birbirini suçlayıcı; o onu yaptı, ben bunu yaptım gibi. Bizi ilgilendiren taraf şudur: Bu, devlet politikasıdır ve kayyumdan iki taraf da sorumludur. Bunu aşacak sınıf cephesidir. Samimi olan insanlar, sınıf mücadelesindeki insanlar aşacaktır. Ve bu baskıyı yaracak sen-ben kavgasını sona erdirecek işçi sınıfının o çelik zeminidir. Bunu yaratmak gerekiyor. Bu zemin üzerinde farklı düşüncede farklı insanlar vardır. Hiç farketmez en nihayetinde sendikalarımız siyaset yapıyor. Temel olarak bu bağımsız sınıf politikası temelinde yürüyen insanların biraraya gelerek, bu bürokratik sen-ben kavgasının içine çekilmeden işin özünü ve esasını yakalayıp onun üzerine doğru gitmemiz gerekiyor. Sonuç olarak biz bu konuda kendimize yakınlıklarını bildiğimiz bu ülkede mücadele eden gerçekten sınıf mücadelesinde sonuna kadar taraf olan herkesle birlikte geniş bir işçi sınıfı cephesi yaratacağız. Görüşmelerimiz var, genel merkezde o beşli nezdinde kurulan komisyonların dışında kurulan komisyonlarımız var. Biz bu komisyonları uzun vadeli sürece yayarak yapıyoruz. Yarın belki bu cephe bu sendikadan başlayıp bütün sendikalarda muhalefet olacaktır, yönetime aday olacaktır, belki sendikaların yönetimlerine gelecektir. Ve çok özlediğim ve çok özlediğimiz o sınıf mücadelesinin ekseni gerçekten değişecektir, buna inanıyorum.

SYKB: Tartışmaların asıl nedeni olan Olağanüstü Genel Kurul sonrası DİSK Genel-İş, sınıf sendikacılığı mücadelesi seyrinde farklılık yaşayacak mı, yoksa kalınan noktadan devam mı edecek?

M.C.: Biraz önce söylediğim gibi bu bir hesaplaşmadır. Hem devletle hem sermaye ile hem sendika bürokratlarıyla bir hesaplaşmadır. Aslında bu Türkiye'deki bütün sendikalarda üç aşağı beş yukarı yaşanıyor. Bugün belki kamuoyuna yansımıyor. Bu Türk-İş'te de yaşanıyor, DİSK gibi bazı sendikalarda da yaşanıyor. Bizim buna ne yapabileceğimizi, hangi zeminde

yürüyeceğimizi bugünden tespit etmemiz gerekiyor. Yani bizim ittifak yaptığımız, yapacağımız gerçekten sınıf sendikacılığında ve sınıf mücadelesinde samimi ve taraf olan insanlarla bundan sonraki süreçte nasıl davranacağımızın programatik bir çıkışını ortaya koymamız gerekiyor. Burada eksik olan buydu. Yani biz ittifak yaptık, fakat bu ittifakın süreç içerisinde ne yapacağı konusunda, nasıl davranacağı, nasıl seyir izleyeceği konusunda bir program yapamadık. Dolayısıyla tarihi bir politikasızlık ortaya çıktı. Yani bugün kayyum gelir miydi oraya, gelmezdi; niye geldi kayyum? Bu bir sınıf politikası eksikliğinden, programsızlıktan bu noktaya geldi. Dolayısıyla bu genel kurulda, olağanüstü kurulda yapmamız gereken şudur ki; bizler ittifak yaptığımızda ilkeli olması gerekiyor. Anlayış üzerinden yola çıkmamız gerekiyor, sadece biz kazanalım mantığıyla ve bu süreci böyle geçiştirelim mantığıyla hareket edersek sonuçta böyle bir kayyum daha gelip bir kargaşa daha meydana çıkar. Dolayısıyla bir programla, bir sendikal anlayışla ortaya çıkacağız. Ve bunu da delegasyona, bütün Türkiye'ye, sosyalistlere, yurtseverlere deklare edeceğiz. Temel noktamız budur. Bu anlayış üzerinden programı belirleyip bir ittifak yapılırsa süreç içerisinde doğru bir zemin üzerinde ilerlenileceğini düşünüyorum. Eksiklik buydu. Bu aynı zamanda neler yapmak istiyoruz konusudur. Bugün sendikalarda kriz yaşıyorsak, Türkiye de yaşıyor. Krizin yasal, anayasal birtakım nedenleri olmasına rağmen, esasen kendi içimizde krizi biz genişletiyor ve yaşıyoruz. Örneğin sendika içi demokrasi bugün hiçbir sendikada yoktur. Sınıf sendikacılığını savunuyorsak sendika içi demokrasi olmalıdır. Artı, inisiyatifleri bütün tabana yaymamız gerekiyor. Taban inisiyatiflerinin bu süreçlerde etkin rol almasını istiyoruz. Yani bürokratik mekanizmaları ortadan kaldırıcı, parçalayıcı, bir daha hiç oluşmamasını sağlayıcı birtakım roller üstlenmesi gerektiğini söylüyorum. Birtakım organlaşmalar yaratmamız gerekiyor. Yani taban inisiyatiflerinin güçlendirilmesi bir noktada gerekiyor. Bunun dışında sendikacılığı sadece kendi üyelerinin sorunları bağlamında ve sorumlu bir sendikacılık anlayışı olarak görmüyor, bunu da reddediyoruz. Biz bu ülkede işsizinden öğrencisine kadar, örgütsüz işçilerine kadar bir bütünden sorumlu olduğumuzu düşünüyorum. Yani işsizi, öğrencisi, emeklisi, ne varsa sendikalarda, sendikalar bunlarla ilgilenmeli, bunlarla bütünleşmeli. Cezaevleri sorunlarını da kendi sorunları gibi görmeli. Bir de bu ülkede yaşanan bütün pisliklere, bütün yanlışlıklara karşı mücadelede önemli rol oynaması gerekir. Toplumsal muhalefetin içine doğru bir perspektif geliştirilmesi gerekiyor. Şimdi, bunlar yapılmadan on defa daha genel kurul yapsak sonu bulanık bir durumdur. Yani perspektifimizin bulanık olmasını istemiyorsak, net olmasını istiyorsak, bu anlattıklarımı da içine alan ciddi bir program üretilmesi gerekmektedir. Bu aşamadan sonra organlaşmaların oluşması gerekiyor. Fakat gelinen noktada olacak mıdır? Olmayabilir ya da seçilecek arkadaşlarımız bizim gibi düşünmeyebilir. Her ne kadar ittifak yapsak bile. Fakat şuna inanıyorum: Türkiye'deki gelişen işçi hareketi, sınıf hareketi o kadar dinamik ve ortadadır ki bence, bazı arkadaşlar göremiyorlar. Ben inanıyorum ki işçi sınıfı güçlüdür, dünden daha güçlüdür, daha fazla mücadelecidir. Bu dinamizm, bütün kötü ilişkileri parçalayabilecek güçtedir. Dolayısıyla bugün olmazsa süreç içerisinde bir ışık görüyorum. Bütün sendikalarda demin anlattığım şeyleri yaşama geçirici faaliyetlerin olduğu kanısındayım.

Ankara/SYKB

Genel-İş'le eylemli sınıf dayanışmasına

16 Nisan '98 tarihinde DİSK Genel-İş Genel Merkezi'nde Genel Başkan Atilla Öngel, 43 şube başkanının da katıldığı bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamada; "Bilindiği gibi bundan bir süre önce Genel Yönetim Kurulu Üyesi Cemal Arslan ve Şükrü Ercan tarafından sendikamızın olağanüstü genel kurula götürülmesi amacıyla bir imza kampanyası başlatılmıştı. Aynı günlerde Genel Yönetim Kurulu'nun adı geçen iki üyesi, Genel Yönetim Kurulu Karar Defteri'nin yargıçlar tarafından tetkit ve tespitini talep ettiler. İncelemeyi yapan yargıç genel yönetim kurulu çoğunluğunca iki ay öncesinden erken olağan genel kurul kararının alındığına kayıt ve işaret eden resmi bir rapor tuttu.

Tüm bunlara rağmen mahkemeye başvuran Şükrü Ercan ve Cemal Arslan olağanüstü genel kurul talebinin keyfi bir biçimde reddedildiğini belirterek Genel Yönetim Kurulu'na işten el çekirtmesi ve yerine üç kişilik bir kayyum heyetinin atanması talebiyle 3 Aralık '97 tarihinde bir dava açtılar.

Tüm işçi ve emekçilerin, emekten yana güçlerin DİSK Genel-İş'in yanında saf tutacağı hain komplonun boşa çıkartılacağı inancıyla ilerici kamuoyunu ve dostlarımızı saygıyla selamlıyoruz" dedi.

Bu olayda da görüldüğü gibi, sermaye iktidarı sınıfı örgütsüzleştirmek, sendikasızlaştırmak için hiçbir fırsatı kaçırmıyor. Yaşanan örnek hiç de sadece sermaye hukukunun doğal işleyişinin bir ürünü olarak görülmemelidir. Sermaye iktidarı bu fırsatı sendikadaki ilerici, devrimci her mevziye karşı bir tasfiye operasyonuna çevirmeye çalışacaktır. Bu yüzden öncü işçilere yönelik katletme ve faili-devlet tipi saldırılarından da özde bir farklılık içermemektedir. Sermaye iktidarı, DİSK Genel Kurulu vesilesiyle de Genel-İş'e karşı bölge temsilciliklerinin kapatılması, sendikacıların disiplin kurullarına sevkıyla benzer bir saldırı yürütmüştü. O gün de saldırısı boşa çıkarılmıştı. Sermaye devletinin bu özel yönelişi hiç de bugün ilerici olanlarında bile basın açıklaması muhalefeti pek aşamayan duruma yönelik değildir. Asıl korku sınıfın sendikaları devrimin mevzileri haline

getirmesi olanağı karşısında hissedilmektedir. Bu korku gerçek kılınmalıdır.

Dikkat edilmesi gereken bir yan burada sendikal bir rekabetin sonucu olarak bu sürecin yaşanmasıdır. Mahkemeye başvurular şahsında "kayyum davetçilerinin" sorumluluğu doğrudan bir yan taşımaktadır. Ama yaratılmaya çalışılan sendikal rekabet ile burada sağlıklı işler sınıfı sendikalardan bile uzaklaştırma eğilimi taşımaktadır. İlerici eğilimler taşısalar bile tabanda işyeri örgütlülükleri kuramadıkça, sendika yönetimi için mücadelenin "koltuk kavgası"na dönüşme riski taşıdığı ya da daha geri işçi kitleler gözünde sendikaların "iş yapmaz, aidat için birbirini yer" bir görüntüden de kurtarılabilme şansı kalmaz. Bu tür sağlıklı rekabet sendika yönelimi içinde olabildiği gibi sendikalar arasında da olabilmektedir. Tümtis ve Nakliyat-İş'in birbirleri için yeterli üyeye sahip olmadıklarının tespiti için dava açması gibi...

İşçiler bulundukları her yerde komiteleri ve işçi platformları ile fiili bir örgütlenme içine girdikleri ölçüde, sermayenin hukuka dayalı saldırılarından da kurtulmuş olacaktırlar. Sınıfın şimdiki görevi Genel-İş'le eylemli sınıf dayanışmasını hayata geçirmeye çalışmaktır. Her fabrika buna nasıl ortak olabileceğini kendi özgülünde tartışmalıdır. Bir yerde bu, basına ilan vermek olur, bir yerde ise protesto fakslarının çekilmesi. Önemli olan sermaye devletine Genel-İş'in durumundan yararlanmaya çalışmamak konusunda bir uyarıyı verebilmektedir. Ama bunlardan da ötesi, yapılması gereken bu olay üzerinden sermaye hukukunun kısıtladığı ya da yok saydığı sendikal hak ve özgürlükleri genişletme mücadelesidir. Bu sadece sendikal planda değil, politik planda da gözetebilmesi gereken temel halkadır. Bu aynı zamanda "fiili" yönetimin yapısına uygun biçimde, sendikadan bağımsız örgütlenilmesini bu tür bir komite ile sendikal demokrasiyi de destekleyecek bir kültür ve gelenek adımlarının atılmasını sağlayacaktır.

Bu olayda da görüldüğü gibi, sermaye saldırılarını boşa çıkarmak, sınıfın inisiyatifinin örgütlenebilmesine ve sınıf politikası yapılabilmesine bağlıdır.

İstanbul Anadolu Yakası DİSK Genel-İş 2 Nolu Şube Başkanı Hüseyin Durmaz ile 1 Mayıs'a yönelik röportaj:

SYKB: 1 Mayıs'a yönelik çalışmalarınız ne durumda, işçileri alana taşımak için neler yapıyorsunuz?

H.D.: Sendikamızda kayyum var. Merkezi düzeyde atanan kayyumun böyle bir çalışması yok. Tam tersine ekonomik olarak sendikanın çalışmalarını yapması için gereken destek sağlanmıyor. Zaten onlardan (kayyum olarak mahkeme tarafından atanan 3 avukat) bu beklenmez.

Ama bizim sendikamızın içinde sınıf düşmanlarının kayyum istemesine örgütün büyük çoğunluğu tarafından tepki gösterildi. Her türlü baskıya karşı, DİSK'in en güçlü sendikası olarak 1 Mayıs'ta alanlarda olacağız. Mahkeme kararıyla görevlerinden alınmalarına rağmen, Genel Başkan ve dört yöneticimizin önderliğinde sendikal mücadelemizi sürdürüyoruz. Bu süreçte tüm gücümüzle, temsilci arkadaşlarımızın da katkısıyla,

işyeri toplantıları ve ajitasyonlarla üretimi durdurarak alanlarda olacağız.

SYKB: Devrimcilere yönelik bir çağrınız var mı?

H.D.: Sınıf devrimcileri işçilerle birlikte yürümeli. Zaten adı üstünde işçi bayramı tüm emekten, özgürlükten, insan haklarından ve demokrasiden yana olan güçlerin işçilerle yürümesi gerekir.

1 Mayıs siyasi partilerin gösteri günü değil, işçilerin birlik, mücadele ve dayanışma günüdür. Bu anlamda işçilere destek verilmelidir. Bu ülkede gelişen tüm anti-demokratik uygulamalara (28 Şubat kararları gibi) karşı koyduğumuz için, Genel-İş'e operasyon çekilmiştir. Biz sendikacılarımızla işçilerle ve sınıfın dostlarıyla birlikte bunun da üstesinden geleceğimize inanıyoruz.

“Zulmün önünde diz çökmeyeceğiz”

Sermaye sınıfının işçi kıyımı sürüyor. İşten atılan işçiler kervanına 2 hafta önce 6 işçi daha katıldı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 6 İSKİ işçisini somut hiçbir gerekçe göstermeden, “güvenlik soruşturması sebebiyle” işten attı. İşçilerin siyasi eğilimleri işten atılmalarında belirleyici oldu. İşçiler 20 Nisan'da Büyükşehir Belediyesi önünde eylem yaparak işe geri alınmalarını istediler. Hüseyin Yıldız, atılan işçiler adına yaptığı sözlü basın açıklamasında şunları söyledi: “Haziran '97 döneminde iki ay işsiz kalıp, kamuoyu oluşturduktan sonra yeniden işbaşı yapmıştık. Yaklaşık 6 ay çalıştık.

Fakat bir kere işimiz ve ekmeğimiz elimizden alınmaya karar verilmişti. 6 ay sonra bir kez daha atıldık. Bugüne kadar başvurmadık bir tek kapı bırakmadık. Biz kavga istemiyoruz ancak ekmeğimize, işimize el uzatanlara karşı da gücümüzün sonuna kadar mücadele edeceğimizi bir kez daha söylüyoruz.

Personel daire başkanıyla görüştük. Bizden bir hafta süre istediler. Şimdi istedikleri bir haftayı beklemeye karar verdik.

Zulme uğradık, 28 milyon liraya çalışıyorduk fakat bu da yetmedi işimizden olduk. Birşeyin daha altını çizmek istiyorum; belediyelerde TİS görüşmeleri tıkanma noktasında. Gene aynı bakış açısı... Ücretli kölelikten, işsiz bırakılarak ücretsiz kölelik durumuna geçirilmeyi kabul etmeyeceğiz. Zulmün önünde diz çökmeyeceğiz.”

Atılan İSKİ işçilerinin basın açıklaması saat 12.00'de idi. Yani yemek paydosunun başladığı saat. Yani İSKİ'de, Belediye'nin diğer birimlerinde çalışanlar özel bir riske de girmeden açıklamaya gelebilir, atılan arkadaşlarına kitlesel bir sahiplenme gösterebilirlerdi, sahiplenebilmeliydiler. Bunca yerel direniş deneyinden sonra, işe geri dönmek gibi küçücük talepler için bile büyük bir sınıf dayanışması örgütlemenin zorunluluğu artık son derece açık olsa gerek. Fakat ne yazık ki, İSKİ'den atılan işçiler bu kez yalnız kaldı, yalnız bırakıldılar. Oysa belediyelerde bir TİS süreci yaşanıyor. Kapitalistler işçiyi bölebildikleri sürece her türlü saldırı için kendilerini rahat hisseder. Belediye işçileri sadece tensikat saldırısını püskürtmek için değil, TİS taleplerini kabul ettirmek için de birlik ve dayanışmalarını güçlendirmek zorundalar, işverene göstermek zorundalar.

İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs yaklaştı. Belediye işçilerinin devrimci bir ruh ve kitlesel bir katılımı bu mücadelede yerini alması, işçi sınıfının genel talepleri yanında, kendi özgün taleplerinin elde edilmesinde de etken olacaktır. Birlik ve dayanışmayı örgütlemek zorunlu olduğuna göre bir yerden başlamak gerekiyor. Neden 1 Mayıs olmasın?

**Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!
Yaşasın 1 Mayıs!**

Belediye işçilerinin TİS süreci eylemleri

Çeşitli belediyelerde Belediye-İş Sendikası'nın 9 Şubat 1998 tarihinde başlayan TİS görüşmelerinin üzerinden iki ay geçmesine rağmen henüz sonuç alınamamış olması, yanısıra işçilerin karşısına yoksulluk sınırının çok çok altında ücret önerisiyle çıkılması, geline aşamada belediye işçilerinin tepkisini sokağa dökmelerini sağladı.

21 Nisan'da, Zeytinburnu Belediyesi Temizlik Atölyesi'nde toplanan yaklaşık 250 işçi Belediye Başkanlığı'na yürümek için kortejler oluşturmaya başladı. Bina bahçesinin girişini tutan sermayenin güvenlik güçleri yürüyüşün yasadışı olduğunu, izin vermeyeceklerini söyledi. İşçilerin kararlı tutumu “Baskılar bizi yıldıramaz” sloganı olup bir ağızdan haykırıldı. Belediye Başkanlığı önüne gelindiğinde Belediye-İş 2 Nolu Şube Başkanı Hasan Gülüm'ün okuduğu basın açıklamasıyla eylem “bir dahaki sefere görüşmek üzere” bitirildi. “Gelecek ellerimizdedir”, “Zorunlu tasarruflarımız gaspedilemez!” imzalı

pankartların ve çeşitli dövizlerin açıldığı eylemde; “İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!”, “Yaşasın halkların kardeşliği!”, “Susma, sustukça sıra sana gelecek!” sloganları atıldı.

22 Nisan günü ise eylem, Avcılar Dörtüol'da biraraya gelen işçilerin Belediye Başkanlığı'na doğru yürüyüşe geçmesiyle başladı. Pankartların ve dövizlerin açılıp yürüyüş kortejinin ilerlemeye başlamasıyla birlikte, “varlığı sermayenin güvenliğini sağlamak için” olan kolluk güçleri yoldan yürünmesine engel olmak, işçileri kaldırıma hapsedmek için sürekli başarısız müdahalelerde bulundu. Her seferinde coşkusunu artıran belediye işçileri Belediye binası yakınlarındaki Avcılar Meydanı'nda eylemlerini “bugünlük” bitirdiler. En çok atılan sloganlar; “Susma, sustukça sıra sana gelecek!”, “Baskılar bizi yıldıramaz!”, “Zafer direnen emekçinin olacak!”, “İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!”, “Yaşasın işçilerin birliği!” oldu.

Seyhan'da işçilerin 1 Mayıs talebi satıldı

Türkiye'nin birçok belediyesinde Mart ayı içinde başlayan TİS görüşmeleri devam ederken, Adana Seyhan Belediyesi'nde TİS görüşmeleri sonuçlandı.

Seyhan Belediyesi ile Genel-İş sendikası arasında süren TİS görüşmeleri 1360 işçiyi kapsamaktaydı ve bunların yaklaşık 900'ü, sendikalı olmasına rağmen asgari ücretle çalıştırılıyordu.

TİS'deki en önemli maddeleri şöyle sıralayabiliriz: Taban ücretlerinin 30 milyon liraya çıkarılması, 1 Mayıs'ın tatil günü ilan edilmesi, bayram paralarının ödenmesi, taşeron işçilerinin sendikalı olması.

İmzalanan sözleşmeye göre ise; daha önce 30.000.000 civarında olan ortalama aylıklar 86-90 milyon lira oldu. 1.yıl için %60 + %5 puan zam olarak belirlendi. Bunun dışında giyim yardımı, kira yardımı ve her yıl için 2,5 ton odun karşılığı parasal yardım.

Görüldüğü gibi, en önemli maddeler (1 Mayıs tatil günü ve taşeron işçilerinin sendikaya üye yapılması) hasıraltı edilmiş bulunuyor. Ayrıca kabul edilen ücretler de (86 ile 90 milyon arası) asgari geçim düzeyinin çok

altında kalmıştır. TİS görüşmelerine başlangıçta öncü işçilerin müdahalesiyle işçiler de katılabilirken, sonraları bu inisiyatif boğuntuya getirilmiştir.

Alınan bu sonuç, sendika ve işveren (Seyhan Belediyesi) tarafından, Seyhan belediyesi şantiyesinde davullu-zurnalı bir törenle ve zafer edasıyla kutlandı. Sonucun bir zafer olduğu doğru. Fakat Seyhan Belediyesi işçilerinin zaferi olmadığı da kesin.

Törene katılan Rıdvan Budak ve Seyhan Belediye Başkanı Ahmet Cevdet Yağ'ın birbirlerine karşı dayanışma sözleri bir kez daha sendika bürokrasisi ve sermayenin nasıl omuz omuza olduklarını kanıtladı. R.Budak, A.C. Yağ'a; “onu ilk gördüğümde kanım kaynadı ve aramız iyidir” diyerek yağ çekmiş ve aslında işçi sınıfının görevlisi değil, sermayenin piyonu olduğunu göstermiştir.

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

SYKB/ ADANA

İşimizi kaybetsek de 1 Mayıs'a katılacağız

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden atılan işçilerle 1 Mayıs üzerine söyleştik.

S.Y.K.B.: Hangi sebeple işten atıldınız?

Ali Koçak: Güvenlik soruşturması sebep gösteriliyor. Bunun kapsamı ve ne olduğu da pek açıklanmıyor. Son derece keyfi bir tutum söz konusu.

S.Y.K.B.: 1 Mayıs sizce nasıl bir içerikle kutlanmalı?

Ali Koçak: İşimizi kaybetsek de 1 Mayıs' a katılıyoruz. En yoğun şekilde ve bağımsız olarak. Ailelerimizle birlikte yürüyüp işten atılan işçiler olarak pankart açmayı düşünüyoruz.

1 Mayıs birlik, beraberlik içerisinde kutlanmalıdır. Geçmişte birtakım ayrılıklar vardı. Şimdi bunlar olmamalı. Biz işçiler olarak birlik beraberlikten yanayız.

**Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>
Sabahattin Sürücü:** Güvenlik soruşturması sebebiyle

işten atıldık. '80 yılında gözetime alınmışım. 2 aylık bir gözetim sürem vardı. '96 yılında bir dava açıldı, ondan ise beraat etmişim. O zaman içeriden çıktığımda çağırılmış ve işe başlamışım. Gözaltına alınmamın siyasi bir sebeple olması onlar için çok belirleyici oluyor. Bunlar işten atılma bahanesi olarak yeniden gündeme geliyor.

1 Mayıs'a gelince sendika konfederasyonları sistem içi düşündüğü için bunlar, işçilerin birlik, mücadele, dayanışma günü olan 1 Mayıs'ın sadece birlik gününü ele alıyorlar. 1 Mayıs'ta asıl olarak işçi ve emekçilerin sorunlarının dile getirilmesi gerekiyor.

Yoksa orada sadece birlik olunsun diye bulunulacaksa ben buna pek taraftar değilim. Şu anda sendikaların yapmış olduğu bundan öteye pek gitmiyor. 1 Mayıs gerçekten içeriğine uygun kutlamak için; bugün ülkedeki işçilerin, emekçilerin ve yoksul halkın talepleri şiarlaştırılmalıdır. 1 Mayıs'ı böyle görüyorum. Biz 1 Mayıs'a bu anlayış temelinde işten atılan işçiler olarak ailelerimizle birlikte katılmayı düşünüyoruz.

Dokuzlar Giyim Sanayii'nde Direniş

Yaklaşık 110 işçinin çalıştığı Dokuzlar Giyim Sanayii(DGS)'de sömürü giderek yoğunlaşıyor. İşçilere üç aydır zamlı maaşları ödenmediği gibi zamsız ücretler de 15-20 gün gecikmeli ödeniyor. Bayram vb. izinler işçilere bir tehdit olarak kullanılıyor. Hasta olanlara tedavisi için izin dahi verilmiyor. Sigorta ve sendika hakkı olmadığı gibi fazla mesai dayatması da sürüyor.

İşte tüm bu sorunlar ve insanlık dışı yaşam koşulları sonunda DGS işçisinin sabrını taşırdı. 22 Nisan sabahı yaklaşık 40 işçi direnişe çıktı. Fabrika önünde toplanan işçiler slogan atıp halaylar çektiler. İçerideki arkadaşlarını dışarıya çağırdılar. Bu çağrıya kulak veren 6 işçi daha direnişe katıldı. İçeride kalanların büyük bir bölümünün de çalışıp çalışmamakta kararsız olduğu anlaşıyordu. İçeriden bu yönlü mesajlar geliyordu.

Daha sonra bir toplantı yapan işçiler direnişi başarıya ulaştırmak için yapılacaklarda ortaklaştılar. Direniş komitesi basına ulaştırılacak metni kaleme alıp taleplerini kamuoyuna açıklama kararı aldı. Bu arada direniş komitesinden iki işçi DİSK/ Tekstil'e giderek yardım istediye de, "fabrikaya girin, çalışın" öğüdünden başka birşey elde edemediler. İlk anda, "koskoca sendika bile birşey yapamıyor" havası bir moral bozukluğu yarattıysa da bu havayı kırmak çok zor olmadı. Çünkü işçiler sorunun kendi sorunları, çözümün de kendi verecekleri mücadele olduğunun az çok bilincindeydiler.

Yapılması gereken en önemli iş olarak da fabrika önünde, kararlılıkla beklemeyi ve içerideki arkadaşlarını çalışmayı durdurmaları konusunda uyarmak ve direnişe katılmaya ikna etmek onlar için çok önem taşıyordu. Bu çerçevede içeride çalışan her bir işçiye ulaştırılmak üzere şöyle bir not hazırlandı;

"Merhaba arkadaşlar, biz sizin de bildiğiniz gibi patronun insanlık dışı ve sefalet koşulları dayatmasından dolayı direnişe çıktık. Kimse tek kendisi için direnişe çıkmadı. Hepimiz için direnişteyiz. Haklarımızı elde etmek için birlikte

davranmalıyız. Siz içeride çalışarak patronun ekmeğine yağ sürüyorsunuz. O da bizi bölmenin sevincini yaşıyor.

Güç bizim elimizde. Biz üretimi daha çok durdurduğumuzda, patron isteklerimizi kabul etmek zorunda kalır.

Gelin birleşelim ve haklarımızı kazanalım. Birlik olursak kazanamayacağımız hiç bir şey yoktur. Biz sizin de direnişe katılıp olmanız gereken safta olacağımızı biliyor ve hepimiz için direnişimize devam ediyoruz.

**Kurtuluş yok tek başına!
Ya hep beraber ya hiçbirimiz!"**

Direnişteki işçiler fabrikanın önünde beklerken, "Susma, sustukça sıra sana gelecek" "İşçiyiz, haklıyız, hakkımızı isteriz" ve "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz" sloganlarını attılar. İçerideki işçilerin çıkış saati olan 19.00 yaklaştıkça ve direnişçi işçilerin kararlılığı göründükçe patron sıkışmaya başladı ve işçilerden görüşme talep etti.

Görüşmede patron öncekinden farklı olarak tek şunu söylüyordu; "maaş zamlarınızı 7. aya kadar ara ara ödeyeceğim." 6. ayda yeni zam görüşmesi yapılacağına göre, aslında geçmiş zamların ödenmeyeceği, bunun bir oyalama taktiği olduğu açıktı. İşçiler patrone dan zamların hemen ödenmesi ve maaşlarının geciktirilmemesi üzerine net bir söz istediler. Patron ise buna yanaşmadı. Bunun üzerine işçiler direnişe devam edeceklerini söyleyip görüşmeyi bitirdiler.

Halen çalışmayı sürdüren işçilerin de direnişe katılmaya eğilimli olduğu görünüyor. Sorun direnişçi işçilerin bu eğilimi ikna ve örgütleme sorunudur. Daha önce yılbaşı ve bayramlarda esnek çalışma ve fazla mesai dayatmasına karşı direnişler gerçekleştirip haklarını koruyan DGS işçileri bu direnişi de başarıya ulaştıracaktır.

Yaşasın işçilerin birliği!

KKK 1 Nolu Dikimevi'nden 8 işçi atıldı, 3 temsilciye sürgün...

Saldırıları sürüyor, çözüm mücadeleyi yükseltmekte!

Sermayenin sınıfa yönelik son saldırılarından biri de, Cevizli'de kurulu KKK 1 Nolu Dikimevi'nin 1500'ü aşkın işçisine yöneldi. Geçen hafta sonu, üç işyeri temsilcisinin Sivas'a sürgünü, 8 işçinin de işten çıkarılmasıyla sonuçlanan saldırının ardından, 17 Nisan Cuma günü öğle paydosunda fabrika önüne çıkarak saldırıyı protesto eden Dikimevi işçileri, kendilerini, "içeri girmezlerse fabrikaya almamak"la tehdit eden Personel Müdürü Binbaşı'yı, "Baskılar bizi yıldıramaz!", "Yaşasın işçilerin birliği!" sloganlarıyla yanıtladılar.

Saldırıdaki amacın işçileri sendikasıylaştırmak olduğunu çok iyi bilen sendika yöneticileri, görevli albayı, "tebligatı durdurmazsa Pazartesi gününden itibaren örgütlü oldukları tüm işyerlerinde üretimi durdurmak"la tehdit ettiler. Bunu yapabilecekleri ve saldırıyı gerçekten püskürtmek istiyorlarsa yapma zorunda oldukları son derece açıktı.

Pazartesi geldiğinde, tebligatın geri çekilmediği, dolayısıyla işverenin sendikanın blöfünü yutmadığı görüldü. Tüm işyerleri bir yana, Dikimevi'nin tamamında bile iş durdurulamadı. Cuma günü iş durduran 250 kişilik dikimhane bölümü de, tek

başına kaldığından direnişi bıraktı. Şimdi durum muhtemelen "işçilerin korkusu" ile açıklanacak. Oysa gerek Dikimevi'nin, gerekse de Harb-İş'te örgütlü askeri tersanelerde çalışan işçilerin mücadele deneyimleri biliniyor. Aynı Dikimevi işçilerinin asker ve polis barikatlarını aşarak gerçekleştirdikleri yürüyüşler, tersane işçilerinin kafa-göz yarılması pahasına E-5'i kesmeleri unutulmadı. Sendikanın karar aldığı bütün eylemleri firesiz uygulayan Harb-İş üyelerinin, tensatik saldırısına karşı bir eyleme de "hayır" dememesi bekenmelidir. Ne var ki, bir örgüt varoluş nedenini unuttuğu zaman, "böyle bir karar alamayacağını, yasaların buna elverişli olmadığını" da söyleyebilecektir. Ne yazık ki, sendikalarımızın genel durumu bugün budur.

Sendikaların durumuna ve diğer tüm olumsuzluklara rağmen, saldırıya uğrayan sınıf savunmasını da örgütlemek zorundadır. Uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günümüz 1 Mayıs'ın öngününde yaşanan bu saldırılar, 1 Mayıs'ın anlam ve önemini bir kez daha ortaya çıkarmıştır. Öyleyse Dikimevi işçilerinin 1 Mayıs'a katılımı, son saldırıya da yanıt olacak bir güç ve örgütlülüğe ulaşma

Metro Gross Market'te Açlık Grevi

Metro Gross Market'in kapalı olduğu Kurban Bayramı tatilinde, işyeri önünde kurban kestirmek isteyen vatandaşlara yardım eden ve kurbanlarını kesen öncü bir işçi, mesai saati dışında çalıştığı ve müdürüne saygısızlık yaptığı gerekçesiyle işten atıldı. İşten atılan Alaattin Şahin bunun şahsına yönelik değil sendikal örgütlenmeye yönelik bir saldırı olduğunu ifade etti.

Türkiye'deki 6 Metro'dan 5'inde çoğunluk üyeyi işverenin baskıları sonucu kaybeden ve bir tepki örgütlemeyen sendika açlık grevi üzerine Cuma günü (17 Nisan) işyerine geldi. İşverenle görüştü ve bir basın açıklaması yaptı. Konuşmasında geçmişteki sendikal yönetimin olumsuzluklarını yerin bir konuşma yapan Tez-Koop-İş Genel Sekreteri Faruk Üstün sendikanın işçiler nezdinde güvenirliliğinin kalmadığını bundan sonra amaçlarının güven tazelemek olduğunu ifade etti.

İşverenle yaptıkları görüşme sonucu işverenin bundan sonra işçiler üzerinde baskı uygulamayacağı, sendikadan istifa eden 15 işçinin sendikaya üye olmasına izin vereceği ve örgütlülüklerine bir saldırının kendileri tarafından olmayacağı sözünü verdiğini, bunun için de açlık grevini bitirmeleri istediğini, bu doğrultuda anlaştıklarını söyledi. Varılan bu anlaşma işyeri temsilcilerinin, Metro işçilerinin ve geçmişte işten atılıp direnişe desteğe gelen işçilerin sert tepkilerine neden oldu. Sendikal bürokrasi dibe vuran örgütlülüklerin son kalesi olan Kozyatağı Grossmarketi ellerinde tutabilmek için direngen mücadeleciler bir hat izlemek yerine işverenle uzlaşmacı icazetçi bir mücadele hattı izledi. Açlık grevindeki Alaattin Şahin 15 gün izinli sayılmayı, işyerinden başka arkadaşının çıkarılmayacağı ve başka bir işe yerleştirileceği sözü üzerine açlık grevini bitirme kararı aldı. "İşten bir arkadaşım dahi sonradan çıkarılırsa yine açlık grevine başlarım" iddiasıyla çıkışını imzaladı.

İşyeri temsilcisi, sendikanın dayanışmayı örgütlemek için hiçbir çalışma yapmadığını ifade etti. Dayanışma için gelenler ise İstanbul Tez-Koop-İş 1, 2 ve 4 nolu şube yöneticileri ile Makina Kalıp, Migros, Marmara Üniversitesi Hastanesi işçileri idi. "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Yaşasın sınıf dayanışması!", "İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!" dövizlerinin yazılı olduğu eylem yerinde "Metro işçisi yalnız değildir!" ve "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!" sloganları atıldı.

Yaşanan süreci İşyeri Temsilcisi Ayhan şöyle anlattı: "Saldırı arkadaşımız öncü ve sendikal bir işçi olduğu için örgütlülüğümüze yöneliktir. Arkadaşımıza destek için yaptığımız ilk eylem yemek boykotu oldu. Eylemi 197 kişiyle, %100'e varan bir katılımla gerçekleştirdik. İkincisi yarım saat iş kıyafetsiz ve önlüksüz çalıştık. Bunun üzerine yeni saldırılar geldi. Sendikal örgütlenmemizi yok etmek için bizlerin sendikadan istifa etmemiz isteniyordu. Biz de Belediye'den izin alıp buraya gecekondur kuruyoruz diye çadır kurduk. Polis geldi. Gece güvenliğinizi sağlayamayız diye burada bırakmak istemedi. Biz direttik ve kaldık. Çadırı kurduktan sonra işletme temsilcisinin baskısı arttı. İşyeri temsilcisi olarak beni içeri almamaya kalktı. Kapıyı kıracağımızı söyledik. Bunun üzerine kapıyı açtılar. Müdürle görüşmelerimiz oldu; son olarak arkadaşı işe almıyorum, ona ücretli izin vereyim, 15 gün sonra konuşalım, dedi. Kabul etmedik. Şu an sendika içeride halen görüşmelere devam ediyor. İşveren noteri sürekli içeride tutuyor. İşyeri komitemiz var. Sendika bize pek karışmıyor. Bizim kararlarımız doğrultusunda hareket ediyor. Bunun dışında sendikanın bir hazırlığı yok. Bugün tekrar oturup durumu değerlendireceğiz. Yarın daha güçlü bir eylem düşünüyoruz. Markete gelen müşterilerin çok güçlü bir desteği var. Sürekli ne yapabiliriz diye sorup duruyorlar. Zafer işaretleri yaparak geçiyorlar."

Tez-Koop-İş, Kozyatağı Metro Gross Market'te dibe vuran sendikal örgütlülüğünü uzlaşma ve icazetle korumaya kalkıştı ve bir direnişi kırdı. Market işçileri sendika bürokratlarının uzlaşmacılık/icazetçilik barikatını yıkmak için kurdukları işyeri komitelerini daha işlevli hale getirmeli, sınıfa yönelik saldırılara karşı duruşlarını, 1 Mayıs'a en güçlü katılımı

EMEP'te iç çözülme ve devrimci kopmalar üzerine

220 imzalı deklarasyon ile ilk büyük çıkışı yapan yoldaşlar, geline veride tutulacak vola da acıklıkla isaret etmenin öncülüğünü yapmışlar, tereddütsüz olarak komünist hareketin saflarında yerlerini almışlardır. Bu tutum ve davranış, bugün reformist çürümenin içyüzünü gören ve ondan yolunu ayıran ve avıracak olan her yeni çıkışa da tutulması gereken yeni volu acıklıkla gösteriyor. Doğal olarak komünist hareket de kendi misyonunun ve sorumluluklarının tam bilinciyle hareket edecektir.

Komünist hareketin Merkez Yayın Organı Ekim, geride kalan yılın Ağustos ayında EMEP bünyesinde yaşanan kopmayı okurlarına aşağıdaki sunuş değerlendirmesiyle duyurmuştu:

"Ağustos ayı başında 220 EMEP üye ve sempatizanı tarafından yayınlanan bildiriyi okurlarımıza burada tam metin olarak yayınlıyoruz. Bu gelişmeyi düzenle bütünleşme çizgisini günden güne derinleştiren reformist akımın bünyesinde kaçınılmaz olarak yaşanacak bunalımın bir ilk dışa vurumu sayıyoruz. İç hoşnutsuzlukları oyalamada ve zaman içinde terbiye etmede mahir oldukları bilinen oportünist yöneticilerin geline yerde bunda artık zorlandıkları görülüyor. Bu zorlanmanın "demokratik devlet" platformuna açık geçiş ve CHP ile örtülü ittifak arayışı dönemine denk gelmesi rastlantı değildir. Bugüne kadar şu veya bu şekilde aldatılarak liberalleşme sürecine dahil edilen devrimci unsurların bu kadarcını artık kaldıramadıkları ve bu sayede hareketin evrimini yeni bir bütünsel değerlendirmeye tabi tuttukları anlaşılıyor.

"Bildiri kritik önemde bir dizi noktadan reformist akıma saldırıyor.

Bu, komünist hareketin geçmişte devrimci bir akımın bünyesinden bugünkü EMEP'i üreten evrime başından itibaren yönelttiği ilkeli ideolojik saldırının isabetliliğinin de bizzat bu hareketin bünyesinden kopan devrimciler tarafından yeni bir doğrulanmasıdır.

"Komünist hareket sınıf hareketi cephesinde katettiği mesafe çerçevesinde EMEP reformizmiyle gerden güne daha çok karşı karşıya gelmektedir. Öteki şeyler yanında özellikle bu nedenle reformist akımın bünyesindeki gelişmeler karşısında sessiz kalmak bir yana aktif bir taraf durumundadır. Gelişmeleri yakından izleyeceğiz ve devrimci öğelerin reformist akımla yollarını ayırmalarını kolaylaştırabilmek için gerekli her türlü çabayı göstereceğiz." (Ekim, sayı:175, 15 Ağustos 1997)

Aynı metni aynı günlerde gazetemiz Kızıl Bayrak ise şu aşağıdaki değerlendirme eşliğinde okurlarına sunmuştu:

"Geride bıraktığımız hafta içinde 220 EMEP üye ve sempatizanı yayınladıkları bir bildiri ile reformist saflardan koptuklarını kamuoyuna ilan ettiler. Aşağıda tam metnini okurlarımıza sunduğumuz ayrılık bildirisi, ideolojik-politik ve örgütsel açıdan temel önemde bir dizi noktadan EMEP reformizmini mahkum ediyor.

"Bu gelişme, yeni dönem liberallerinin yılları bulan tüm çabalarına ve maharetlerine rağmen, geçmişin devrimci ruhunu ve bilincini tümden boğamadığını göstermektedir. Bugüne kadar binbir türlü manevra ve oyalama ile üstü örtülen iç çatışma geline yerde kendini nihayet dışa vurmuştur.

"220 imzalı bildiriyi EMEP saflarındaki çözülme ve ayrışmanın bir ilk göstergesi sayıyoruz. İnaniyoruz ki, EMEP yönetiminin yaşanan ayrışmayı boğuntuya getirme ve onun ilkelere dayalı özünü karartma doğrultusundaki mevcut girişimleri doğru ve kararlı bir tutumla boşa çıkartılabildiği ölçüde, yaşanan bu ilk ayrışmayı yeni çıkışlar izleyebilecek, reformist saflardan yeni devrimci kopmalar yaşanabilecektir.

"12 Eylül karşı-devrim döneminin besleyip olgunlaştırdığı yeni reformist eğilimi başından itibaren doğru bir biçimde teşhis etmiş ve onu bugüne kadar kesintisiz bir ilkeli ideolojik mücadelenin hedefi haline getirmiş bir

komünistler, doğal olarak, gelişmeleri özel bir dikkatle ve yakından izliyoruz. Kendi payımıza, EMEP saflarındaki devrimci öğelerin reformist bataklık ile yollarını doğru bir çizgide ve kararlı bir tutumla ayırabilmelerini kolaylaştırmak için gerekli olan her türlü çabayı göstereceğiz." (S. Y. Kızıl Bayrak, sayı: 18,15 Ağustos '97)

Bu değerlendirmeler canlılığını ve güncelliğini bugün de korumakla kalmıyor, yeni gelişmeler onlara apayrı bir önem kazandırıyor.

Bu değerlendirmelerin yapıldığı sırada EMEP bünyesinde yaşanan 220 kişilik kopmaya ilişkin tek bilimiz, yayınlanan deklarasyonun metninden ibaretti. Yukarıdaki tüm değerlendirmeler ve öngörüler, yalnızca bu metnin ideolojik içeriğinden hareketle ortaya konulmuştu. Sonraki süreç bu değerlendirmelerin isabetliliğini sınamakla kalmadı, komünistlerin ortaya koyduğu beklentileri de şaşırtıcı bir biçimde doğruladı. 220 imzalı deklarasyonla EMEP'ten kopan komünistler, zaman içerisinde ideolojik konularını ve politik yönelimlerini daha da netleştirdiler. Ve bilindiği gibi, bir süre önce bir çağrı deklarasyonu yayınlayarak, komünist hareketin saflarına katıldıklarını kamuoyuna açıkladılar.

Şimdi ise yeni bir gelişme ile, EMEP bünyesinde yaşanan yeni bir kopma ile karşı karşıyayız. EMEP'in Niğde, Nevşehir, İzmit ve İzmir il ve ilçe örgütlerinden kopan, içlerinden bir kısmı kopuş öncesinde bu il ve ilçe örgütlerinde yönetici konularda bulunmuş olan 75 devrimci, yayınladıkları ortak deklarasyonla ideolojik esaslara dayalı yeni bir çıkış yapmış bulunuyorlar. Komünistler 8 ay önce yaşanan 220 kişilik kopmayı, yukarıya aldığımız değerlendirmelerden de görüleceği gibi, "bir ilk çıkış" olarak nitelemişler, bunu çok geçmeden yenilerinin izleyeceğini öngörmüşlerdi. Bu değerlendirme ve beklenti bugün gerçekleşmiş bulunuyor.

EMEP bünyesindeki iç çözülme ve devrimci ayrışma süreci yayılarak önümüzdeki günlerde de devam edecektir. Birçok bilgi ve belirti bunu açıkça göstermektedir. 5 bin adet basılan EMEP Eleştirisi kitabının daha üç ay bile dolmadan tükenmesi ve bugün yeni bir baskıyı bir ihtiyaç

haline getirmesi, EMEP bünyesindeki iç arayışların bir başka pratik göstergesidir. EMEP bünyesindeki bu çözülmeyi sağlıklı buluyoruz, devrimi ve devrimci mücadeleyi güçlendiren bir gelişme sayıyoruz.

Bugün EMEP'e dönüş hareketin yapısal çelişkisi, soyut teori planında "ortodoks" olmak iddiasındaki bir söylemi, gerçek pratikte, politika ve örgüt sorunlarında en pespaye bir oportünizmle bağdaştırmaya kalkmasıydı. (Komünistler yıllar öncesinden bunu Kautskizmin yerel versiyonu olarak nitelemişlerdi.) Bu doğrallığı içerisinde bir tutarsızlık değil, fakat basbayağı devrimci kadroları ve tabanı aldatmaya ve oyalamaya yönelik bilinçli bir taktikti. Bu taktiğin yakın zamana kadar bir hayli işe yaradığı da bir gerçektir. Sonuçta bu tasfiyeci oportünizme yıllar kazandırmıştır. Fakat geline yerde artık deniz bitmiştir; hızlanan iç çözülme ve artan devrimci arayışlar bunun göstergesidir.

Soyut teoride ve genel iddiada "devrimci" görünmek çabasının samimiysizliği ne olursa olsun, bunun bir kısım kadrolar ile taban tarafından ciddiye alındığını, buna içtenlikle inanıldığını şimdiki devrimci arayışlar ve kopmalar gösteriyor. Taban soyut ve genel plandaki iddiaları ciddiye alıp inanılır bulduğu ölçüde, tam da bu sayede, devrimci teoriye ve değerlere bağlılığını da koruma olanağı bulabilmiştir. Ve geline yerde, marksist teorinin temel devrimci ilkeleriyle bugün EMEP'e dönüş hareketin gerçekteki liberal-tasfiyeci özü ve karakteri arasındaki uçurum devrimci kadrolarca farkedildiği ölçüde ise, bu durum iç huzursuzluklara ve sorgulamalara neden olmakta, giderek devrimci kopmalara varmaktadır. Bu sürecin şu sınırlar iyice hızlandığını görüyoruz.

220 imzalı deklarasyon ile ilk büyük çıkışı yapan yoldaşlar, geline yerde tutulacak yola da acıklıkla işaret etmenin öncülüğünü yapmışlar, tereddütsüz olarak komünist hareketin saflarında yerlerini almışlardır. Bu tutum ve davranış, bugün reformist çürümenin içyüzünü gören ve ondan yolunu ayıran ve avıracak olan her yeni çıkışa da tutulması gereken yeni yolu acıklıkla gösteriyor.

Doğal olarak komünist hareket de kendi misyonunun ve sorumluluklarının tam bilinciyle hareket edecektir.

EMEP'te iç çözülme ve ayrışma sürüyor.

Dört ilden toplam 75 yönetici ve üye
vayınladıkları ortak bir deklarasyonla
EMEP'ten koptuklarını ilan ettiler:

Herkes kendi bayrağı altına!

**İleri işçi ve emekçilere,
devrimci kamuoyuna...**

Bizler EMEP'in değişik kademelerinde mücadele veren devrimci komünistler olarak gelinen yerde EMEP'ten yolumuzu ayırıyoruz. Önceleri Parti'nin örgütsel ve taktik platformuna karşı başlayan muhalefetimiz, gelinen yerde ideolojik ve politik bir içerik kazanmış, kopuşma zorunluluk haline gelmiştir.

EMEP, sosyal reformist sol aydınlar ile alt ve orta kademe sendika bürokratlarının toplanma odağıdır.

EMEP, kapitalizmin ufku aşmayan, reform talepleri olan demokratik taleplerle kendisini sınırlayan; demokrasi ve bağımsızlık sorununu proleter devrim stratejisine bağlamaksızın kendi içerisinde amaçlaştıran programlaştıran; proleter iktidar perspektifinden yoksun bulunan; burjuva devlet ve kurulu düzeni kendi temelleri üzerinde "demokratikleştirme" platformuna oturmuş bir sosyal reform partisidir. Varlığını tekelci kapitalizme borçlu olan orta burjuvazinin desteklenmesi yaklaşımıyla sınıf işbirlikçisi bir çizgi izliyor ve sömürüyü aklıyor. Sınıf işbirlikçisi platformuyla işçi sınıfının tarihsel devrimci rolünü karartıyor. İşçi sınıfının kapitalist düzenden ideolojik, politik ve örgütsel bağımsızlaşmasını engelliyor.

EMEP, liberal tasfiyeciler bir dağılmanın ürünüdür. Düzen legalitesine sığın, sınıf ve emekçilerin en geri düzeyi üzerinden politika yapan, ekonomist ve kuyrukcu bir çizginin ifadesidir. İşçi sınıfı ve emekçilerin ileri kesimleri ile kopuşmuş, parti örgütü ile sendika arasındaki ayrım silikleşmiş, birim örgütlerindeki çalışma zorunluluğu ortadan kaldırılmış, sıradanlık, şekilsizlik, devrimci ruh yoksunluğu egemen hale gelmiştir.

EMEP, en üst organ olması gereken kongrede "iç sorunlar tartışılmaz" diyerek keyfi sınırlamalar getirmiş; ideolojik, politik, örgütsel süreçlerin derinlemesine tartışılacağı bir platform olması gereken kongreyi, medyatik bir müzik-eglençe programı alanına çevirmiştir. Parti içi demokrasiyi, açıklığı, eleştiri-özeleştiri, kurallara uygun tartışma özgürlüğünü kısıtlayan EMEP merkezi, kendisinin basit bir eklentisi olmayı kabul etmeyen meşru parti örgütlerini işlevsizleştirip, onlara karşı Genel Merkez hizipleri örgütlemeye yolunu tutmuştur. Her türlü çürümüş, yozlaşmış unsur söz konusu olduğunda "esnek olalım" diyenler, devrimci komünistler söz konusu olduğunda ise, "hayali suçlar" yaratarak burjuva hukukunda bile eşine rastlanmayacak bir tarzda hareket edebilmektedirler. Bugün EMEP'in çizgisine ve yaşamına yön verenler, devrimi terk ederek

düzen içinde çoktandır buldukları yerlerini güvence altına almak peşindedirler ve bunun için devrimci olan ve varsa ona düşmanlık temelinde pespeşe yargısız infazlarla ihraç kararları almaktadırlar.

EMEP tabanında bulunan, devrim ve sosyalizm davası için yüreği çarpan, halen de birer sıra neferi olarak mücadele eden dünkü yol arkadaşlarımıza sesleniyoruz:

Düzenin icazet alanında her geçen gün biraz daha ehlileşen ve çürüyen liberaller güruhundan yollarınızı ayırın! Küçük-burjuva reformcu ve tasfiyeciler çizgiyi mahkum edin ve bu bünyeden kopun! Proletarya devrimi ve sosyalizm yolunu tutun!

**Kahrolsun reformizm!
Herkes kendi bayrağı altına!**

**Sermaye mezara,
emek iktidara!**

EMEP'in

**Niğde, Nevşehir,
Kocaeli ve İzmir**

**il ve ilçe örgütlerinden ayrılan 75 devrimci
22 Nisan '98**

2. Baskısı hazırlanıyor!

Eksen Yayıncılık

Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi)
2. Baskı 300 000 TL.
2. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi) 650 000 TL.
3. Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı 175 000 TL.
4. Devrimci Hareket Reformist Eğilim 400 000 TL.
5. Teori ve Program Sorunları 550 000 TL.
6. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) 250 000 TL.
7. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi 450 000 TL.
8. Bir Gün Bile Yaşamak, (Tükendi) (Roman: O. İyiler) 1.400 000 TL.
9. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 550 000 TL.
10. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi) 700 000 TL.
11. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi 700 000 TL.
12. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.) 350 000 TL.
13. İş Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık 400 000 TL.
14. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları 550 000 TL.
15. Kürt Ulusal Sorunu-1 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 650 000 TL.
16. Kürt Ulusal Sorunu-2 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler 850 000 TL.
17. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar 450 000 TL.
18. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Bas. 550 000 TL.
19. Gebze Direnişinin Ardından 175 000 TL.
20. 20 Temmuz Dersleri 175 000 TL.
21. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı 175 000 TL.
22. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı 250 000 TL.
23. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler 650 000 TL.
24. Küçük Burjuva Popülist ve Proleter Sosyalizmi (Z. Ekrem'e Cevap) 450 000 TL.
25. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 750 000 TL.
26. Demokratizmi Savunmanın Sınırları 200 000 TL.
27. EMEP Eleştirisi Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine 250 000 TL.
28. Partileşme Süreci-1 Perspektifler ve Değerlendirmeler 650 000 TL.
29. Partileşme Süreci-2 Polemikler: Devrimci Proletarya'ya yanıt 650 000 TL.

Program sorunları üzerine konferanslar: Tari

Marksist tarım pr

Proleter devrim tarafından
kosulsuz olarak el konulan
büyük topraklar ve tarımsal
işletmeler ne olacaktır?
20. yüzyılın devrimler deneyimi,
bu sorunun büyük toprak
mülkiyetine derhal ve kosulsuz
olarak el konulması kadar acık,
kolay. Engels'in devimiyle "yalın"
olmadığını gösterdi.
Dahası, aynı deneyimler,
olağanüstü dikkat ve esneklik
gösterilmesi gereken bu sorun ile
proleter devrimin seyri, proletarya
iktidarının akibeti arasında yakın,
kopmaz bir ilişki olduğunu
gösterdi. Lenin'in incelemekte
olduğumuz tezlerinde bu soruna
iliskin olarak gösterdiği titizlik ve
ayırdığı geniş ver de, konunun
taşıdığı özel önemi ve hassasiyeti
göstermektedir.

Büyük toprak sahipleri: Sosyal ve iktisadi açıdan anında ve tam tasfiye

Engels, köylü sorunu üzerine ünlü makalesinde, farklı köylü katmanlarına karşı tutum üzerine karmaşık sorunların ardından, sözü nihayet büyük toprak sahiplerine getirmiş ve bu konuda şunları söylemişti: *"Ancak büyük mülkiyete ilişkin olaraktır ki, herşey çok yalındır. Burada karşımızda açık bir kapitalist işletmeden başka hiçbir şey yok, ve herhangi bir iç tedirginliği söz konusu olamaz. Önümüzde tarımsal proleter yığınları görüyoruz ve bu da ödevimizi çok açık duruma getiriyor. Partimiz iktidara geçer geçmez, yapmamız gereken şey, tıpkı büyük sanayiciler gibi, büyük toprak sahiplerini de mülksüzleştirmektir."* (Fransa'da ve Almanya'da Köylü Sorunu, Köylüler Savaşı'na ek metin, s.154)

Lenin'in *Tezler*'inin aynı konuya ilişkin maddesi ise şu sözlerle başlar: *"Devrimci proletarya, soylulara ve büyük toprak sahiplerine ait topraklara derhal, hiçbir koşul tanımaksızın el komalıdır."* (s.413)

Tıpkı büyük kapitalistler gibi büyük toprak sahiplerini de anında ve hiçbir koşul tanımaksızın mülksüzleştirmek, her proleter devrimin en öncelikli

ve en temel önlemlerinden biridir. Bunlar devrimin yıktığı toplumsal düzenin egemen sınıfları, egemen sınıf olan burjuvazinin sanayi ve tarımdaki farklı kesimleridir. Devrim eski egemen sınıfı devirip onun iktidar aygıtını parça parça etmeyi, anında bu sınıfın, onun sanayi, mali, ticaret, tarım vb. alanlardaki tüm ekonomik varlığının tam mülksüzleştirilmesi önlemi ile birleştirir. Engels ve Lenin'in, herhangi bir kayıt koymaksızın, "herhangi bir iç tedirginliği" duymaksızın dile getirdiği, bu genel önlemin tarımsal alandaki özel boyutudur. Tüm büyük toprak mülkiyetine, bu topraklar üzerindeki canlı ve cansız demirbaş, binalara, tarımsal makina ve teçhizata, büyük baş hayvanlara, tarım çiftliklerinin eklentisi durumundaki tarımsal ürünleri işletme tesislerine vb. anında, hiçbir koşul tanımaksızın, hiçbir tazminat ödenmeksizin el konulacaktır.

Bu en son vurguya, tazminat sorununa, Engels'in küçük bir kaydı var. Sorun Lenin'in *Tezler*'ine de konu olduğu için, daha da önemlisi, 20. yüzyılda tarım sorununa ilişkin devrimci ve reformcu programların çok önemli bir ayırım noktası haline aldığı için, buna değinmeksizin geçemeyiz. Engels bu konuda şunları söylüyor: *"Bu kamulaştırmanın karşılık ödenerek ya da ödenmeyerek yapılması ise özünde bize değil, ama iktidara geçme koşullarımıza, ve özellikle de büyük toprak sahibi egemenlerin tutumuna bağlı bulunacaktır. Bu zarar ödentisinin her durumda kabul edilmez bir şey olduğunu hiç mi hiç düşünmüyoruz; eğer tüm bu çeteden kurtarmalık vererek kurtulursak, kendisine göre bunun bize daha ucuza malolacağını Marx bana kaç kez söyledi bilmem."* (s.154)

Engels'in, "iktidara geçme koşulları"na ve büyük toprak sahiplerinin tutumu koşuluna bağlayarak, tazminat sorununda gösterdiği bu esneklik, bu satırları kaleme aldığı dönemin kendine özgü tarihsel koşullarına, kapitalizmin o nispeten barışçı gelişme döneminin özel havasına bağlanabilir ancak. 20. yüzyıla döndüğünde, emperyalizm, savaş ve toplumsal devrimler çağına girildiğinde, bu türden bir esnemenin olanaksızlığı da apaçık bir biçimde görüldü. Derhal, kosulsuz ve tazminatsız el koymanın, bir zorunluluk olmanın ötesinde, bu sorunda devrimci Marksizm ile oportünizm arasındaki en temel ayırım noktalarından biri haline geldiği açığa çıktı.

Bu nedenledir ki, Lenin, *Tezler*'inde buna ayrı bir paragraf ayırmak ihtiyacı duyuyor:

"Komünist partileri, hiç bir şekilde, toprakları ellerinden alınmış büyük toprak sahiplerinin tazminat propagandasını -ya da tazminatın kendisini- hoşgörüyü karşılayamazlar; çünkü bu, Avrupa ve Amerika'nın güncel koşullarında, sosyalizme ihanet ve milyonerleri artıran, onları daha da zengin yapan bir savaşın bitkin hale getirdiği sömürülen emekçi yığınlarının omuzuna yeni bir haraç yüklemek olur." (s.413)

Lenin'in *Tezler*'inin Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi tarafından kabul edilmiş son biçiminde bu paragraf olduğu Reformlar ve Kalkınma Konferansı'nda da görülmektedir. (https://marxist.org)

maddenin el koymaya ilişkin olarak daha önce aktardığımız o ilk cümlesine "hiç bir tazminat ödenmeksizin" ibaresi de özel bir tarzda eklenir. Tarım sorununa ilişkin her devrimci programın temel bir unsuru olması gereken bu konu, emperyalist savaşı izleyen dönemde, Sarı İkinci Enternasyonal ile Komünist Üçüncü Enternasyonal'i; 20. yüzyılın ikinci yarısında ise, bu kez şiddete dayalı devrim yolu ile barışçıl reform yolunu, devrimci Marksizm ile modern revizyonizmi birbirinden ayıran temel önemde bir sorun olageldi.

Bir başka soruna geçiyoruz. Proleter devrim tarafından kosulsuz olarak ele konulan büyük topraklar ve tarımsal işletmeler ne olacaktır? 20. yüzyılın devrimler deneyimi, bu sorunun büyük toprak mülkiyetine derhal ve kosulsuz olarak el konulması kadar açık, kolay, Engels'in deyimiyle "yalın" olmadığını gösterdi. Dahası, aynı deneyimler, olağanüstü dikkat ve esneklik gösterilmesi gereken bu sorun ile proleter devrimin seyri, proletarya iktidarının akibeti arasında yakın, kopmaz bir ilişki olduğunu gösterdi. Lenin'in incelemekte olduğumuz tezlerinde bu soruna ilişkin olarak gösterdiği titizlik ve ayırdığı geniş yer de, konunun taşıdığı özel önemi ve hassasiyeti göstermektedir.

Bu önem ve hassasiyet, ilkin bu sorunun işçi sınıfı ile köylülük arasındaki ilişkileri, emekçi köylülüğün proleter devrime ve iktidara karşı tutumunu çok yakından ilgilendirmesinden ve etkilemesinden gelmektedir. İkinci olarak ise, ki bu da gerçekte ilkine sıkı sıkıya bağlıdır, kentlerin iâşesi ve sanayinin ihtiyaç duyduğu tarımsal hammaddelerin sağlanması sorununun taşıdığı özel önemden gelmektedir. Unutmamak gerekir ki, kentler için gerekli yiyecek maddesinin temini, genellikle bir iç savaşın eşlik ettiği proleter iktidarın o başlangıç döneminde özellikle önemli bir sorundur. Çoğu durumda devrimin dayanma gücü ve yaşama yeteneği bu sorunla da çok yakından bağlantılıdır. (İkinci Enternasyal oportünizminin kendi devrim karşıtı tutumunu "kırlar yiyecek göndermeyi keser ve böylece proleter iktidarın yaşama gücü kalmaz" gibi bir gerekçenin ardına sığınarak da savunmaya kalktığını, daha önce Avusturya örneği üzerinden görmüştük).

Peki, el konulmuş büyük tarımsal mülklerin akibetine ilişkin güçlük nereden doğmaktadır? Güçlük, tarıma geleneksel ilişkilerin değil, geleneksel ilişkiler kalıntıları halinde sürse de esasta kapitalist ilişkilerin egemen olduğu toplumlarda kendini göstermektedir. Tarıma geleneksel feodal, yarı-feodal ilişkilerin egemen olduğu, tarımda kapitalist gelişmenin henüz tali bir fenomen olduğu toplumlarda, gerçekte sorun fazlasıyla basit ve yalındır. Burada tarımsal sorunun çözümü, büyük toprak mülkiyetinin tasfiyesi, köylülüğün toprağa ve özgürlüğe kavuşması demektir. Soyluların, feodal, yarı-feodal toprak ağalarının el konulan toprakları genel kural olarak köylülüğe dağıtılacaktır. Bu toprak devrimidir ve tarihsel ve ekonomik açıdan ileriye doğru atılmış dev bir adım

m ve köylü sorunu-12

ogramının sorunları

(Devam)

demektir. Geleneksel ilişkilerin tarıma egemen olduğu koşullarda toprak mülkiyeti büyük olsa da genellikle tarımsal işletme ölçek olarak küçük, teknik açıdan ise geri, hatta ilkeldir. Parçalı küçük köylü işletmesi tarıma egemen biçimdir. Toprak sahipleri muazzam genişlikteki toprağın mülkiyet hakkına sahiptirler. Fakat bu büyük mülk topraklar küçük parçalar halinde köylüler tarafından tasarruf edilir ve karşılığında toprağın mülk sahibi feodallere çeşitli biçimler halinde rant ödenir. Bu ilişkilerin egemen olduğu tarımsal durumlarda, tarım tekniği ve toprağı işleme yöntemleri de son derece geri ve ilkeldir. Dolayısıyla, bir devrimin toprakları özgürleştirilmiş köylülerin özgür tasarrufuna vermesi, tarımsal ve ekonomik açıdan yapılması gereken ve yapılması mümkün olan biricik davranış şeklidir. Burada devrimci açıdan bir başka yol, bir başka çözüm olanaklı değildir. Toprak tasarrufunun, tarımsal üretim ve örgütlenmenin farklı, daha ileri bir biçimi için henüz gerekli toplumsal ve teknik temel yoktur. Ya da tarımda kapitalizmin sınırlı gelişmesi ölçüsünde ancak sınırlı olarak vardır.

Burada kritik bir nokta olarak şunu da hatırlatalım ki, el konulmuş toprakların mülkiyet durumu ile tasarruf sorunu tümüyle iki ayrı şeydir ve bu ikisi hiçbir biçimde birbirine karıştırılmamalıdır. El konulmuş topraklar, dahası tüm toprak millileştirildiği halde, onun tasarrufu küçük parçalar halinde köylülere bırakılabilir. Ve burjuva demokratik devrimin tarihsel sınırları içinde tarım ve köylü sorununun en ileri, en eksiksiz, en ideal çözümü tam da budur. Ve bu tarımda üretici güçlerin, tarımsal üretim ve tekniğin özgürce gelişip serpilebilmesi için de en ideal bir durumdur, deyim uyuşsa bu tür bir gelişme için “toprağın düzlenmesi”dir. Toprağın mülkiyet tekeline ve tarımsal ilişkilerin her türlü feodal köstekten kurtarılması bunu sağlar. Bu özgür gelişmenin hangi biçimler içinde gerçekleşeceği, nasıl bir seyir izleyeceği ise, tarımdan öteye, topluma egemen genel ilişkilere, toprak devrimine yolaçan genel devrimci dönüşümün genel karakterine ve seyrine bağlıdır. Tarih tarımda geleneksel ilişkilerin köklü tasfiyesinin bu ideal ve teorik olarak burjuva toplum koşullarıyla bağdaşabilir durumunun en ileri örneğini Ekim Devrimi şahsında sundu bize. Fakat Ekim Devrimi bir proleter devrim olduğu için, iktidar ve büyük sanayi daha en baştan proletaryanın elinde bulunduğu için, tarımsal üretimin ve ilişkilerin sonraki seyri de bu genel çerçeve tarafından belirlendi. Eğer devrim, burjuva demokratik sınırlar içinde kalsaydı, feodalizmin köklü tasfiyesi, toprağın millileştirilmesi ve özgür küçük çiftçilerin tasarrufuna verilmesi, tarımda kapitalist gelişmenin “Amerikan yolu” denilen biçiminin ideal bir örneğini sunardı bize. Fakat yine 20. yüzyıl tarihi, burjuva devrim proleter devrime

Tarım proletaryası eğer kent proletaryası ile aynı ideolojik-politik çizgide eğitilmemişse, sosyalist bilinc ve ruh ile donatılmamışsa, tarımsal sovyet işletmelerini kurmak ve amaca uygun olarak işletmek de mümkün olmayacaktır. Ya da bu ancak bürokratik yönetim ve kaba zorlamalarla mümkün olabilecektir ki bu da sosyalizmin ruhuna, sosyalist kuruluşun temel esaslarına aykırı düşecektir. Sonuçta istenilen amaçlara tam ters sonuçlar doğuracaktır.

bağlanmadıkça, proleter devrim tarafından tüm sonuçlarına götürülmedikçe, bu “yol”un olanaksızlığını da bize gösterdi.

Konumuza dönelim. Güçlüğü, tarıma geleneksel ilişkilerin değil, esas olarak kapitalist ilişkilerin egemen olduğu toplumlarda, bu toplumlarda gündeme gelen ve gelecek olan devrimlerde kendini gösterdiğini söylemiştik. Engels, konuya ilişkin programatik makalesinde, bu sorun hakkında, el konulmuş büyük kapitalist toprak mülkiyetinin ne olacağı konusunda, şunları söylüyor:

“Böylece topluluğa maledilen büyük mülkler, topluluğun denetimi altında, kooperatifler biçiminde örgütlenmiş olarak, daha o andan itibaren onları işleyen tarımsal işçilere verilmelidirler. Bunun hangi biçimler altında olacağı daha bugünden saptanamaz. Ne olursa olsun, kapitalist işletmenin sosyalist işletme biçimine dönüşümü şimdi iyiden iyiye hazırlanmış bulunmaktadır; ve örneğin Bay Krupp ya da Bay Stumm'un fabrikalarındaki gibi, bir günden öbürüne gerçekleştirilebilir. Ve bu tarımsal kooperatifler örneği, hala ayak direyen son küçük topraklı köylülere, ve belki bazı büyük köylülere bile, büyük bir kooperatif işletmede ne kadar çok yarar bulunduğunu gösterecektir.” (s.154)

Burada kapitalist sanayi kuruluşlarıyla yapılan karşılaştırmadan da kolaylıkla anlaşılacağı gibi, Engels sorunu, tarımın bir sanayi halini aldığı, ücretli emek ile sermayenin hakim öge haline geldiği tarımsal ilişkiler üzerinden koyuyor ve bu çerçevede sorunun sosyalist temeller üzerinde çözümünde herhangi bir güçlük görmüyor. Fakat Ekim Devrimi ile emperyalist savaşı izleyen öteki devrimlerin deneyimi bu alanda bazı sorunların ortaya çıkabileceğini ve bu sorunlara doğru yaklaşmanın taşıdığı özel önemi somut olarak gösterdi. Engels'in makalesini kaleme aldığı tarihte tek proleter devrim deneyimi henüz yalnızca Paris Komünü'ydü ve Komün Paris'le sınırlı kaldığı, kırsal alana yayılma fırsatı bulamadığı için, doğal olarak bu alanda herhangi bir deneyim yoktu. Engels'in bu sorunu, tarımın bir sanayi halini aldığı, ücretli emek ile sermayenin hakim öge haline geldiği tarımsal ilişkiler üzerinden koyuyor ve bu çerçevede sorunun sosyalist temeller üzerinde çözümünde herhangi bir güçlük görmüyor. Fakat Ekim Devrimi ile emperyalist savaşı izleyen öteki devrimlerin deneyimi bu alanda bazı sorunların ortaya çıkabileceğini ve bu sorunlara doğru yaklaşmanın taşıdığı özel önemi somut olarak gösterdi. Engels'in makalesini kaleme aldığı tarihte tek proleter devrim deneyimi henüz yalnızca Paris Komünü'ydü ve Komün Paris'le sınırlı kaldığı, kırsal alana yayılma fırsatı bulamadığı için, doğal olarak bu alanda herhangi bir deneyim yoktu.

Öte yandan, Engels, Fransız ve Alman oportünizminin köylülere kurulu düzen çerçevesinde ve kendi küçük mülkiyeti temelleri üzerinde koruma vaatlerine saldırdığı için, köylülük için biricik kurtuluşun kooperatifler biçiminde oluşacak ve zamanla daha ileri biçimlere geçecek geniş ölçekli tarımsal üretim birlikleri olduğunu savunduğu için, deyim uyuşsa çubuğu bu yöne büküğü için, böyle bir geniş ölçekli üretim temeline şimdiden sahip kapitalist tarım çiftlikleri için de elbetteki net bir tutumla derhal sosyalist temeller üzerinde bir örgütlenmeye vurgu yapacaktı. Ve şunu da ekleyelim ki, Engels'in sorunu bu ortaya koyuşu, sorunun teorik olarak tek doğru ve pratik olarak ise en ideal, en arzu edilir çözümdür. Nitekim Bolşevikler de, Ekim Devrimi'ni önceleyen günlerde,

Nisan Konferans'ında, kabul ettikleri yeni tarım programında (tarım proleterlerine ve yarı-proleterlerine “tavsiye” ve “teşvik” biçiminde de olsa) kapitalist çiftliklerin Tarım İşçileri Sovyetleri denetiminde örnek sovyet işletmeleri haline getirilmesini savunuyorlardı.

Fakat Lenin, Ekim Devrimi ve Sovyet iktidarının üç yıllık deneyiminin yanı sıra Avrupa'daki başarısız devrim deneyimlerinin ardından, muhakkak ki bunların sağladığı açıklığın ışığında, Tezler'inde bu konuda bazı ciddi uyarılarda bulunmaya özel bir ağırlık veriyor. Söze Rusya deneyimini hatırlatarak giriyor:

“Zafere ulaşan proletaryanın büyük mülk sahiplerinden müsadere ettiği toprakların işletilme şekline gelince, şimdiye kadar, ülkenin ekonomik yönden geriliği sonucu, çoğu kez yapılan, bu toprakların köylüler arasında paylaştırılmasından ibaretti; ancak, bir dereceye kadar istisnai hallerde, proletarya devleti, kendi hesabına bu toprakları 'sovyet işletmeleri' adıyla alıyordu ve bunlar da eski ücretliler; devleti yöneten Sovyetlerin üyeleri olarak, bundan böyle devletin işçisi durumuna geçtiler.” (s.414)

Fakat bildiğimiz gibi Rusya'da tarımsal sorunun mahiyeti tümüyle farklıdır. Kırsal ilişkilerine yarı-sefrik ilişkilerinin egemen olduğu, tarım sorununun özünü ve esasını toprak devriminin belirlediği bir ülkede, başka türlü davranmak iktisadi ve toplumsal açıdan zaten olanaklı değildi. Ve böyle bir ülkenin deneyimi, kırsal ilişkilerine kapitalizmin egemen olduğu herhangi bir ülkede elkonulan toprakların ne olacağı sorununa herhangi bir yanıt oluşturmaz. Nitekim Lenin Rusya'daki uygulamayı “ekonomik yönden geriliğe” bağlar ve sözlerini gelişmiş kapitalist ülkelerde durumun farklılığını gözetken vurgularla sürdürür: *“Üçüncü Enternasyonal, gelişmiş kapitalist ülkelerde, büyük tarım işletmelerini öncelikle alıkoymak ve onları Rusya'nın 'sovyet işletmeleri' gibi işletmek için nedenler olduğu görüşündedir.”*

Bu “nedenler”, doğal olarak, gelişmiş kapitalist

Kır proleterleri ve yarı-proleterleri. topraksız ve az topraklı köylüler. toprak açlığı cektikleri ve toprak talebiyle ortaya çıktıkları bir durumda ise. arzu ve tercih edilen çözümü uygulamak zorlasacağı gibi. sözkonusu toprak talebini karşılıksız bırakmak. bu kırsal emekçi katmanlar ile kent proletaryasının ilişkilerinde zayıflıklar. hatta ciddi gerginlikler yaratabilecektir. İşte bu türden zayıflıkların ya da gerginliklerin proletarya devriminin ve iktidarının varlığını ve geleceğini tehlikeye düşürmemesi için. gerektiğinde kırsal emekçilerin toprak talebi büyük ölçekli tarımsal üretimin gecici olarak zayıflaması (ve elbette bu arada tarımsal üretimin kalitesi ve miktarının düşmesi) pahasına karşılanabilmelidir.

bir gerçek", proletarya devrimine karşı en alçakça bir saldırının; proletarya devriminden ve proletarya diktatörlüğünden en korkakça bir geri duruşun;; burjuvaziyi kesin bir yenilgiye uğratmanın, onun direnişini başarıyla ezmenin, proleter iktidarı güvenceye alıp pekiştirmenin iktidarı ele geçirmiş proletarya için en temel, en ivedi, en öncelikli, en belirleyici bir sorun olduğu, tüm öteki sorunlara bunun gerektirdiği bir dikkat, hassasiyet ve esneklikle yaklaşmak gerektiği gerçeği üzerinden en kaba bir biçimde atlamanın, bunu gizlemenin bir aracı olarak kullanılmaktadır. Özetle, başta Kautsky olmak üzere İkinci Enternasyonal'ın burjuvaziye uşaklık çizgisini seçmiş tüm teorisyenleri, Marksizmin devrimci özünü boşaltarak devrime yüz çevirmekle kalmamakta, bu sorunda da görüldüğü gibi, gerektiğinde Marksizmin lafzını da devrime karşı kullanmaktan geri durmamaktadırlar. Her durumda değişmez olan tutum elbette hep devrim ve proletarya diktatörlüğü düşmanlığıdır. İkinci Enternasyonal oportünizminin bu çabasının gücünü ve etkisini görebilmek için, ideolojik tutarsızlıklarına rağmen gerçekte kendisi dürüst bir marksist olan İtalyan Serrati'nin Lenin'in soruna yaklaşımında oportünizm görmesi tutumu bir örnek olara gösterilebilir. Proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğünün genel çıkarları uğruna küçük-köylü mülkiyetine veriler tavizlerde Marksizm adına bir oportünizm görebilmek, gerçekte Marksizmin oportünizm tarafından ne denli kötüye kullanılabildiğine iyi bir örnektir.

Sorunun taşıdığı kritik önemden dolayı, yanısıra özellikle bizim ülkemizde, Türkiye'de, bu noktanın gelecekte çok özel bir önem kazanmasının kuvvetli muhtemel olması nedeniyle, Lenin'in bu konuda söylediklerini olduğu gibi buraya aktarmayı gerekli görüyoruz:

"1) Bu toprak dağıtımına karşı büyük tarım işletmelerinin teknik üstünlüğünü belirterek yapılan itiraz, çok kez tartışma götürmez teorik bir gerçeğin yerine, devrime ihanetle karışmış en adi oportünizm ileri sürülerek yapılmaktadır. Bu devrimin başarısı için, üretimin gecici olarak düşmesi karşısında proletarya gerileme hakkına sahip değildir. Nasıl ki, 1863-1865 içsavaşı sonucu pamuk üretimi gecici olarak düştüğü zaman, köleliğe karşı çıkan ABD burjuvazisi de, aynı şekilde gerilememişse. Burjuvazi için üretim, kendiliğinden bir amaçtır; emekçi ve sömürülen yığınlar için her şeyin üstünde önemli olan, sömürücülerin iktidardan uzaklaştırılması ve emekçinin kapitalistler yararına değil de kendi hesabına çalışmasını sağlayan koşulların kurulmasıdır. Demek ki, proletaryanın ivedi ve temel görevi, zaferi sağlamak ve sonra da onu sağlamlaştırmaktır. O halde, orta köylüler tarafsız bir duruma getirilmedikçe, küçük toprak sahibi köylülerin hepsinin değilse bile, büyük bir kısmının desteği alınmadıkça, proletarya iktidarı yerleşip güçlenemez" (s.414-415).

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rante.org>

Sorunun özel önem taşıyan yönlerine ilişkin tüm

bu açıklamaların ardından eklenmesi gereken başka bazı şeyler var. Gerek Tarım Komisyonu sözcüsü Alman delege Meyer'in raporu, gerekse Lenin'in "taslak" *Tezler*'inin İkinci Kongre'de kabul edilmiş son biçiminin yansıttığı değişiklikler, bu özel sorunun nispeten geniş tartışmalara konu edildiğini gösteriyor. Sonuçta temel kaygı ve yaklaşımlar konusunda Lenin'in ortaya koyduğu görüşlerin özü korunmuş olsa da, kongrede kabul edilmiş metin bazı belirgin vurgu farkları içermektedir. Örneğin, net bir tutumla, Rusya'da ekonomik gerilikten dolayı el konulmuş büyük topraklar köylülere dağıtılmış olsa da

gelişmiş kapitalist ülkelerde farklı bir yol tutulması gerektiği şu sözlerle öne çıkarılmaktadır:

"Komünist Enternasyonal'in, gelişmiş kapitalist ülkelerde, tarımsal büyük işletmelerin varlığını özellikle korumanın ve bunları Rusya'daki sovyet işletmeleri türünde yönetmenin doğru olacağı kanısındadır. Aynı biçimde, kolektif işletmelerin (kolhozların, komünlerin) oluşturulmasını desteklemek de amaca uygun olacaktır." (Üçüncü Enternasyonal/Belgeler, Belge Yayınları, s.41)

Gerçekte burada, Lenin'in zaten arzu ve tercih edilir olarak dile getirdiği çözüme yalnızca daha kesin bir ifade kazandırılmış olmaktadır. Yine de, *Tezler*'in kesinleşmiş son biçimine eklenen şu aşağıdaki paragraf, burada dikkatlerin sorunun bir başka yönüne çekilmek istendiğine de açıklıkla tanıklık etmektedir:

"Kırsal nüfusun devrimci tabakasının, yani geçimlerini temel olarak büyük işletmelerde ücretli işçi olarak çalışarak sağlayan mülksüz tarım işçilerinin ve yarı-proleter küçük toprak sahiplerinin çıkarlarını kollayacak en iyi yol, tarımsal büyük işletmelerin korunmasıdır. Bundan başka, büyük işletmelerin millileştirilmesi, besin sağlama sorununda kent halkını köylülükten hiç olmazsa kısmen bağımsız kılar." (aynı yer)

Burada altı çizilen iki temel fikir vardır ve bunların dile getirdiği gerçek de aynı şekilde temel önemdedir.

Bunlardan ilki, el konulmuş büyük tarımsal işletmelerin parçalanmadan korunması ve sosyalist işletmeler haline getirilmesinin kırsal emekçi tabakaların gerçek çıkarlarına da en uygun bir çözüm olduğu olgusudur. Bu kuşkusuz böyledir ve bundan çıkan bir sonuç, kırsal emekçi katmanları, tarım proleterlerini ve yarı-proleterlerini şimdiden, yani devrime hazırlığın bütün bir dönemi boyunca sosyalist bir ruh ve bilinçle donatmak gereğidir. Zira ancak bunda başarılı olunduğu ölçüdedir ki, muzaffer sosyalist proletarya tarafından tercih edilecek olan ve kırsal emekçi katmanların da çıkarlarına en uygun olan bu çözüm şekli gerçekleştirilebilecektir. Bunda başarılı olunmadığı ölçüde ise, yani kır proleterleri ve yarı-proleterleri, topraksız ve az topraklı köylüler, toprak açlığı cektikleri ve toprak talebiyle ortaya çıktıkları bir durumda ise, arzu ve tercih edilen çözümü uygulamak zorlasacağı gibi, sözkonusu toprak talebini karşılıksız bırakmak, bu kırsal emekçi katmanlar ile kent proletaryasının ilişkilerinde zayıflıklar, hatta ciddi gerginlikler yaratabilecektir. İşte bu türden zayıflıkların ya da gerginliklerin proletarya devriminin ve iktidarının varlığını ve geleceğini tehlikeye düşürmemesi için, gerektiğinde kırsal emekçilerin toprak talebi büyük ölçekli tarımsal üretimin gecici olarak zayıflaması (ve elbette bu arada tarımsal üretimin kalitesi ve miktarının düşmesi) pahasına karşılanabilmelidir. Lenin'in üzerinde durduğu, altını çizdiği hassas ve kritik nokta da zaten budur. Ve burdan kendiliğinden çıkan sonuç, komünist partisinin

ülkelerin tarımsal ilişkilerine kapitalizmin egemenliği, bu ülkelerde tarımın da bir sanayi halini aldığı, modern iktisadi ve toplumsal bir karakter kazanmış büyük tarımsal işletmelerin, Engels'in de hatırlattığı gibi, tarımda sosyalist dönüşüme uygun iktisadi birimler oluşturduğu vb. nesnel olgularla ilgilidir. Bu işletmeler iktisadi ve teknik açıdan kolektif işletmeler haline getirilmeye elverişli olduğu gibi, bu işletmeler bünyesinde çalışan tarım işçileri de bu tür bir dönüşüm ve örgütlenmenin dolaysız toplumsal etkeni durumundadırlar. (Bu son noktaya, örgütlü tarım işçilerinin sosyalist tarımsal işletmelerin örgütlenmesi ve yönetimi açısından taşıdığı öneme birazdan değinme fırsatı bulacağız.)

Fakat Lenin'in gelişmiş kapitalist ülkelere ilişkin sözleri, hemen ardından, tartışmakta olduğumuz sorunun hassasiyetine ilişkin kayıtlara gelip bağlanıyor: "*Bununla birlikte, bu kuralın önemini abartmak ya da onu genelleştirmek büyük bir hata olacaktır. Aynı şekilde, mülksüzleştirilen mülksüzleştiricilerin topraklarının bir kısmını o bölgenin küçük toprak sahiplerine, hatta orta köylülerine parasız olarak vermeyi asla kabul etmemek de bir hata olacaktır.*"

Lenin, el konulmuş büyük mülkler ile büyük tarımsal işletmelere ait bir kısım toprağın gerektiğinde topraksız ve az topraklı köylülere paylaştırılabileceği konusunda, bu alanda gösterilmesi gereken aşırı dikkat ve esneklik konusunda üç temel gerekçe sıralar.

Bunlardan ilki ve kuşkusuz en önemli olanı, proletarya devriminin, proletaryanın burjuvazi üzerindeki kesin zaferinin güvenceye alınmasıdır. Devrim anında ve devrimin zaferinin hemen sonrasında en temel sorun budur ve atılacak tüm öteki adımlar, alınacak tüm öteki önlemler bu soruna tabi olmalıdır, olmak zorundadır. Muzaffer proletaryanın köylülükle ilişkisine, köylülüğün talepleri ve beklentileri karşısındaki tutumuna da bu temel ve belirleyici yaklaşım üzerinden bakılmalıdır. Macar proleter devriminin yenilgisinin en temel nedenlerinden biri görmüş bulunduğumuz gibi tam da bu oldu. Tersinden, Ekim Devrimi'nin ardından Rusya'daki sovyet iktidarının en büyük dikkat ve esneklik gösterdiği sorun yine tam da bu oldu. Rusya tarımında zaten tali bir önemi olan modern teknik temele sahip büyük çiftliklerden bir kısmının toprağının şu veya bu ölçüde köylüler arasında paylaşılması sorun edilmedi. Önemli olan proletarya devriminin zaferinin güvenceye alınması, devrimci iktidarın korunması ve pekiştirilmesiydi. Önemli olan, bu temel amaç ve kaygı çerçevesinde, proletarya ile köylülük arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi, köylülüğün kazanılabilecek en geniş kesimlerinin kazanılması, diğer bir kısmının ise en azından tarafsızlaştırılması idi.

Lenin bu nokta üzerinde özellikle durmaktadır. Zira, ilkin, o sıralarda Orta Avrupa'daki başarısız proleter devrimlerin bu konudaki olumsuz deneyimi henüz çok yeni, çok taze bir örnek olarak orta yerde durmaktadır. Ve ikinci olarak, İkinci Enternasyonal'in devrim düşmanı teorisyenleri, üstelik "ortodoks Marksizm" adına, büyük ölçekli tarımsal işletmelerin iktisadi ve teknik yönden üstünlüğü üzerine, bu işletmelere ait bir kısım toprağın köylülere dağıtılmasının teorik olarak yanlış ve tarihsel olarak da geriye doğru atılmış bir adım olduğu üzerine o dönem yazıp çizmekte, bunu Ekim Devrimi'ni karalamanın, onu gözden düşürmenin bir aracı olarak kullanılmaktadırlar. Burada, "tartışma götürmez teorik

kırsal emekçi katmanlar, tarım proleterleri ve yarı-proleterleri (yoksul köylülük) içinde şimdiden çalışmasının, onları devrime sosyalist bir bilinçle şimdiden hazırlamanın, devrimin gelecekteki sorunlarının amaca en uygun çözümü için taşıdığı çok özel önemdir.

İkinci Kongre'nin kabul ettiği metinde altı çizilen öteki nokta ise, el konulan büyük tarımsal işletmelerin sosyalist işletmeler olarak korunmasının, bu tür işletmelerin çokluğu ölçüsünde, kentlerin gerek besin maddesi tedarikinde ve gerekse de sanayinin tarımsal hammadde ihtiyacı yönünden bireysel işletme sahibi köylülere bağımlılığını azaltacağı gerçeğidir. Bu, kentin, genel olarak kıra değil, fakat köylülüğe olan bağımlılığının azaltılması ve sosyalist kent ekonomisinin kendi kırsal-tarımsal uzantısını yaratması ve güçlendirmesi anlamına gelir. Kent ile kır, tarım ile sanayi arasındaki ilişkinin negatif anlamda bir "bağımlılık" ilişkisi olmaktan çıkması, yeni temeller üzerinde bir bütünleşme ve uyum sürecinin yaşanmasıdır. Ki her sosyalist ekonomik inşası siyasetinin, daha özel olarak her sosyalist tarım siyasetinin gözettiği bir temel hedeftir bu. Kent ile kır, tarım ile sanayi, işçi sınıfı ile köylülük arasındaki ayrılıklar, farklılıklar, çelişki ve çatışmalar bu tür bir sürecin ürünü olarak zamanla giderilecektir. İşte Komünist Enternasyonal'in öne çıkardığı çözüm çerçevesinde altını çizdiği avantajın önemi buradadır. Ve kaldı ki, her devrimin bir iç savaşın ürünü olması ya da bir iç savaş tarafından izlenmesi ölçüsünde, bu özel tarihsel anda, kentlerin işi apayrı bir önem taşır ve tarımsal sovyet işletmelerinin önemi de bu çerçevede artar.

Son olarak şunu da ekleyelim ki, farklı vurguları öne çıkaran bir tutumun belirtilerini sunsa da, İkinci Kongre, *Tezler*'e verdiği nihai biçimde, Lenin'in temel kaygısını, oportünizmle polemikten arındırarak, fakat olduğu gibi dile getirmektedir. Proletaryanın en öncelikli ve en önemli görevinin, kendi zaferini güvence altına almak olduğunu, bunun gerektirdiği durumlarda üretimdeki geçici düşmelerin göze alınabileceği net sözlerle belirtilmekte; orta köylülüğün tarafsızlığı sağlanmaksızın ve küçük köylülüğün en geniş kesimlerinin desteği alınmaksızın, kalıcı bir proleter iktidarın mümkün olamayacağının da altı çizilmektedir. Aynı şekilde, tarım komisyonu sözcüsü Meyer de, raporunda döne döne, bizim için, Komünist Enternasyonal için devrimin başarısının güvenceye alınması en önemli görevidir, biz tüm sorunu bu çerçevede, tarım sorununu yalnızca bu çerçevede inceleyebilir ve bir çözüme kavuşturabiliriz, demektedir.

Lenin'in *Tezler*'ine dönüyoruz ve el konulmuş büyük mülklerin gerektiğinde şu veya bu ölçüde köylülere dağıtılabileceğine ilişkin olarak ileri sürülen ikinci gerekçeye geçiyoruz:

"2) Büyük tarım üretiminin artırılması bir yana, onların korunması bile, çok iyi gelişmiş, bilinçli olarak devrimci, iyi bir meslek ve siyasal örgütlenme okulundan geçmiş bir köy proletaryasının varlığını gerektirir. Bu koşulun henüz mevcut olmadığı yerde, bu çalışmanın ulaşılmak istenen amaca uygun olarak bilinçli ve yetenekli işçilere verilmesinin mümkün olmadığı yerde, devlet tarafından yönetilen büyük tarım işletmelerini vaktinden önce kurmak girişimi ancak proletarya iktidarını tehlikeye düşürür; 'sovyet işletmeleri'nin kuruluşunda, aşırı bir ihtiyat ve en ciddi şekilde hazırlanmak gerekmektedir.'" (s.425)

Kendi içinde yeterince açık olan bu ikinci önemli gerekçeye, gerçekte ilkinin irdelenmesi çerçevesinde şimdiden değinmiş bulunuyoruz. Burada Lenin'in tarım proletaryasına ilişkin iki önemli koşulu birarada ileri sürdüğüne dikkat edilmelidir. Bunlardan ilki yeterli örgütlenme deneyimi ve devrimci sınıf bilinci, ikincisi ise mesleki deneyim ve birikimdir.

İlkinin anlamı ve önemi açıktır. Tarım proletaryası eğer kent proletaryası ile aynı ideolojik-politik çizgide eğitilmemişse, sosyalist bilinç ve ruh ile

Tartışmakta olduğumuz
tüm bu sorunlar toprağın işlenme,
yani el konulan büyük mülk
toprakların iktisadi tasarrufuna
ilişkindir.
Bu toprakların mülkiyet durumu ise
tümüyle farklı bir sorundur.
Soyut olarak farklı, istisnai bazı
durumların olanaklılığı saklı
tutulursa, genel bir uygulama
olarak, bu topraklar
millileştirilecektir, yani toprağın
çıplak mülkiyeti proleter iktidara ait
olacaktır. Tarımsal işletmenin
"sovyet işletmesi" olarak
örgütlendiği bir durumda burada
mülkiyet olarak toprak ile ekonomik
işletme olarak toprak birarada
kamulaştırıldığı için, sözkonusu
olan her açıdan sosyalist bir tarım
işletmesi olacaktır.

donatılmamışsa, tarımsal sovyet işletmelerini kurmak ve amaca uygun olarak işletmek de mümkün olmayacaktır. Ya da bu ancak bürokratik yönetim ve kaba zorlamalarla mümkün olabilecektir ki bu da sosyalizmin ruhuna, sosyalist kuruluşun temel esaslarına aykırı düşecektir. Sonuçta istenilen amaçlara tam ters sonuçlar doğuracaktır. (Tarım proletaryasını bugünden örgütlemenin, eğitmenin, geleceğin devrimci sınıf iktidarının kırsal alandaki en temel ve en güvenilir dayanağı olarak onu bugünden hazırlamanın önemi açık olmakla birlikte, bugüne kadarki tarihsel deneyimin ışığında bakıldığında, bunun tarımın yapısından ve tarımsal işletmelerin dağınıklığından dolayı bir hayli güç bir iş olduğunu da burada bir not olarak düşelim.)

Öte yandan, modern geniş ölçekli tarım da, tıpkı sanayi gibi, bilimsel ve teknik bilgi ve uzmanlık isteyen bir iştir. Eğer tarım proletaryası bundan belirgin bir biçimde yoksunsa, aynı şekilde, kendi sıkı denetimi altında çalışacak gerekli tarım uzmanlarından da yoksunsa, bu yoksunlukları giderecek ön hazırlıklar gerçekleştirilmeksizin girişilecek "sovyet işletmeleri" uygulaması yine arzu edilen amaca uygun sonuçlar vermeyecektir. Örnek işletmeler olarak bireysel işletme sahibi köylülere kooperatif vb. örgütlenmeler yoluyla geniş ölçekli tarımsal üretime yöneltme hizmeti de görmesi gereken bu kolektif işletmelerin yaşayacağı her başarısızlık ise, bu açıdan da olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Lenin'in uyarılarının üç yıllık bir sovyet iktidarı deneyimine dayandığını gözönünde bulundurmalıyız. Aynı şekilde, Sovyetler Birliği'nde sosyalimin inşası ve tarımın kolektifleştirilmesi deneyimi, bu konuda gösterilmesi gereken dikkatin ve yapılması gereken "en ciddi hazırlığın" önemini somut olarak göstermiştir.

Belki bir ayrıntı gibi görünecek ama, bu konuda son bir not daha ekleyelim. Lenin, direnişleri en kesin bir biçimde ezildikten ve proletarya iktidarı güvenceye alındıktan sonra, "değerli bir deneyime, bilgiye ve örgütlendirmeye yeteneğine sahip olan" büyük toprak sahiplerinden, geçmişte onların çiftlik temsilcileri ya da hizmetlisi olan yönetici ve uzmanlardan (ve elbette "en güvenilir komünist işçilerin denetimi altında") sosyalist tarımın örgütlenmesi sürecinde yararlanılması için çaba sarfedilmesini öneriyor. Bu da bir kez daha, özellikle de proletarya iktidarının ilk döneminde, tarımsal deneyim, bilgi ve uzmanlığın önemi gösteriyor. Yine bu, "burjuva uzmanlar" gibi,

proletarya iktidarının ilk döneminin o temel önemdeki sorununun tarım için de taşıdığı önemi gösteriyor.

Sosyalist inşanın tarihsel deneyimi, bunun sosyalist kuruluşun başlangıç dönemi için önem taşıdığı, iktidara yerleşen proletaryanın bilimsel bilgi ve tekniği kitlelere malederek, ihtiyaç duyduğu uzmanları gitgide büyüyen sayılarla bizzat kendi içinden çıkararak, bu alandaki sorununu amaca ve sosyalizmin özüne uygun bir biçimde çözdüğünü gösteriyor.

Ve el konulmuş büyük toprakların akıbetine ilişkin üçüncü nokta: "3) *Büyük toprak sahipleri tarafından, bölge küçük çiftçilerinin yarı-feodal, ortaçağa özgü sömürülüşüyle ilgili kalıntılar, günümüzde bile, tüm kapitalist ülkelerde, hatta en ileri olanlarında dahi yürürlükte; ... Böyle durumlarda, proletarya devleti, kesin olarak bu toprakları daha önce onları kiralayan küçük çiftçilere parasız yararlanmak üzere bırakmak zorundadır. Çünkü, başka bir iktisadi ve teknik temel mevcut değildir ve böyle bir temel de bir çırpıda yaratılamaz.*" (s.415)

Bu noktayı başlarken ortaya koymuş olduğumuz için burada yeni bir şey eklemiyoruz. "*Çünkü başka bir iktisadi ve teknik temel mevcut değildir*" sözlerine dikkat çekmekle yetiniyoruz.

Tartışmakta olduğumuz tüm bu sorunlar toprağın işlenme, yani el konulan büyük mülk toprakların iktisadi tasarrufuna ilişkindir. Bu toprakların mülkiyet durumu ise tümüyle farklı bir sorundur. Soyut olarak farklı, istisnai bazı durumların olanaklılığı saklı tutulursa, genel bir uygulama olarak, bu topraklar millileştirilecektir, yani toprağın çıplak mülkiyeti proleter iktidara ait olacaktır. Tarımsal işletmenin "sovyet işletmesi" olarak örgütlendiği bir durumda burada mülkiyet olarak toprak ile ekonomik işletme olarak toprak birarada kamulaştırıldığı için, sözkonusu olan her açıdan sosyalist bir tarım işletmesi olacaktır. Tıpkı herhangi bir büyük sanayi işletmesi gibi. Toprağın işlenmesinin bireysel işletmeler halinde köylülere bırakıldığı durumlarda ise, köylülere bırakılan toprağın mülkiyeti kamuya ait olduğu için, ilerde tarımsal kolektif işletmelere geçiş için bu açıdan uygun bir hazır temel bulunacaktır. Konumuz burada hala da toprağın millileştirilmesi olmadığı için bunu daha fazla açmak yoluna gitmiyoruz.

Ve el konulmuş büyük tarımsal işletmelerle ilgili son bir nokta. Bilindiği gibi, proletarya devrimi tarafından el konulan büyük toprakların ötesinde, bir de bu topraklar üzerinde bulunan ve aynı şekilde el konulan bina, makine ve öteki tarımsal teçhizat, büyük baş hayvanlar ve tarımsal işletmenin eklentisi durumundaki tarımsal hammadde işleyen kuruluşlar var. Bunların tümü de kamulaştırılarak daha en baştan toplumun ortak varlığı haline getirilecektir. Lenin'in *Tezler*'i bu konuda şunları söylemektedir:

"*Büyük işletmelerin tarımla ilgili gereçlerine zorunlu olarak zorunlu uygulanmalı ve devlet mülkiyeti haline getirilmelidir. Ancak, büyük devlet işletmelerinin donatımı sağlandıktan sonra, bölgenin küçük çiftçileri bu gereçlerden proletarya devletinin koyduğu koşullara uyarak bedava bir şekilde yararlanabilmelidirler.*" (s.415)

Büyük tarımsal işletmelerin canlı ve cansız demirbaşlarının kamulaştırılması, tarımsal alanda sosyalist inşanın bir öteki önemli temel hazırlık adımıdır. Sosyalist deneyimin de gösterdiği gibi, "Makine ve Traktör İstasyonları"nda toplanan bu araç ve gereçler, sanayinin tarımsal makine üretimiyle de sürekli beslenerek ve yaygınlaştırılarak, sosyalist tarım işletmelerinin yanısıra, başlangıçta bireysel köylü işletmelerinin, daha sonraları ise kooperatif, artel, kolhoz vb. türden kolektif köylü işletmelerinin kullanımına da sunulacaktır. Sosyalist ekonominin kırsal alandaki bu temel önemdeki mevzisi, başlangıçta tarımda kolektifleştirmelerin, giderek de zamanla sosyalist tarım işletmeciliğine geçişin önemli bir kaldırıcı olacaktır.

(Devam edecek...)

Marksizm-Leninizmde tarım ve köylü sorunu

Tarım sorunu üzerine tezlerden...

(Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi)

V. İ. LENİN

6-) Devrimci proletarya, soylulara ve büyük toprak sahiplerine ait olan topraklara derhal, hiç bir koşul tanımaksızın elkoymalıdır. Bunlar, kapitalist ülkelerde, doğrudan doğruya ya da kendi çiftçilerinin aracılığıyla bölgenin ücretli emekçilerini, küçük ekicilerini (ve hatta, çoğu kez orta köylüyü) sistemli olarak sömüren, bedenle çalışmaya asla katılmayan kimselerdir ve çoğunlukla derebey sülalesinden, (Rusya, Almanya ve Macaristan soyluları, haklarına yeniden kavuşmuş Fransız senyörleri, İngiliz lordları, Amerika'nın eski köle sahipleri gibi) büyük servetler elde etmiş bankacı parababaları çevrelerinden, ya da bu her iki sömürücü ve aylak kategorisinden gelme kimselerdir.

Komünist partileri, hiç bir şekilde, toprakları ellerinden alınmış büyük toprak sahiplerinin tazminat propagandasını - ya da tazminatın kendisini- hoşgörüle karşılayamazlar, çünkü bu, Avrupa ve Amerika'nın güncel koşullarında, sosyalizme ihanet ve milyonları artıran, onları daha da zengin yapan bir savaşın bitkin hale getirdiği sömürülen emekçi yığınlarının omuzuna yeni bir haraç yüklemek olur.

Zafere ulaşan proletaryanın büyük mülk sahiplerinden müsadere ettiği toprakların işletilme şekline gelince, şimdiye kadar, ülkenin ekonomik yönden gerilliği sonucu, çoğu kez yapılan, bu toprakların köylüler arasında paylaşılmasından ibaretti; ancak, bir dereceye kadar istisnai hallerde, proletarya devleti, kendi hesabına bu toprakları "sovyet işletmeleri" adıyla alıyordu ve bunlar da eski ücretliler, devleti yöneten Sovyetlerin üyeleri olarak, bundan böyle devletin işçisi durumuna geçtiler. Üçüncü Enternasyonal, gelişmiş kapitalist ülkelerde, büyük tarım işletmelerini öncelikle alıkoymak ve onları Rusya'nın "sovyet işletmeleri" gibi işletmek için nedenler olduğu görüşündedir.

Bununla birlikte, bu kuralın önemini abartmak ya da onu genelleştirmek büyük bir hata olacaktır. Aynı şekilde, mülksüzleştirilen mülksüzleştiricilerin topraklarının bir kısmını o bölgenin küçük toprak sahiplerine, hatta orta köylülerine parasız olarak vermeyi asla kabul etmemek de bir hata olacaktır.

1) Bu toprak dağıtımına karşı büyük tarım işletmelerinin teknik üstünlüğünü belirterek yapılan itiraz, çok kez tartışma götürmez teorik bir gerçeğin yerine, devrime ihanetle karışmış en adi oportünizm ileri sürülerek yapılmaktadır. Bu devrimin başarısı için, üretimin geçici olarak düşmesi karşısında proletarya gerileme hakkına sahip değildir. Nasıl ki, 1863-1865 içsavaşı sonucu pamuk üretimi geçici olarak düştüğü zaman, köleliğe karşı çıkan ABD burjuvazisi de,

aynı şekilde gerilememişse. Burjuvazi için üretim, kendiliğinden bir amaçtır; emekçi ve sömürülen yığınlar için her şeyin üstünde önemli olan, sömürücülerin iktidardan uzaklaştırılması ve emekçinin kapitalistler yararına değil de kendi hesabına çalışmasını sağlayan koşulların kurulmasıdır. Demek ki, proletaryanın ivedi ve temel görevi, zaferi sağlamak ve sonra da onu sağlamlaştırmaktır. O halde, orta köylüler tarafsız bir duruma getirilmedikçe, küçük toprak sahibi köylülerin hepsinin değilse bile, büyük bir kısmının desteği alınmadıkça, proletarya iktidarı yerleşip güçlenemez.

2) Büyük tarım üretiminin artırılması bir yana, onların korunması bile, çok iyi gelişmiş, bilinçli olarak devrimci, iyi bir meslek ve siyasal örgütlenme okulundan geçmiş bir köy proletaryasının varlığını gerektirir. Bu koşulun henüz mevcut olmadığı yerde, bu çalışmanın ulaşılmak istenen amaca uygun olarak bilinçli ve yetenekli işçilere verilmesinin mümkün olmadığı yerde, devlet tarafından yönetilen büyük tarım işletmelerini vaktinden önce kurmak girişimi ancak proletarya iktidarını tehlikeye düşürür; "sovyet işletmeleri"nin kuruluşunda, aşırı bir ihtiyat ve en ciddi şekilde hazırlanmak gerekmektedir.

3) Büyük toprak sahipleri tarafından, bölge küçük çiftçilerinin yarı-feodal, ortaçağa özgü sömürülüşüyle ilgili kalıntılar, günümüzde bile, tüm kapitalist ülkelerde, hatta en ileri olanlarında dahi yürürlükte; örneğin, Almanya'da *Insleute*'ler (çiftlik kiracısı -ç), Fransa'da *metayer*'ler (ortakçı, yarıcı -ç), ABD'nde yarıcılar (yalnız çoğu zaman ABD'nin güneyinde bu şekilde sömürülen zenciler değil, kimi kez beyazlar da). Böyle durumlarda, proletarya devleti, kesin olarak bu toprakları daha önce onları kiralayan küçük çiftçilere parasız yararlanmak üzere bırakmak zorundadır. Çünkü, başka bir iktisadi ve teknik temel mevcut değildir ve böyle bir temel de bir çırpıda yaratılamaz.

Büyük işletmelerin tarımla ilgili gereçlerine zorunlu olarak zorunlu uygulanmalı ve devlet mülkiyeti haline getirilmelidir. Ancak, büyük devlet işletmelerinin donatımı sağlandıktan sonra, bölgenin küçük çiftçileri bu gereçlerden proletarya devletinin koyduğu koşullara uyarak bedava bir şekilde yararlanabilmelidirler.

Her ne kadar proletarya devriminin başlangıcında, yalnız büyük toprak sahiplerinin mülküne hiç gecikmeden zorunlu uygulamak değil, ama aynı zamanda bunları karşı-devrimin önderleri ve tüm köy halkı üstündeki zorbalar olarak başka yere sürmek ya da gözaltında tutmak zorunluluğu kesin bir şekilde kendini duyuruyorsa da, proletarya iktidarı altında köylülerde

ve köylerde pekişmesi ölçüsünde, büyük bir sosyalist tarım kurarken, değerli bir deneyime, bilgiye ve örgütlendirme yeteneklerine sahip olan bu sınıfın güçlerinden (en güvenilir komünist işçilerin denetimi altında) yararlanılması için çaba harcanmalıdır.

7-) Kapitalizme karşı sosyalizmin kazandığı zafer ve sosyalizmin güçlenmesi, ancak sömürücülerin tüm direnişini kesin olarak kırdıktan, iktidara iyice yerleştikten ve tam bir otorite sağlayan proletarya devleti iktidarı, büyük kolektif üretim ve en modern tekniğin (bu sonuncu, bizzat tüm ekonominin elektrikleştirilmesine bağlıdır) meydana getireceği temel üstünde bütün sanayi yeni baştan örgütlendiği zaman gerçekleşmiş olacaktır. Yalnız böyle bir yeniden örgütlenme, kentlere, geri ve dağınık köyler için, tarımda verimin ve genel olarak tarımsal çalışmanın olağanüstü artışında maddi temel olabilecek kesin bir toplumsal ve teknik yardım yapma olanağını sağlar ve aynı zamanda küçük çiftçilere örnekler göstererek onları çıkarları gereği, makineleşmiş ve kolektifleştirilmiş büyük tarıma geçmeye doğru iter. Tüm sosyalistlerin açıkça kabul ettiği bu şüphe götürmez teorik gerçek, Sarı Enternasyonalde (İkinci Enternasyonal) olsun, Fransız "*Longuetiste*"leri arasında ve Alman ve İngiliz "bağımsızları"nın önderleri arasında olsun, egemen bulunan oportünizm tarafından yozlaştırılmıştır. Onların yöntemleri, nispeten uzak, tozpembe, güzel bir gelecek üstüne dikkati çekmek, ve bu geleceğe doğru, somut ve çetin yolun emrettiği kısa vadeli görevlerden dikkati başka yere çekmektir. Pratikte, bu, bizi, burjuvaziyle anlaşmaya ve "toplumsal barışa", yani şu anda sınırsız bir küstahlık içinde olan bir avuç milyonun, eşi görülmemiş zenginleşmenin kaynağı savaşın her yerde yarattığı tarif edilmez yoksulluklar ve çöküntüler ortasında mücadele etmekte olan proletaryaya karşı tam bir ihanete götürür.

Proletarya iktidarı, proletaryadan, tüm emekçi ve sömürülen yığınları kendisiyle birlikte sürüklemek ve örgütlemek yeteneğini, ve öncüde de en büyük kahramanlıkları ve fedakarlıkları kabul etmede gönüllülüğünü gerektirdiğinden özellikle köylerde, sosyalizm uğruna başarılı savaşın sağladığı gerçek olanaklar, komünist partilerine, ilk elde, proletarya iktidarını güçlendirmek için tüm fedakarlıklara katlanmak zorunluluğu bilincini sanayi proletaryasının kafasına yerleştirmeyi bir görev olarak yükler; yoksa sanayi proletaryası, köylerin desteğine güvenemez, ve özellikle, köyler de kentlerin yiyeceğini sağlamaktan uzak kalır.

İşçi Sınıfı ve Köylülük, Sol Yayınları

Devrimcilerin birliği devrimci sınıf zemininde anlamlıdır

Devrimci 1 Mayıs için devrimci işçi platformlarını örgütleyelim!

Hedeflenen devrimci 1 Mayıs bir grup devrimcinin kitlelerden kopuk birlikte-militan duruşu ile değil, sermayenin saldırılarına, sendika bürokrasisinin ihanetine ve reformizme karşı sınıfın öne çıkan/çıkarılacak olan kesimlerini daha etkin kılarak, onların geriden gelenleri etkilemesi ve harekete geçirmesi sağlanarak mümkün olacaktır. Komünistler bulundukları tüm alanlarda bu amaç doğrultusunda 1 Mayıs için işçi komiteleri, bağımsız işçi-emekçi platformları oluşturma çabası içindedirler. Gerçek anlamına ve işlevine uygun bir devrimci güç birliği ancak bu zeminde mümkündür. Alanda devrimci politikaların hakim kılınması, sermayenin saldırılarının boşa çıkarılabilmesi de ancak böyle başarılabilir.

1 Mayıs'lar çıkarları birbirine temelden karşıt iki ayrı dünyanın, emek dünyası ile sermaye dünyasının karşı karşıya geldiği bir gündür. Ancak Türkiye işçi sınıfının tarihinde işçi ve emekçilerin kendi damgasını vurduğu 1 Mayıs kutlamalarının sayısı azdır. '77 1 Mayıs işçi-emekçi damgasını taşıyan bir 1 Mayıs'ın en güzel örneği olmuştur. İşçi sınıfı kendi talepleri ve bayrakları ile Taksim Meydanı'nı doldurmuş, sermaye devletinin buna yanıtı kanlı bir provokasyon olmuştur.

Sermaye sınıfı '80 sonrası süreçte de saldırgan ve provokatif tutumlarını yoğunlaştırdı, 1 Mayıs'ları kana boyamaktan geri durmadı. 1 Mayıs'ı içi boş bir işçi bayramına çevirmek için yoğun bir çaba harcadı. İşçi sınıfının bağımsız devrimci potansiyelini ortaya çıkarabilecek devrimci bir önderlikten yoksunluk, sermayenin saldırılarının geri püskürtülmesinin zeminini oluşturdu. İşçi sınıfı sendika ağalarının denetimine ve sermayenin kapsamlı saldırılarına terkedildi. Devrimcilerin sorumluluğu tam da bu noktada yatıyor. 1 Mayıs'larda devrimcilerin

sorunu küçük bir azınlığı sermayenin faşist polis barikatına karşı militan bir tarzda savaştırmak değil, emek ve sömürü dünyasını karşı karşıya getirebilmektir. Devrimci 1 Mayıs'ın gerçek anlamına ve içeriğine uygun bir biçimde kutlanabilmesi ancak bu koşullarda başarılabilir. Yoksa emekçi kitlelerden tümüyle yalıtık bir biçimde ve "öncü taktik" adına sergilenen çocukça tutumlarla değil.

Son yıllarda gerçekleşen iki 1 Mayıs bu konuda bir hayli öğreticidir. Gazi Direnişi'nin yarattığı devrimci atmosfer '96 1 Mayıs alanına da yansdı. Varoşlardaki devrimci hareketliliğin diğer emekçi kesimleri de etkilediği, devrimci kortejlerde işçi katılımının arttığı, sendika bürokratlarının yalnız bırakıldığı bir 1 Mayıs oldu '96 1 Mayıs'. İşçi sınıfı henüz bağımsız inisiyatifleriyle alanlara çıkamamış olsa da, kutlamalara devrimci bir hava egemen oldu. Ancak bu görkemli gösterinin etkisi devletin provokasyonları ve ardından yürüttüğü karşı propaganda ile kısa sürede kolayca boşa çıkartılabildi. Sermaye devleti devrimci bir 1 Mayıs'ın yaratacağı etkinin bilinciyle hareket etti ve boşa çıkarmak için her yol ve yöntemi kullandı. Devrimci grupların küçük-burjuva sınıfsal konumdan kaynaklanan çocukluk hastalıkları, devletin provokasyonlarını kolaylaştıran mücadele anlayışı ve tarzı, karşı-devrimci kampanyaların etkili olmasında çok önemli bir rol oynadı. Basında ve televizyonda "cam-çerçeve kırma", "laleleri koparma" vb. üzerinden günlerce süren bir karşı-devrimci propaganda sürdürüldü.

Kitleleri düzene karşı devrimci-militan duruşa sevk etmek yerine, kitlelerden kopuk dar kadro eylemlerine dayanan sorumsuzca çıkışlar, işçi-emekçilerin sınıf kültürüne ve mücadele disiplinine aykırı davranışlar, sınıfı devrimci güçlerden uzaklaştırdı ve güvensizlik tohumlarının serpilmesine yol açtı. Sermaye devleti '97 1 Mayıs'ında bundan en iyi bir biçimde yararlandı. 1 Mayıs'tan önce günlerce '96 1 Mayıs'ının olumsuz görüntüleri

eşliğinde sürdürülen karşı-devrimci propaganda, hem 1 Mayıs'ta devrimcileri dışlayıp yalıtmanın hem de fiziki saldırının zeminini hazırladı.

'96 1 Mayıs'ında bu koşullarda gündemde gelen devrimci güç birliği, düzenin saldırılarını boşa çıkarmayı, devletin saldırıları karşısında devrimci bir duruşu sağlamayı hedefliyordu. Sermaye devletinin reformizmden sendikal ihanete kadar bütün silahlarını kullandığı bir evrede bunun özel bir önemi vardı. Ancak devrimci güç birliğinin hiçbir gereği yerine getirilmedi. Emekçi sınıflarla bütünleşme çabası ortaya koymayan, kendiliğindenci, göstermelik, samimiysiz ve sorumsuz bir "birlik" pratiği ortaya çıktı.

Sınıfın ve ezilen kesimlerin dışında gerçekleşen bu tarz birlikler yalnızca sermayenin işine yaramaktadır. İşçi ve emekçiler devrimci politikardan daha kolay yalıtılmakta, devrimciler daha kolay dışlanabilmektedir. Devrimci gruplar samimi davranıp komünistlerin gösterdiği açıklıkla devrimci güç birliği anlayışını sorgulamalıdır. İlkeli birliktelikler gerçekleştirilse ve bunun gerekleri yerine getirilse dahi, sınıfın dışında gerçekleşecek her girişim niyetlerden bağımsız olarak sermayenin ekmeğine yağ sürecektir. Devrimcilerin asıl sorunu yıllardır sendikalara çöreklenmiş hain sendika bürokratlarının ve reformistlerin işçi sınıfı ve emekçi kitleler üzerindeki denetimini kırabilmek ve devletin saldırılarını kitlesele bir karşı koyuşla boşa çıkartabilmektir. Bunun da yolu işçi-emekçi tabanında devrimci politikaların etkin kılınmasından, onların bağımsız devrimci inisiyatifinin açığa çıkarılmasından, buna uygun örgütlülüklerin yaratılmasından geçmektedir. Güçbirliği ancak bu zeminde, sınıf-emekçi kitleler içinde gerçek anlamını bulabilir.

Sınıf hareketinin geriliğine, halihazırda sendikal çerçeveyi aşamamış olmasına rağmen, bugün bunun olanakları düne göre daha fazladır. Sermayenin topyekün saldırılarına karşı yıllardır alttan alta

biriken tepki ve hoşnutsuzluk değişik biçimlerde dışa vurmaktadır. Enerji işkolundaki işçilerin özelleştirmeye karşı ortaya koyduğu eylemler, mevzi direnişler, sendikal ihanete karşı gelişen tepkiler sınıfın mücadele dinamiklerinin açığa çıkarılabilmesinin koşullarının olgunlaşmakta olduğunun göstergeleridir. Tüm sorun bunun nasıl açığa çıkarılacağına yatıyor. İşçi sınıfı açısından son derece büyük bir anlamı ve önemi olan 1 Mayıs gibi bir günde "devrimci birlik" adına oluşturulacak dar grup etkinliğiyle bunun başarılamayacağı ise yeterince açıktır.

Komünistler işçilerle birlikte 1 Mayıs alanında olacaklardır. İşçi-emekçi tabanı üzerinde yükselmeyen, onun bağımsız inisiyatifini açığa çıkarmayı hedeflemeyen, işçi-emekçi kitleleri reformistlerin ve sendika ağalarının denetimine terk eden her türlü birlik anlayışından ve girişiminden uzak duracaklardır. Hedeflenen devrimci 1 Mayıs bir grup devrimcinin kitlelerden kopuk birlikte-militan duruşu ile değil, sermayenin saldırılarına, sendika bürokrasisinin ihanetine ve reformizme karşı sınıfın öne çıkan/çıkarılacak olan kesimlerini daha etkin kılarak, onların geriden gelenleri etkilemesi ve harekete geçirmesi sağlanarak mümkün olacaktır. Komünistler bulundukları tüm alanlarda bu amaç doğrultusunda 1 Mayıs için işçi komiteleri, bağımsız işçi-emekçi platformları oluşturma çabası içindedirler. Gerçek anlamına ve işlevine uygun bir devrimci güç birliği ancak bu zeminde mümkündür. Alanda devrimci politikaların hakim kılınması, sermayenin saldırılarının boşa çıkarılabilmesi de ancak böyle başarılabilir.

Bu perspektif dışında gerçekleşecek bir devrimci güç birliği ve 1 Mayıs pratiği işçi sınıfı ve emekçi kitlelere politik olarak hiçbir şey kazandıramayacak, yalnızca devrimci müdahale olanağını ortadan kaldıracaktır. Bizim için aslolan sınıfın ve emekçi kitlelerin devrimci ihtiyaçlarıdır. Birlik bu ihtiyaçları karşılayabildiği ölçüde bir anlam taşır.

Devrimci 1 Mayıs için ileri!

Devrimci 1 Mayıs ve sınıfa karşı sınıf politikası

Sorunun ve görevin esası,
birleşik öncü
ileri iradenin-inisiyatifin,
işçi sınıfının düzene karşı
birikmiş öfkesinin,
birleşik mücadele ve
eylem dinamiklerinin,
onun sayısız yaratıcı militan
biçiminin, devrimci sınıf
enerjisinin açığa çıkartılması,
önünün açılması noktasında
kendini ortaya koymasıştır.
Buradan bakmak ve bunun
pratik (önderlik) gereklerine
yüklenmek zorundayız.
Güç ve imkanların biriktiği
yerlerden başlayarak
bu yapılabildiğinde,
mevcut seyrinden çok farklı
bir sınıf hareketi ve
geleneksel olandan çok farklı
bir devrimci 1 Mayıs
gerçekliğinin
yol açıcı örnekleri
karşımıza çıkacaktır.

Bir yanda devrimci iddiasını yitirerek düzene kapaklanan, sermaye devletinin zulmü önünde gerileyen, sendika ağalarının egemenliğine boyun eğen liberal işçi politikasının çıkmazı... Öte yanda işçi sınıfından kopuk, işçi-emekçi kitlelerin mücadele gündeminden uzak, semt hareketliliğinin iniş-çıkışlı kendiliğinden seyrine endekli küçük-burjuva devrimciliğinin açmazı... Her ikisi de ezilen ve sömürülen yığınların çürümüş düzenin cenderesinden çıkış arayışına yol gösterememenin, önderlik edememenin ve güncel karşılığıyla da işçi sınıfının damgasını vurduğu devrimci bir 1 Mayıs'tan sağa ve sola yalpalayarak uzaklaşmanın ifadesidir.

İşçi sınıfının damgasını vurduğu bir devrimci 1 Mayıs!..

"Görev bellidir. Bahar dönemini ve zirvesi olarak 1 Mayıs'tı, işçi sınıfının, ezilenlerin önder gücü olarak mücadele alanlarına çıkmasına önderlik edebilmek doğrultusunda değerlendirmek! İmkanların biriktiği yerlerden başlayarak, bunun ilk güçlü adımlarını atabilmek! Bunu diğer emekçi kesimler ve gençlik içindeki enerjik çabayla tamamlayabilmek!...Görev işçi

sınıfının devrimci enerjisini, önderlik kapasitesini ortaya çıkarabilmenin ilk güçlü ve anlamlı adımlarını atmaktır. Bu, attığımız tarihi parti adımının somuttaki/günceldeki karşılığıdır."

Bu, komünist hareketin 1 Mayıs'a dönük devrimci sınıf politikasının özlü bir ifadesidir.

Bu politikanın güncel pratik karşılığını en geniş kapsamıyla görebilmek ve politik-pratik önderlik gereklerini hakkıyla yerine getirebilmek, öncelikle, bunun bir grup değil bir sınıf politikası olduğu gerçeğinin kavranmasından geçiyor. Devrimci bir 1 Mayıs politikasının güncelliği, çürüten sermaye düzeninin çözümsüzlüğü karşısında işçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve tüm ezilen-sömürülen yığınların birikmiş yakıcı sorunları ile sınıf mücadelesinin ve bir bütün olarak toplumsal mücadelenin önünü açmanın kendini dayatan acil ihtiyaçları üzerinde hayat bulmaktadır. İşçi sınıfının damgasını vurduğu devrimci bir 1 Mayıs politikasının güncel pratik karşılığının geniş kapsamı burada yatmaktadır.

Devrimci 1 Mayıs politikasının, başta işçi sınıfı olmak üzere ezilen sömürülen yığınların düzene karşı öfkesiyle, militan mücadele dinamikleriyle, devrimci enerjisiyle, eylem isteğiyle, acil talepleriyle, kurtuluş özlemleriyle ve öncü, ileri, devrimci işçilerin çıkış arayışıyla buluşmayı ve birleşmeyi başardığı her yerde, '98 1 Mayısı bir dönüm noktası olarak yaşanmaya adaydır.

Devrimci 1 Mayıs politikasının muhatabı ne kendi içinde sol hareket, ne kendi başına ilerici sendikacılar, ne tek tek öncü işçiler, ne sınıf çıkarlarının ve sınıf mücadelesinin birleştirici zemininden kopuk olarak Alevi ya da Kürt işçi-emekçilerin mezhepsel ve ulusal duyarlılıkları, ne de komünist hareketle bağ içindeki fabrika-semt, işçi-emekçi ilişki çevreleridir. Bu politika başta işçi sınıfı olmak üzere, ezilen ve sömürülen yığınların mücadele ve kurtuluş çıkarlarının günceldeki somut karşılığıdır. Bu politikanın tüm emekçi kesimlere dönük müdahalede yol gösterici ve saflaştırıcı temel eksen, sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim mücadelesinin ortak çıkarlarıdır. Bu politikanın hedefi çürümüş sermaye düzeni, çeteleşmiş sermaye devletidir. Sermayenin kanlı saldırı politikalarıdır. Sermayenin kirli egemenlik araçlarıdır.

Sermayenin işçi sınıfı içindeki uşaklarıdır.

Biz kitlelere, sanki kendi sınıf çıkarlarından farklı bir davaya sahiplenmeye çağırır gibi, "gelin bizim yolumuzdan yürüyün" demiyoruz. Biz kitleleri, 1 Mayıs vesilesiyle kendi sınıf mücadeleleri bayrağını yükseltmeye, kendi sınıf taleplerini kazanmanın gereklerini kararlılıkla yerine getirmeye çağırıyoruz. 1 Mayıs'ın tarihsel ve güncel politik anlamı üzerinden yığınları, sermayenin saldırıları karşısında mücadelenin ve sermayenin boyunduruğundan kurtuluşun biricik yolunda, sınıfa karşı sınıf mücadelesi yolunda birleşmeye ve ilerlemeye çağırıyoruz.

Devrimci, öncü, ileri, mücadeleci işçilerle bu doğrultuda ortak platformlarda biraraya gelmeleri, omuz omuza vermeleri devrimci bir 1 Mayıs'ın gerçekleşmesinin ana halkalarından biridir.

Bu politika neyi hedefliyor? Sermaye düzeni ve devletiyle sınıf işbirliği, sınıf uzlaşması, sınıf barışı çizgisine karşı militan sınıf mücadelecisi bir politik hatta birleşmek! Fabrikalarda, sendikalarda, alanlarda sendika ağalarının engellerini aşmak ve barikatını yarmak için birleşmek! Sermaye devletinin zulmü karşısında diz çökmek için birleşmek! Çürümüş düzenden ve çeteleşmiş devletten hesap sormak için birleşmek! Dar grup çıkarları temelinde bölünme değil, devrimci sınıf çıkarları temelinde birlik!

Bu politikanın başarısı, yüzünü kitlelere dönmüş, ayağını fabrikalar zeminine basan, işçi kitlelerini harekete geçirmeye, eyleme seferber etmeye kilitlenen, bunun gereklerini yerine getiren ileri bir pratiğe bağlıdır.

Yığınların çürümüş sermaye düzenine karşı (emperyalist köleliğe, kapitalist sömürüye, faşist zorbalığa karşı) birikmiş öfkesi ve çıkış arayışı ile yığınların 1 Mayıs'a, tam da bu cendereden kurtuluş yolunda birlik dayanışma ve mücadele kararlılığını sergilemenin günü olarak sahiplenmesi arasındaki;

Yığınların sermaye iktidarının ve tek tek patronların saldırıları karşısında mücadele isteği ve eylem dinamikleri ile kitle eylemlilikleri arasındaki;

Sınıfa karşı sınıf mücadelesinin güncel taktik görevleri, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm mücadelesinin tarihsel stratejik

sorumlulukları arasındaki;

Kitleler ile ileri, öncü kesimleri arasındaki;

Kendini dayatan birlik ihtiyacı ve mevcut öncü birikim ile sendikalizm, reformizm, ulusal dar görüşlülük eliyle sektörel, grupsal, ulusal bölünmesi arasındaki;

Fabrikalar, sanayi bölgeleri, işçi-emekçi semtleri ile 1 Mayıs eylem alanları arasındaki; boşluğun, kırılmanın, kopukluğun, mesafenin tayin edici halkalardan yüklenilerek, bunun güçlerinin ve imkanlarının yoğunlaştığı alanlarda aşılmasıdır.

1 Mayıs eyleminin miting alanlarındaki kutlamalara, grupsal geçit törenlerine, boy gösterme eylemliliklerine indirgenmesi, 1 Mayıs'a dönük ilginin ve hazırlığın sadece buna yoğunlaştırılması, geleneksel 1 Mayıs'ların tipik bir özelliğidir. İşçi sınıfının 1 Mayıs'ı politik olarak sahiplenmesi, işçi-emekçi kitlelerin 1 Mayıs'ta birleşik sınıf eylemliliğini yükselterek sermaye iktidarına karşı mücadele kararlılığını sergilemesi -işte, bugüne dek gerçekleşen 1 Mayıs'ların kendi içindeki göreceli başarısının ya da başarısızlığının ötesine geçip, geleneksel 1 Mayıs'ların kaderini değiştirecek olan budur. Bunun koşulları, güçleri ve imkanları fazlasıyla vardır. Sorun ve görev bu doğrultuda gerekli birleşik öncü inisiyatifin örgütlenmesidir.

Bunun gerçekleşmesinde sınıf devrimcilerine, öncü devrimci işçi birikimine, emekten ve özgürlükten yana olan tüm ileri güçlere ortak bir sorumluluk düşmektedir.

1 Mayıs'ı, birleşik 1 Mayıs işçi platformları üzerinden fabrikalarımızda ve bölgemizde işçi kitlelerinin gündemine sokmalıyız. 1 Mayıs'ın tarihsel, sınıfsal, siyasal anlamını işçi kitlelerine anlatmalıyız. Sermaye iktidarının 1 Mayıs'a dönük saldırı politikaları (bastırma, engelleme, provoke etme, terörize etme, ehlileştirme, içeriğini boşaltma vb.) ile sınıfa dönük saldırı politikaları arasındaki dolaysız bağ açıklamalıyız. Devrimci 1 Mayıs sorumluluğu ile sermaye iktidarına ve saldırılarına karşı mücadele görevleri arasındaki bağ göstermeliyiz. Kitlelerin hoşnutsuzluğuna, öfkesine, arayışlarına, taleplerine, özlemlerine yegane çıkış yolu olan sınıfa karşı sınıf mücadelesi ve düzene karşı devrim

yolunu 1 Mayıs'a eylemli olarak sahip çıkma sorumluluğu üzerinden somutlamalıyız.

Bu sorumluluk hakkıyla yerine getirilebildiğinde, '98 1 Mayısı öncekilerden farklı yaşanacaktır. Devrimci sınıfın 1 Mayıs politikasının başta işçi sınıfı olmak üzere ezilen ve sömürülen yığınların düzene karşı öfkesiyle, mücadele dinamikleriyle, eylem isteğiyle, talepleriyle, özlemleriyle, öncü işçi ve emekçilerin çıkış arayışıyla buluşmayı ve birleşmeyi başardığı her yerde, her kentte, her bölgede, her fabrikada, her işyerinde, her işçi-emekçi semtinde, '98 1 Mayısı, silkinin, mücadelenin, direnişin ve ileriye atılışın 1 Mayıs'ı olacaktır.

1 Mayıs'ta fabrikalardan alanlara!..

Geleneksel 1 Mayıs'ları karakterize eden özelliklerinden biri sanayi proletaryasının gösterilere katılımının düşüklüğü, fabrikalarda üretimi durdurarak gerçekleşen birleşik işçi katılımının sınırlı olmasıdır. İşçi sınıfı içinde 1 Mayıs'a mücadele günü olarak sahip çıkan, yüzü mücadeleye dönük olan kesimler ile miting alanlarında gerçekleşen işçi katılımı arasındaki mesafe de oldukça büyüktür.

Sendika bürokratları fabrikalardan katılım örgütlemek için hiçbir şey yapmazlar. Tersine, bu yöndeki eğilimleri kırmak için özel bir çaba gösterirler. Eyleme katılacak işçileri işten atılmakla tehdit ederler. Öncü, ileri, devrimci işçiler ise ya işten atılmayı göze alarak ya da patrandan-şeften çeşitli bahanelerle izin alarak katılma yolunu tutarlar. Kimi sendikalar ise ara bir formül bulur, vardiyası uygun düşen işçilerle birlikte alana çıkar, diğer vardiyalar 1 Mayıs günü çalışmaya devam eder.

1 Mayıs'ın sınıf mücadelesinin görevleri ve bunun pratik gerekleri üzerinden kavranmayıp grupçu boy gösterme eylemlerine indirgenmesi ve hazırlıklara kendi ilişki çevresini mitinge katmak üzerinden yaklaşılması, sadece geleneksel devrimci hareket için değil, aynı zamanda işçi-emekçi kitleler içinde belirli mevzileri tutan reformist ve sosyal-reformist partiler için de geçerlidir. Bu partiler tarafından ilişki içinde oldukları öncü ileri işçilerin önüne konulan görev, alanda parti ya da sendika kortejiyle birlikte yürünmesinden ibarettir.

"Fabrikalardan işçi katılımı örgütlemek gerekir" sözü ise genellikle havada kalır. Çünkü bu partilerin sanayi bölgelerinde, fabrikalarda işçilerin birleşik militan katılımını örgütlemek için tabanda etkili bir 1 Mayıs çalışması yürütmek yönünde politika

ve pratikleri yoktur. Bu olmazsa olmaz değildir onlar için. Liberal işçi politikalarının ufku ve gücü sınıf kitlelerine önderlik etmeye elvermez, günü kurtarmanın hesabını yapar.

Öncü, ileri, mücadeleciler işçi inisiyatifleri/platformları üzerinden işçi kitlelerine, fabrika birimlerine, sanayi bölgelerine yönelik olarak etkili bir 1 Mayıs taban çalışmasının yürütülmemesi, hem 1 Mayıs'ı bir mücadele günü olarak sahiplenmeye hazır geniş işçi kitlelerinin 1 Mayıs eylemliliklerinden geri durması, hem de öncü işçilerin kitesinden koparak bireysel ya da grupsal katılımı ikili sonucunu doğurmaktadır.

Bu koşullarda, 1 Mayıs'ın işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan tarihsel ve politik anlamı daha üretim birimleri, fabrikalar, sanayi bölgeleri ayağından peşinen sakatlanmaktadır. Bir sanayi bölgesindeki öncü, ileri, devrimci işçilerin birleşik inisiyatifi/platformu üzerinden 1 Mayıs taban çalışması yürütülmediği koşullarda, geride kalan binlerce işçinin mücadele potansiyeli harekete geçirilememektedir.

Bu basitçe 1 Mayıs'a işçi katılımını nicel olarak artırmak görevi olarak görülemez ya da tek tek grupçu katılım yerine fabrikalardan, sanayi bölgelerinden öncü işçilerin birleşik katılımını örgütlemek görevi olarak darlaştırılmaz. Böyle bakmak bu doğrultuda gerekli öncü iradeyi sergilemeyi de sınırlar. Ya bunu gerçekleştirmenin zorlukları sıralanır, hep güçlükler, engeller, imkansızlıklar üzerinden bakılır ve bunlarla başedilemeyeceği öne sürülür. Ya da öncü işçilerin birleşik katılımı ile grup kortejlerinde katılım arasında bir tercih sorunu olarak görülür.

Oysa sorunun ve görevin esası, birleşik öncü ileri iradenin-inisiyatifin, işçi sınıfının düzene karşı birikmiş öfkesinin, birleşik mücadele ve eylem dinamiklerinin, onun sayısız yaratıcı militan biçiminin, devrimci sınıf enerjisinin açığa çıkartılması, önünün açılması noktasında kendini ortaya koymasındır. Buradan bakmak ve bunun pratik (önderlik) gereklerine yüklenmek zorundayız. Güç ve imkanların biriktiği yerlerden başlayarak bu yapılabildiğinde, mevcut seyrinden çok farklı bir sınıf hareketi ve geleneksel olandan çok farklı bir devrimci 1 Mayıs gerçekliğinin yol açıcı örnekleri karşımıza çıkacaktır.

Öncü, ileri, devrimci, komünist işçiler 1 Mayıs hazırlık sürecinde sınıf mücadelesinin ortak sorumlulukları

üzerinden güçlerini birleştirmelidirler. Sınıf mücadelesinin önünde ayakbağı olan, onun ihtiyaçlarına yanıt vermeyen her türlü grupsal kaygı bir yana bırakılmalıdır. Sadece sınıf hareketinin değil, ona bağlı olarak tüm ezilen ve sömürülen kesimlerin sermaye iktidarına karşı mücadelesinin önünü açmak, önderlik etmek için de kendini dayatan ileri bir sorumluluktur bu.

1 Mayıs'ta fabrikaları, sanayi bölgelerini ileri kavga mevzileri olarak kazanmayı hedeflemeliyiz!

Sermayenin 1 Mayıs'a dönük saldırı politikasının temel bir ayağı da 1 Mayıs eylem alanları ile fabrikalar arasında kalınca bir duvar örmektir. İşverenin "İşçiler fabrika dışında istediği gibi siyaset yapsın, ama kimse bu fabrikaya siyaset sokmaya kalkmasın" demagojisinin 1 Mayıs güncelliğindeki karşılığı ise şu olmaktadır; "Kimse bu fabrikaya 1 Mayıs eylemini sokmaya kalkmasın!"

1 Mayıs'ta şalterlerin indirilmesi ve topluca eylem alanlarına çıkılması gündeme getirildiğinde verilen ilk tepki "Doğru ama mümkün değil, kaç kişi katılır ki!" olmaktadır. Önderlik sorumluluğuna, bu yönde kararlı bir taban çalışması, işyeri ve bölgede birleşik öncü inisiyatifin etkisi ve bunun yaratacağı sonuçlar, açığa çıkartacağı güçler ve imkanlar, kitlelerin birikmiş öfkesi ve mücadele potansiyeli üzerinden bakılmadığından, iş gelip parmak hesabına dayanmaktadır. Sınıf çıkarlarının birleştirici eksenini, önderliğin ileriye çekici kuvveti yönünden değil, kitlelerin bölünmüşlüğü ve hareketin geriliği yönünden bakılmaktadır.

Fabrikalarda, sanayi bölgelerinde işçi kitlelerinin 1 Mayıs'ı eylemli olarak sahiplenmesi mümkün görülmediğinde ise 1 Mayıs'a dönük taban çalışması sözleri genellikle havada kalmaktadır. Bu durumda mitinge fabrikalardan ve işçi kitesinden bağımsız olarak bireysel ya da grupsal katılımdan ibaret bir 1 Mayıs pratiği hakim olmaktadır. Bu geleneksel katılım biçimini aşmak, fabrikalardan, sanayi bölgelerinden sokaklara, alanlara kitlesel katılımı gerçekleştirmek, özel olarak yüklenilmesi ve sonuna kadar zorlanması gereken bir görevdir.

Hedef üretimin durdurulup topluca

alanlara çıkılmasıdır. Ama müdahalenin esası 1 Mayıs'ta sınıfın birleşik eylemini yükseltmek, işçi kitlelerin 1 Mayıs'ı sınıfa karşı sınıf mücadelesinin günü olarak sahiplenmesini sağlamaktır. Her bir

fabrika ve bölge özgülünde yürütülecek çalışmanın gücüne, etkisine bağlı olarak eylem ve katılım biçimi kendini ortaya koyacaktır. Bu kimi işyerlerinde üretimi durdurma ve alanlara çıkma biçiminde yaşanabilir. Kimi işyerlerinde iş yavaşlatma, işe geç başlama, yemekhanede konuşmalar, bahçede ya da vardiya çıkışında kutlamalar biçiminde yaşanabilir. Üretimi durdurup topluca alanlara çıkma amaçlanması gereken doğrultu bu olmalıdır. Ama bu doğrultuda kitle/tabana çalışması ve diğer olası katılım ve ara eylem biçimleri gözardı edilirse, bu en ileri hedef peşinen boşa çıkacağı gibi, bunun gerçekleşemeyeceği üzerinden fabrikalarda, sanayi bölgelerinde işçi kitlelerine dönük 1 Mayıs hazırlıkları da kararlılıkla yürütülemez.

1 Mayıs'ta işçi sınıfının birikmiş öfkesini, devrimci enerjisini, mücadele potansiyelini açığa çıkartacak, bunun önünü açacak birçok yaratıcı biçim vardır ve bu yönde bir hazırlık öncü 1 Mayıs platformlarının pratik gündeminde yerini mutlaka almalıdır. Örneğin grevdeki bir fabrika, bölge işçilerinin 1 Mayıs eylemi için toplanma alanı ve yürüyüş başlangıç noktası olarak tespit edilebilir. Bu toplanmanın yaratacağı etki bölgedeki diğer fabrika işçilerine dönük "Şalterleri indirelim mücadele alanlarına!" kitlesel ajitasyonu ile birleştirilebilir. Örneğin bir sanayi sitesinde sabah iş girişinde ya da öğle paydosunda onlarca işçinin başlatacağı bir ön kutlama örgütlenebilir ve bu çeşitli fabrikalardan içeriden verilecek destekle yüzlerin, binlerin sokaklardan meydanlara yöneldiği militan 1 Mayıs eylemine dönüşebilir, vb.

Fabrikalardan şalterleri indirip alanlara çıkmanın ne yaygınlıkta örgütleneceği sonucundan bağımsız olarak, fabrikalara, sanayi bölgelerine, işçi semtlerine yönelik etkin bir 1 Mayıs çalışması, işçi sınıfının damgasını vuracağı devrimci bir 1 Mayıs'ın pratik ayaklarından biri, belki de en önemlisidir. Fabrikalar, sanayi bölgeleri 1 Mayıs'ta mücadelenin cephe gerisi olarak kendi kaderine terk edilemez.

15-16 Haziran'ların, 12 Mart'ların, 21 Mart'ların, ve nihayet 4-5 Mart Kızılay, 8 Mart Taksim militan direnişlerinin arkasındaki gerçek, bu ülkenin bir devrim toprağı olduğu gerçeğidir. Bu toprak geleneksel 1 Mayıs'ları her bakımdan ileriye doğru aşmaya gebe.

Devrim perspektifi yitirildiğinde...

Habip GÜL

Kürt ulusunun yıllardır ödediği büyük bedellerden sonra, özgürlüğü, mevcut sömürgeci devletin yeniden yapılanması (anayasal reform) çerçevesinde aramak, hem de bunu devrimci önderlik adına yapmak, sadece devrim perspektifini yitirmek değil, aynı zamanda tutarlı bir reformculuğun da gerisine düşmek demektir.
Ali Fırat'ın söylediği gibi, bu devletin sorununun "demokratik temsilcileri"nin olmaması ve kendi bünyesinde farklı kültür ve inançlara yer vermemesi olmadığı veterince açıktır.
Herşeyden önce yaşadığı bunalım onun sınıfsal karakterinden kaynaklanmaktadır.
Türkiye'nin kapitalist ekonomisinin köklü ve yapısal sorunları her geçen gün biraz daha büyümektedir.
Ulusal sorunun mevcut devlet yapısı içerisinde kültürel haklar derekesine indirgenerek çözümü kuşkusuz ona biraz nefes aldırır.
Ama yalnızca bir süre için. Çünkü sınıfsal çelişki ve çatışmalar olduğu gibi sürecektir.

Ulusal özgürlük hareketinin (PKK) on yılı aşkın bir süredir yürüttüğü devrimci savaş ve bu savaştaki askeri, taktik ve politik başarısı inkar edilemez olduğu kadar öğreticidir de. Uzun bir dönemdir girmiş bulunduğu yönelim hangi olumsuz sonuçlara götürürse götürsün, Kürt halkı büyük bedeller ödenen bu mücadele içinde küçümsenemeyecek kazanımlar elde etmiştir. Herşeyden önce bugün kendi ulusal kimlik ve kültürüyle onur duyan bir halk durumuna yükselmiştir. PKK'nin bugün epeyce yol almış bulunduğu "siyasi çözüm" çizgisi bu son derece önemli gerçeğin gözden kaçırılmasına yol açmamalıdır. Yüzyıllardır en barbar bir sömürgecilik altında yaşayan Kürt halkı yaşadığı son

derece önemli dönüşümü tabii ki bağrından çıkardığı PKK'ye borçludur.

Fakat öte yandan PKK bu devrimci doğrultuda geliştirici ve dönüştürücü yönünü giderek yitirmeye başlamıştır. Ulusal devrimci hareketin reformizme evrimi son derece rahatsız edici bir noktaya ulaşmış bulunmaktadır.

'90-'91 Serhıldanlarından sonra yeni bir sıçramayı başaramayan özgürlük hareketi doğal olarak bir geriye düşüş sürecine girdi. Bu salt kitlesellik ve militanlıkta bir geriye düşüş değildi. Esas olarak stratejik hedeflere yönelikti ve doğal olarak politikalara da bu yeni çizgi yön veriyordu. Newroz '92 bunun en bariz göstergesi oldu.

Bu ters gidişata ilişkin olarak Nisan '92'de komünistler ileriye dönük olarak şu kaygılı ve bir o kadar da öngörülü değerlendirmeyi yaptılar: "*Siyasal çözüm ve bu çerçevede federasyon tartışmaları basit bir siyasal manevradan ibaret değilse eğer, Kürt sorununun kendi sınırları içinde çözümünün son derece güç olduğunun bir itirafıdır yalnızca. Bu ancak Türk burjuvazisinin sınıf olarak tasfiyesiyle ulaşılabilecek köklü ve kalıcı bir çözümün düzen içi, kısmi ve iğreti bir çözüm eğilimi göstermek anlamına gelir.*" (Ekim, Nisan '92)

Fakat komünistler herşeye rağmen temkinli davranmışlar ve bir "temenni" olarak o günkü gelişmeler için "siyasi çözüm ve federasyon tartışmaları eğer basit bir manevradan ibaret değilse" demişlerdi. Üzerinden fazla zaman geçmeden "Newroz jesti" olarak 18 Mart '93'te ilk kez tek taraflı ateşkes ilan edildi. O gün kendisine yönelik eleştirel yaklaşımları küçümseyici bir tutumla karşılayan PKK, devrimci hareketi "taktik politika" ya da "akılcı politika"ları anlamamakla suçladı. Bugün geline nokta da bunun "taktik" bir politika olmadığı, doğrudan stratejik hedefleri ilgilendirdiği açık bir biçimde görülmektedir. Bunun PKK açısından nedenleri, niçinleri ve zorlukları ne olursa olsun, siyasal mücadelede bunun sonucu devrim perspektifinin tümüyle yitirilmesidir. Bugün gerillanın varlığını hala koruyor

olması ideolojik olarak devrim perspektifinin yitirilmiş olduğu gerçeğini değiştirmemektedir.

"Çelişkilere oynamak" mı, devrimci perspektifin yitirilmesi mi?

"Siyasi çözüm" süreciyle birlikte, ulusal hareketin ittifaklar politikası ile dayanılacak güçler bu yönelime uygun bir değişime uğradı. İçeride Kürt burjuvazisi/onun reformist işbirlikçi temsilcileri (PSK gibi) ile ittifaklar gündeme gelirken, dışarıda dönem dönem değişen kimi emperyalist ülke ve kurumlara yönelik güç arayışlarına girildi. Bizzat A. Öcalan tarafından kimi emperyalist ülkelere gönderilen mektuplarda (Davos zirvesi ve Dublin toplantısına gönderilen mektuplar), kendilerini sorunun çözümüne taraf olmaktan çıkaran bir tarzda bu emperyalist haydutlara; "Biz kan akmasını istemiyoruz. Biz çözüm istiyoruz, siz çözüm önerin biz uyalım." denilebilecek bir noktaya kadar gelindi. Bugün artık herşey "anayasal değişikliğe" indirgenmiş durumda:

"12 Eylül Anayasası diye tabir ettikleri anayasanın bu gövdeye dar geldiği, korkunç bir zırh gibi nefessiz bıraktığı herkesçe biliniyor ve yine herkesçe söyleniyor."

"Eğer bütün bunlar doğruysa, ki doğruluğu tartışma götürmez; o zaman yeniden yapılanma anayasal temelde olacaktır. Çok açık bir önerimiz var. Önerileri sıralamak gittikçe güncel ve ivedidir. Her gün, sistem değişikliği falan diyorlar. Sistem değişikliğini yanlış düşünüp yanlış uygulamaya çalışıyorlar. Sağlam demokratik temsilcileri olmadan, kültürlere bu devletin bünyesinde yer verilmeden, inanç özgürlüğüne sağlam yer verilmeden, hiçbir baskı aracına da başvurmadan, bu temelde bir anayasa tartışmasına ve bir anayasanın oluşumuna gitmeden yapılacak bütün işler bu devletin bunalımını daha da derinleştirmekten başka bir sonuca götürmeyecektir. Yeniden yapılanma meselesini başa çıkaracaktır."

"Başlangıçta vurguladığımız gibi,

sorunların bu kadar çalkantılı bir hal alması, halkı bu kadar zora sokmaları, hatta bizim payımız varsa, o zaman bundan kurtuluşa da en az devletin şu andaki resmi temsilcileri kadar rol almak istiyoruz. Sorunları biz ağırlaştırdık, doğrudur ağırlaştırdık. Ekonomiyi felç ettik, siyaseti de felç ettik ama biz şimdi talibiz, yeniden taraf olarak düzenlemek istiyoruz." (Ali Fırat, *Özgür Halk*, Şubat '98, s.39)

Burada "siyasal çözüm" çizgisinin geldiği nokta son derece açık bir biçimde ortaya konulmuştur. Bunun ötesinde gidilecek bir yer de yoktur.

Ali Fırat'ın sunduğu çözüm önerilerinin ne ifade ettiğine daha yakından bakalım.

Birincisi; Kürt ulusunun yıllardır ödediği büyük bedellerden sonra, özgürlüğü, mevcut sömürgeci devletin yeniden yapılanması (anayasal reform) çerçevesinde aramak, hem de bunu devrimci önderlik adına yapmak, sadece devrim perspektifini yitirmek değil, aynı zamanda tutarlı bir reformculuğun da gerisine düşmek demektir. Ali Fırat'ın söylediği gibi, bu devletin sorununun "demokratik temsilcileri"nin olmaması ve kendi bünyesinde farklı kültür ve inançlara yer vermemesi olmadığı yeterince açıktır. Herşeyden önce yaşadığı bunalım onun sınıfsal karakterinden kaynaklanmaktadır. Türkiye'nin kapitalist ekonomisinin köklü ve yapısal sorunları her geçen gün biraz daha büyümektedir. Kürt ulusal sorunu mevcut krizin derinleşmesindeki etkenlerden yalnızca birisidir. Dolayısıyla hiçbir "demokratik" manevranın onun krizini hafifletmesi mümkün değildir. Ulusal sorunun mevcut devlet yapısı içerisinde kültürel haklar derekesine indirgenerek çözümü kuşkusuz ona biraz nefes aldırır. Ama yalnızca bir süre için. Çünkü sınıfsal çelişki ve çatışmalar olduğu gibi sürecektir. Servet-sefalet kutuplaşması her geçen gün biraz daha derinleşecektir. Buna dizginsiz bir baskı ve terör eşlik edecektir.

Bu basit ve yalın gerçeği Ali Fırat da çok iyi bilmektedir. Filistin ve FKÖ örneği orta yerde durmaktadır. FKÖ ve

Arafat da Filistin sorununun düzen içi reformcu çözümüne evrildiği günden beri; biz İsrail devletinin yıkılmasını istemiyoruz; biz özerklik istiyoruz; biz Filistin devletiyle beraber sorunları aşmak istiyoruz; bu Filistin devletini zayıf düşürmeyecek, daha da güçlendirecek, diyordu. Dönüp baktığımızda, İsrail devletinin daha güçlendiği doğrudur. Herşeyden önce Filistin halkı gibi bir “bela” ile uğraşmak yerine FKÖ gibi bir maniple aracına kavuşmuştur. Şimdi baskı ve sömürüsünü onun aracılığıyla gerçekleştiriyor. Filistin halkı ise iki cephe ile birlikte savaşmak zorunda kalıyor. İşte bu “anayasal çözüm” Filistin halkının onyıllarca büyük bir özveri ile sürdürdüğü mücadeleyi boğdu, onun kölelik zincirlerine yenilerini ekledi.

İkincisi; Türkiye devrimci hareketini sürekli küçümseyen ve “Türkiye devrimini de biz yapacağız, Türk halkına da biz önderlik edeceğiz” iddialarını sürekli tekrarlayan Ali Fırat’ın “Devrimi Türkiyelileştirmek, Türk halkının kurtuluşuna önderlik”ten anladığı ‘82 Anayasası’nın değiştirilmesi, dolayısıyla “devletin anayasal temelde yeniden yapılandırılması” mıdır? Devletin ideologları bunu yıllardır tekrarlıyorlar. Ayrıca bu ülkede “anayasal reformcu” liberal-reformistler de köklü bir geleneğe sahiptirler. Türkiye cephesinde bu kadar çok “demokrasi savaşçıları” varken Ali Fırat’a çok fazla iş düşeceğini sanmıyoruz.

Devletin yeniden yapılandırılması sorunu

Ulusal hareketin gerek ideolojik şekilleniş açısından, gerekse güncel politikada üzerinde durduğu zemin anti-kemalizm, dolayısıyla anti-sömürgecilik oldu. Türkiye devrimci hareketinin Kemalizmden etkilenen zayıflıklarına acımasızca vurdu. Dönem dönem devrimci hareketin toplamını “Kemalizmin çocukları” dahi ilan edebildi. Ama bugün bu aynı ulusal hareket nasıl oluyorsa M. Kemal’in 1920 Anayasası’nı referans alabiliyor. Bu da bir “taktik” olmalı! Ali Fırat, *Özgür Halk*’ın aynı sayısında Türkiye’nin yeniden yapılanma sürecinde söz sahibi olabilecek Türk aydınlarına öğüt verirken şunları söylüyor: “Aydınlar tartışmayı doğru yapmak zorundadırlar. Çünkü onların da emeği boşa gider veya boşa kürek sallamış olurlar. Tekrar vurguluyoruz; özellikle ordu, siz M. Kemal’i çok iyi anladığınızı söylersiniz. M. Kemal’in gerçeği 1925’lik değildir. M. Kemal’in gerçeği Anadolu halkları açısından 1920 gerçeğidir. Hatta ilericilik adına birşey varsa, demokrasi adına birşey varsa 1925 sonrası değil, 1925

PKK anayasal reformcu çözüm yolunu seçmiş ve bu konuda epeyce yol almıştır.
Gelinen verde “siyasal çözüm” yönelimi tüm sonuçlarını üretmekte, sınırları çok silik bir “anayasal” düzenleme (1920 Anayasası ışığında) ve devletin yeniden yapılanması noktasına ulaşmış bulunmaktadır.
Bu son derece anlaşılırdır. Sınıf mücadelesinin kendi mantığı vardır. “Siyasal çözüm”e endekselenen mücadele PKK’yi çatlaklara veya bireylere oynama gibi kaygan bir politik zemine götürmüştür.
Özal’a bağlanan umut boşa çıkınca, ordu “güvercinler ve şahinler” olarak ayrıştırıldı ve güvercinlere oynandı.
Bu da bir biçimde boşa çıkınca şimdi de düzenin en çürümüş yönüne omuz verilmeye çalışılıyor.
Ceteleşmiş-kontralaşmış devlet aygıtını yeniden yapılandırma görevine soyunulabiliyor.

öncesidir. O dönemin anayasası vardır. O anayasada Kürtler de vardır, din adamları da vardır.” (agy., s.39)

Peki, gerçekten “demokrasinin” olduğu, “ilericiliğin” olduğu, “Kürtlerin” ve “din adamları”nın olduğu ve 78 yıl sonra da her derde deva olan bu 1920 Anayasası nedir? Hangi sürecin ürünüdür?

20 Ocak 1921’de kabul edilen bu anayasa incelendiğinde görülecektir ki, Ali Fırat’ın bahsettiği gibi ne Kürtlere özel bir yer verilmiştir, ne de din adamlarına. Özel bir yer bir yana Kürt kelimesine bile rastlayamazsınız. 1924 Anayasası ile kıyaslanabilir tek yönü, tek bir ulusun (Türk) öne çıkarılması yerine daha genel ve muğlak tanımların yapılmış olmasıdır. Bunun nedeni açıktır. Kurtuluş savaşı sürecinde başta Kürtler olmak üzere çeşitli ulus ve azınlıkları karşısına almak tabii ki akıllıca olmazdı. Hatta anayasada açıkça yer verilmemesine karşın M. Kemal meclis kürsüsünde yaptığı bir konuşmada “Bu meclis Kürtlerin ve Türklerin meclisidir” diyebilmektedir. Ama diğer yandan da gelişen Kürt isyanlarına karşı kanlı harekatlara girişilebilmektedir. 1924’e gelindiğinde ise, Türk burjuvazisi içeride ve uluslararası alanda ayaklarını yere basmış ve birçok yönüyle kurumlaşmıştı. Bu ona kendi ihtiyaçlarına uygun bir anayasal düzenleme olanağı veriyordu. 1924 Anayasası bu sürecin ürünüdür. Irkçılık ve şovenizm bariz bir şekilde ön plana çıkarılmıştır.

78 yıl sonra dönüp, sömürgeciliğin ulus-devlet olarak ilk şekilleniş dönemi anayasasındaki kimi muğlak ve “esneklikler”den dolayı, ona “demokratlık” ve “ilericilik” payesi biçmek ve koskoca kanlı bir tarihi unutarak bugün Kürt ulusal sorununun çözümü gibi temelli bir sorunda o dönemin anayasasını referans almak, sadece devrim perspektifinin yitirilmesi değil, aynı zamanda kendi tarihinin de reddidir.

“Siyasal çözüm” çizgisinin son durağı: Gerillanın tasfiyesi

“Siyasal çözüm” tartışmalarının yoğunlaştığı ve PKK tarafından “taktik politika” olarak sunulduğu bir süreçte, 1995’te, komünistler konuya ilişkin şu değerlendirmeyi yapmışlardı:

“Kürt sorunu siyasal bir sorundur ve tüm siyasal sorunlar gibi ancak siyasal bir çözüme konu olabilir. Sorunun tüm özü ve en kritik noktası, bunun nasıl bir siyasal çözüm olacağıdır. Bu ise, toplumdaki sınıfların çeşitliliği ölçüsünde yanıtı farklı farklı olabilecek bir sorundur. Yine de buna toplumdaki ezen-ezilen sınıflar kutuplaşması ekseninde temelde iki ana yanıt verilebilir.”

“Ya, emperyalist egemenlik ilişkilerine dokunmayan ve kurulu toplumsal düzenin sınıfsal çerçevesini esas alan, bu temel üzerinde yeni siyasal düzenlemeleri ve bunun anayasal bir dayanağa kavuşturulmasını amaçlayan, bir başka ifadeyle, ulusal eşitsizlikleri şu veya bu ölçüde giderecek biçimde mevcut düzenin reformdan geçirilmesine dayanan bir çözüm... Bu bir siyasal çözümdür: sorunun düzen içi reformcu, anayasal çözümüdür.”

“Ya da, sorunun sömürgeci egemenliği iç ve dış dayanaklarıyla yıkmak ve kurulu düzene son vermek yoluyla, yani mevcut sınıf ilişkilerini temelden değiştiren bir devrimle çözmek. Bu da bir siyasal çözümdür; sorunun kurulu düzeni aşan devrimci çözümüdür.” (EKİM 3. Genel Konferansı/Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler, s. 99-100)

PKK birinci (anayasal reformcu) çözüm yolunu seçmiş ve bu konuda epeyce yol almıştır. Gelinen yerde “siyasal çözüm” yönelimi tüm sonuçlarını üretmekte, sınırları çok silik bir “anayasal” düzenleme (1920 Anayasası ışığında) ve devletin yeniden yapılanması noktasına ulaşmış

bulunmaktadır. Bu son derece anlaşılırdır. Sınıf mücadelesinin kendi mantığı vardır. “Siyasal çözüm”e endekselenen mücadele PKK’yi çatlaklara veya bireylere oynama gibi kaygan bir politik zemine götürmüştür. Özal’a bağlanan umut boşa çıkınca, ordu “güvercinler ve şahinler” olarak ayrıştırıldı ve güvercinlere oynandı. Bu da bir biçimde boşa çıkınca şimdi de düzenin en çürümüş yönüne omuz verilmeye çalışılıyor. Çeteleşmiş-kontralaşmış devlet aygıtını yeniden yapılandırma görevine soyunulabiliyor.

Ali Fırat’ın yazısında yeni olan bir başka olgu ise, 1920 Anayasası referans alınarak yeni bir anayasal düzenlemeye gidilmesi durumunda gerillaya gerek kalmayacağıdır: “Bu görevler eğer yerine gelirse, mesela demokrasi yerine geliyor, halkların hakları güvenceye kavuşuyor; o zaman ayrı bir gerillaya ihtiyaç kalmaz.”

“Gerilla demokrasinin çağrı gücüdür” ara başlığını taşıyan bölüm gerillanın hangi koşullarda tasfiye edileceği ve anayasal bir düzenlemeye gidilmesi durumunda gerillanın görevinin biteceği üzerinedir. Bugüne kadar binlerce şehit vererek onurlu bir mücadelenin yolunu açmış bulunan gerillanın varlığının anayasal bir reforma endekslenmesi elbette acı bir olaydır. Ama olayın daha acı yönü, bu bakış açısının Kürt halkını sömürgecilikle barıştırmada oynadığı/oynayacağı roldür. Nitekim bu politikalar kendini birçok alanda değişik biçimlerde üretmektedir.

“Birleşik güçler platformu yaratmalıyız” arabaşılığıyla devam eden yazı her zamanki gibi “Türk solu”nun neden güç olamadığı, neden birlik olamadığı, neden politika üretmediği” üzerine değerlendirme ve öğütlerden sonra, “devrimi Türkiye’ye taşıma, Türk halkına demokrasi getirme” ve en nihayet önderlik sorununa geliyor:

“Türk solunun çok ciddi bir biçimde kendine yönelmesi gerekiyor. Anlayışla sorunlara eğilmesi gerekiyor. Eski sloganları tekrarlamadan, kendini pratikleştirmesi gerekiyor. Biraz kendine güvenmesi gerekiyor. Kaldı ki en büyük desteği de yapıyoruz. Türkiye solunun bu politik platformuna, bu politik cephesine, bu politik blokuna yardım yapmaya varız.”

“Ne istiyorsa, para mı diyorlar, para da verimiz, siyasal temel mi diyor, metropollerdeki bütün Kürt halkı bize bağlıdır, hepsi kendilerinin olsun. Hatta silahlı güç mü istiyorlar, onu da vermeye varız. Hatta öncülük de ederiz kendilerine.” (agy., s.41)

“Türkiye solu”nun aşağılanması ötesinde hiçbir anlam taşımayan bu sözler. Hem çürüyen bir düzenin-çeteleşen bir devletin tahkimatında rol talep edeceksin, hem de Türkiye soluna “öncülük” edeceksin!

Bilim ve tekeller

Gen teknolojisindeki gelişmeler son dönemlerde bilimsel araştırmaların en önemli ve en tartışmalı alanını oluşturuyor.

Bir süre önce İskoçya'da Roslin Enstitüsü 6 yaşındaki bir koyunun meme dokusundan alınan hücreyle laboratuvarında bir kuzu elde etmek için gerekli genetik programı sağlamış ve bir kuzu yaratmıştı. Bugüne değin yeni bir canlının tam anlamıyla oluşumu birkaç günlük embriyolardan alınan hücrelerle olanaklıydı. Aynı işlem Hollanda'da tekrarlandı. Laboratuvarlardaki deneylerle farelerin ve sineklerin ömürleri uzatıldı. "Ya insanlar?" sorusuyla birlikte hücre yaşlanmasının mucizevi bir şekilde geri döndürülebileceği söylentileri yaygınlaştı. Medya bilimsel açıdan tartışmalı sonuçlara rağmen sansasyonel yorumlar yapmaya devam ediyor. Avrupalı kapitalist ülkeler ve ABD özel ticari gen araştırma enstitüleri açıyor, buralara haddi hesabı olmayan paralar yatırılıyor. "Genteknolojik gıda ürünlerinin rumuzu olacak mı?" tartışmaları Avrupa Birliği parlamentosunda ve kabinede sürdürülürken, genteknolojik ürünler Avrupa pazarlarında rumuzsuz ruhsat aldı bile (örneğin ABD tekeli Mantsantu'nun belli haşerelere dayanıklı genteknolojik soya tohumu).

Peki nedir biyoteknoloji ve gen teknolojisi? Tümünden reddilmeli mi? Biyoteknolojik ve genteknolojik araştırmalar, ürünler sonuçları şimdiden kestirilemeyen tehlikeleri mi barındırıyorlar? Tekeller bunu nasıl kullanıyorlar? Komünistler sonuna nasıl bakmalılar?

Biyoteknolojiden gen teknolojisine...

Biyoteknoloji en eski üretim yöntemi olarak şarap, bira, yoğurt ve peynir yapımında taş devrinin sonlarından bu yana kullanılmaktadır. Ama modern anlamda kullanımı 19. yüzyıla rastlar. Fransız biyolog L. Pasteur yalnızca hastalığa neden olan değil, aynı zamanda faydalı organizmalar (yem ve hamur mayası) olarak bakterileri keşfetmişti.

19. yüzyıl sonlarında G. Mendel'in buluşlarından yararlanılarak genler ve kalıtım mekanizmalarını inceleyen biyolojinin bir dalı olarak genetik bilimi gelişti. 1910-20 yılları arasında genler kromozomlardaki kalıtım bilgilerinin taşıyıcıları olarak keşfedildi, ama kimyasal yapısı onlarca yıl bulunamadı. Kalıtım araştırmalarının ilk uygulama alanı tarım ve hayvancılık oldu. İlk kez 1952 yılında kimyasal bir madde olan ve genlerden oluşan DNA'nın yapısı ve işleyişi keşfedildi, özellikle kopyalama yeteneği. Bu, doğadaki canlıların özellikleri hakkında bilgilerin çoğalmasına yaradı. '70'li yılların başında yeni genler ve genlerin yeniden birleştirilmesi yöntemleri ile uğraşan "gen tamirciliği" ortaya çıktı.

Geni taşıyan hayvansal veya bitkisel hücre parçalanarak DNA molekülü ayrılıyor. Bu molekülden özel enzimler yardımıyla genler koparılıyor. İstenilen gen laboratuvarında üretilen bakteri/virüslerin hücresine ekleniyor. Bu yabancı gen kalıtsal bilginin yeni döllere aktarılmasında rol oynayan DNA halkacıklarına ekleniyor. Yeni genin eklendiği virüs ya da DNA halkacıkları bir bakteri hücresine sokuluyor. Böylece bakteri hücresi bölünerek çoğaldığında, virüs veya DNA'dan almış olduğu yabancı DNA parçasını da (arzulanan geni) yeni soylara aktarıyor, böylece o genin sonsuz sayıda kopyası elde edilebiliyor.

Biyoteknoloji ile gen teknolojisindeki bu gelişmeler onun üretimde kullanılmasını da beraberinde getirdi.

Tekellerin dünya üzerindeki egemenliği koşullarında bilimsel-teknik gelişmelerin tüm insanlığın yararına kullanılabilmesi mümkün değildir.

Sadece işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin yönlendirici ve denetleyici olduğu ve üretici güçlerin gelişmesinin önündeki tüm engellerin kaldırıldığı bir toplumsal düzende, bilim ve tekniğin insanlığın maddi yaşam koşullarını zedelemekten, doğada hiçbir tahribata yol açmadan insanlığın yararına kullanılabilmesi mümkündür.

Bu toplumsal düzen ise sosyalizmdir.

İnsanlardaki genlerin araştırılması ve tüm genetik bilgilerin ortaya çıkarılması hastalıklardan korunmada, teşhisinde ve tedavisinde çok önemli bir gelişmedir. Ayrıca daha iyi ve temiz ilaç yapımını da olanaklı kılıyor. Örneğin; şeker hastalığında ensülin, kanserde interferon, kansızlığa karşı "faktör 8" ve cüceliğin tedavisinde kullanılan büyüme hormonu gibi...

Gen teknolojisi insanlığın canlıları kendi isteklerine göre değiştirmesinin başlangıcıdır. Ama bu insanlığın yararı için kullanılabilir mi? Tekellerin birbiriyle kıyasıya rekabeti, tek amacının kâr olması, onları her koşul altında biyoteknoloji ve gen teknolojisinden yararlanmaya, pazarı ele geçirmeye ve üretimi sınırsızca genişletmeye zorluyor. İnsanlığın beslenme prensiplerinin, sağlığının ve doğanın tehlikeye sokulmasına hiçbir biçimde aldırmadan...

Gen teknolojisiyle genetik yapısı değiştirilerek yüksek verim alınan bitkiler doğal bitki türlerinin bir kenara itilmesini getiriyor. Bazıları yok ediliyor, tek kültür güçleniyor, her şart ve ortamda yetiştirilebilecek tohumların üretilmesiyle doğanın genetik çeşitliliğinin yok oluşu hızlandırılıyor. Doğal gelişim erozyona uğruyor, böylece insanların doğal yaşam ortamı tehdit ediliyor.

Diğer yandan genetik yapısı değiştirilmiş bitkilerin dışarıda laboratuvarından farklı etkiler göstermeleri durumunda kontrol edilemeyecek tehlikeler doğabilir veya bakterideki kontrol dışı değişimlerle bunlar hastalık taşıyıcısı olabilirler (örneğin tehlikeli alerjiler). Biyolojik silahlar çok kolay ve çok ucuz üretilir. Etkileri bilinen silahlardan daha geniş olabilir, çünkü üreyebilirler.

Tekeller ve gen teknolojisi

Gen teknolojisi özellikle tarım, petro-kimya ve gıda endüstrisinde yoğun bir şekilde kullanılıyor. Biyoteknolojik bitki üretiminde tekelleşme geliyor. Dünyada tohumluk tahıl üretiminde 10 büyük tekeller (Pioneer, Shell, Sandoz, Dekalb, Upjohn, Limo-grain, ICI, Ciba-Geigy, Lafarge, Volvo) dünya pazarının %20'sini elinde tutuyor.

Bu alanda araştırma yapma, ürün alma ve pazarlama için çokuluslu işbirliği ağı kuruluyor, bunlar kamusal araştırma teşvik fonlarıyla destekleniyor. Bilimsel ve teknik bilgiler yüksekokulların araştırma merkezlerinden satın alınıyor. (Ya da örneğin Köln Max-Blanck Enstitüsü'ndeki iki kürsüyü Bayer tekeli finanse ediyor.) Böylece araştırma sonuçlarının patent hakkı elde edilerek bilimsel kullanımı engelleniyor.

1970'lerin sonunda Dünya Bankası'nın inisiyatifiyle Gıda ve Tarım (FAD) ve Gelişmekte Olan Ülkeler Teknik Yardım ve İşbirliği (UNDP) gibi Birleşmiş Milletler'e bağlı kuruluşlar ile çok sayıda tarım merkezi oluşturdu. (Kolombiya, Peru, Meksika, Lübnan, Ürdün, İran, Pakistan, Filipinler, Liberya). Güya resmi olarak bağımsız olan

bu merkezlerde daha fazla ve iyi gıda ürünlerinin üretimi teşvik ediliyor. Tabii yalnızca belli bitki çeşitleri üzerinden ve biriktirilmiş gen stoklarının kullanılması koşuluyla. Çünkü önemli gıda maddelerinin genetik türlerinin merkezleri Güney Amerika (patates, fasulye, fındık), Afrika (kahve, darı), Asya'da (soya, pirinç, muz, buğday, arpa) bulunuyor. Projelerle finanse edilen gen tekniği araştırmalarının büyük bir bölümü "gelişmekte olan" ülkelerde yapılıyor, bilgiler gen bankalarında depolanıyor. Bu bilgiler tekeller tarafından satılıyor, patent hakkı

veriliyor veya kullanılıyor. Bu arada bu ülkelerin doğal türleri dışlanıyor, genetik potansiyeli yok oluyor.

Emperyalist-kapitalist sistemin dünya ölçüsünde derinleşen krizi tekeller arasındaki rekabeti en üst düzeye çıkarıyor. Tekeller dünya pazarlarındaki paylarını koruyabilmek için doğal yaşamın temellerini tehlikeye sokma pahasına biyo teknoloji ve gen teknoloji alanında yarışa giriyorlar. Daha fazla kâr getiren ve kendileri için stratejik öneme sahip olan sektörlerde araştırma ve çalışmalarını yoğunlaştırıyorlar. DECD (İktisadi Çalışma ve Kalkınma Örgütü) açıklamalarına göre biyoteknik üretim son on yıl içinde dengesiz bir yayılma ve sıçrama göstermektedir. En fazla yayılan ve kâr getiren sektörler ilaç ve tıp dışında tarım ve gıda endüstrisidir. Gen teknolojisi ile ilaç üretimi altın çağını yaşıyor. Daha fazla kâr vaadeden sektör ise gıda endüstrisidir. Çünkü tarım ürünlerinin ve gıda maddelerinin ürün değeri ve hacmi kimyasal ürünlerden daha büyüktür.

Kuşkusuz her genteknolojik buluş ve ürün reddedilemez. Örneğin sağlık alanında... Bütün sorun biyoteknoloji ve gen teknolojisinin insanlığın yaşama temellerini ortadan kaldıracak, global tehlikeye yol açacak çılgınlık düzeyindeki deney ve araştırmaların sadece insanlığın ihtiyaçlarına cevap verecek, onların çıkarlarını gözetecek şekilde düzenlenmesidir. Bu ise kapitalizmin doğasına aykırıdır. Çünkü o sadece kâr yasasına göre hareket eder.

Tekellerin dünya üzerindeki egemenliği koşullarında bilimsel-teknik gelişmelerin tüm insanlığın yararına kullanılabilmesi mümkün değildir. Tekeller tarafından gen teknolojisinin tarımda kullanımı sayesinde üretim hacminin artarak dünyada beslenme sorununun çözüleceği propagandaları yapılıyordu. Bir an için bu teknolojinin doğa ve insan yaşamını tahrip edici bir tarzda kullanımını bir yana bırakalım. '60'lı yılların sonunda bazı ülkelerde "Yeşil Devrim" teknolojisi uygulamaya sokulmuştur. Fakat hiçbir sonuç elde edilmemiştir. Örneğin Hindistan'da 1965-75 yılları arasında uygulanan bu teknoloji bu on yıllık süreçte üretim hacminde hiçbir artış getirememiştir. Bu teknoloji ancak belli bölgelerde ve belli ürünlere uygulanabildiği ve son derece pahalı olduğu için servet-sefalet kutuplaşmasını derinleştirmek dışında bir sonuç yaratmamıştır. Kapitalist üretim ilişkileri değişmediği, bilimsel-teknik gelişmelerin sonuçları tüm insanlığın hizmetine sunulmadığı sürece de başka türlü olması mümkün değildir.

Sadece işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin yönlendirici ve denetleyici olduğu ve üretici güçlerin gelişmesinin önündeki tüm engellerin kaldırıldığı bir toplumsal düzende, bilim ve tekniğin insanlığın maddi yaşam koşullarını zedelemekten, doğada hiçbir tahribata yol açmadan insanlığın yararına kullanılabilmesi mümkündür. Bu toplumsal düzen ise sosyalizmdir.

Endonezya'da yeni bir IMF reçetesi

İktisadi krizin faturası emekçilere yükleniyor

Suharto rejimi ile IMF arasında birkaç aydır sürmekte olan danışıklı görüş nihayet son buldu.

IMF Asya ülkelerini sarsan iktisadi krizden en fazla etkilenen ülkelerin başında yer alan Endonezya'nın yardımına koşmuştu. İlk antlaşma Kasım 1997'de imzalanmış, ancak krizin boyutları antlaşmanın öngörülerini kısa sürede boşa çıkarınca 15 Ocak 1998'de ikinci bir antlaşma imzalanmak zorunda kalınmıştı. Fakat Suharto bu antlaşmaların uygulanmaya konmasını sarsaklamış, bazı koşullarına şerh düşmüş, hatta bağımsız bir mali politika oluşturacağını iddia etmişti.

Suharto'nun IMF karşısında böyle aslan pozlarına bürünmesinin rejimin geleceği açısından somut nedenleri vardı. Onun için bazı sözlü veryansınlar ve kredi kısıtlanmasına gidilmesi dışında IMF Suharto'nun tavrını fazla sorun etmedi. Daha doğrusu 3 milyar dolarlık bir kredi kesitinin IMF tarafından askıya alınması Suharto'nun tavrına ciddiye kazandırma işlevi gördü, onun kitlelerin geri duygularına hitap edebilmesinin, demagoji yapabilmesinin ortamını oluşturdu.

Suharto rejiminin can çekmekte olduğu açıktır ve geçen yıl patlak veren iktisadi kriz onu iyiden iyiye komaya sokmuştur. Eğer rejim bugün halen ayakta durabiliyorsa, bunu alternatifsizliğe borçludur. Suharto onyıllardır sürdürdüğü toplu kıyım ve faşist terör politikasının oluşturduğu boşluk sayesinde ayakta durmaktadır. Suharto, ilk defa kitle muhalefetine ses vermeye başladığı, açlık isyanlarının yaygınlaştığı böyle bir ortamda, yeniden devlet başkanlığına aday oldu. Yeniden seçilmesi basit bir formalite olduğu için özel bir çaba gerektirmiyordu. Ancak kitlelerin ayağa kalktıkları bir kriz ortamında düzenin otoritesini, meşruluğunu, itibarını mümkün mertebe yeniden restore etmek gerekiyordu.

Bunu yapabilmek için rejimin fazla seçeneği yoktu. Açlık isyanları başlatan yoksul kitleler alışılmış "komünist komplo" edebiyatına belirgin bir biçimde ilgisiz kalmakta idiler. Tek çare insanların en geri duyguların en kaba bir biçimde seslenmek oldu. Bunun için Suharto geçen Ocak ayının 15'inde IMF ile bizzat imzaladığı antlaşmayı reddetti, daha doğrusu bazı şerhler düşü. Ülkesine karşı dışarıdan yönlendirilen bir komplo tezgahlandığını iddia etti, dolar-rupi arasındaki değer dengesini sabit kılan bir mali politika uygulayacağını, ülke ekonomisini uluslararası mali kurumların vesayeti altına sokmayacağını ilan etti. Suharto bu boş laf yığını başta Çinliler olmak üzere yabancı kökenli toplumsal kesimlere karşı eşit görülmemiş ırkçı-şoven bir politika ile taçlandırdı.

IMF ve Suharto arasında birkaç ay süren karşılıklı sözlü sataşmalar, rejimin kitlelerin geri duygularına seslenen söylemine itibar kazandırdı. İnsanlar kısmen kriz ortamına alıştırıldılar, açlık isyanları politik bir kimlik kazanıp rejim karşıtı bir cereyana dönüşemediler. İsyancı kitleler kolluk kuvvetlerinin de yardımı ile Çinlilerin mağazalarını yağmalamaya itildiler. Bu arada Suharto da 11 Mart günü yeniden devlet başkanlığına seçildi. Böylece IMF ile sürdürülen danışıklı görüş perdesi kapanmış oldu.

Endonezya'yı iktisadi krizden kurtarmanın esas perdesi yeni açıldı. Üç hafta süren maraton pazarlıkların ardından 9 Nisan günü imzalanan üçüncü antlaşma eskilerinden çok daha katı koşullar getirmektedir. Endonezya ekonomisi, Suharto sülalesinin bazı ayrıcalıkları da dahil, toptan IMF'nin ameliyat masasına yatırılmış bulunuyor. Hükümet ile

IMF 11 Nisan günü bir ortak "niyet mektubu" yayınladılar. Hükümet kendisine önerilen yeni reform paketini IMF'nin aylık denetimi altında harfiyen uygulayacağını kabul ettiğini açıkladı.

Yeni antlaşmaya göre Suharto'nun üzerinde aylar boyu gevezelik yaptığı bağımsız mali politikadan, dolar ile rupi arasındaki değer dengesini sabit kılan seçenekten toptan vazgeçtiği ortaya çıkmaktadır. Bunun yanı sıra faiz oranlarının yükseltilmesi, kamu harcamalarının kısılması ve toplu bir özelleştirme programının acilen yürürlüğe konması öngörülmektedir. Suharto rejiminin bu uluslararası sermaye kurumunun önünde diz çökmesi ve ülke ekonomisini toptan vesayet altına koyması, başta Tokyo olmak üzere yörenin borsaları ve bankaları tarafından olumlu bir gelişme olarak selamlandı.

IMF programının uygulanması karşılığında Endonezya'ya 40 milyar dolar kredi tanınacaktır. Bu kredinin bugüne kadar sadece 3 milyar doları temel gıda maddeleri ithal etmek ve açlık isyanlarını yatıştırmak için ödendi. Geriye kalan 37 milyar dolarlık kesimi ise IMF, Dünya Bankası ve Asya

Kalkınma Bankası ortaklaşa olarak, reform paketinin uygulanma seyri içinde karşılayacaklar. Ancak bu kredinin kullanılacak alanı önceden bellidir. Endonezya bankalarından Güney Kore'nin 20, Japonya'nın da 50 milyar dolar alacağı var. Yani açılan kredi muslukları Endonezya burjuvazisinin dış borçlarının ancak bir bölümünü karşılamaya yetmektedir. Arta kalan kesim ise toplu özelleştirme programı çerçevesinde vurulacak vurgunlarla tahsil edilecektir.

IMF'nin Endonezya'ya dayattığı özelleştirme paketi sadece kamu iktisadi teşekküllerini hedeflememektedir. Suharto yakınlarının ve özellikle de çocuklarının tekelinde olan iktisadi sektörler de paylaşmaya açılmıştır. Örneğin

Suharto'nun en genç oğlunun tek başına sahip olduğu karanfil çiçeği sektörü dağıtılacaktır ve yabancı sermayeye açılacaktır. Endonezya sigara imalatında kullanılan karanfil üretiminde dünya sıralamasında ilk yeri tutmakta ve bu sektör tek başına ülkenin toplam ihracatının % 10'unu temsil etmektedir.

Sonuç olarak uluslararası sermaye Endonezya'nın yardımına koşma adı altında bu ülkenin zenginliklerini paylaşmaya, emekçilerini daha da yoksullaştırmaya, sömürünün dozunu daha da artırmaya, açılan kredi kaynakları aracılığı ile dış borçlanmanın yükünü daha da ağırlaştırmaya gitmiştir. Uluslararası spekülasyoncular, rantiyeciler Endonezya'daki gelir kaynaklarını, gasp oranlarını artırmış olmaktadır. Emekçiler açısından mevcut ortamda dikkate değer tek olumlu faktör, bu ülkede onyıllardır hüküm sürmekte olan ölü sessizliğinin, açlık isyanları ve rejim aleyhtarı kitle gösterileriyle bozulmuş, korku kabuğunun kırılmış olmasıdır. Bu bakımdan nesnel olarak rejimde bir gedik açılmıştır. Önümüzdeki dönem bu gedığın enine ve boyuna genişleme dönemi olacaktır.

İran'da klikler arası çatışma

İran'da açıktan boğazlaşmayı göze alamayan gerici klikler nihayet uzlaşmak zorunda kaldılar. Bu uzlaşma sonucu 4 Nisan günü "görevini kötüye kullanma ve dolandırıcılıktan" dolayı tutuklanmış olan Tahran Belediye Başkanı Golamhüseyin Karbastchi serbest bırakıldı. Ülkede yargı organını ve cezaevleri idaresini denetleyen radikal dinci kanat mevcut hükümeti ve liberal devlet başkanını zora sokmak, iktidar mevzilerini korumak amacıyla sözkonusu tutuklama kararını almıştı. Bu tutuklama kararı, yargı organlarının tavrına rağmen, onların geri adım atmaları sonucu bozuldu.

Düzen içi krizin bu şekilde sonuçlanmış olması açıktan hesaplaşmayı daha ileri bir tarihe ertelemekten başka bir önem taşımamaktadır. Zira Tahran Belediye Başkanı bu krizde, bu düzen içi çatışmada, hakkındaki iddiaların doğru ya da yanlış olması bir yana, sadece bir bahane olmuştur. Ancak bu kriz vesilesi ile İran'da egemen güçler arasındaki çekişmenin ileride kazanacağı biçimin ön işaretleri alınmıştır. Bu gelişme, radikal dinci çizgide direnmeye çalışan kesimin tasfiye edilmekten başka bir geleceğinin olmadığını göstermiştir. Çünkü mollaların iktidarı ele geçirmelerinden bu yana ilk defa egemen güçlerin değişik fraksiyonları birbirlerine karşı açıktan tavr

almış, sokakta saflaşmış ve şiddete başvurmuşlardır. İran'da ilk defa "kalın enseliler" diye adlandırılan radikal dinci kanadın sivil milisleri gösteri yapan Golamhüseyin Karbastchi yanlısı gençlere saldırmış ve güvenlik güçlerinin müdahalesi sonucu olayların büyümesi önlenebilmiştir. Oysa bugüne kadar devletin güvenlik güçleri ve Ayetullahların milisleri, "devrimin manevi önderinin" iradesi doğrultusunda ortaklaşa hareket etmekte ve karşılarına çıkan en küçük bir muhalefet girişimini silindir gibi ezip geçmekte idiler.

Son gelişmeler bu devrin artık kapandığını kanıtladı. Golamhüseyin Karbastchi'nin tutuklanması ve kitle baskısı sonucu serbest bırakılması, rejimin radikal dinci kanadı açısından bir mevzi kayıbdır, atılmış bir geri adımdır. Ayrıca bu kriz ortamında İran'da insanların mollalar saltanatına karşı öfkelerini dışa vurmak için fırsat bekledikleri de anlaşılmıştır. Ancak bu kitle öfkesi şimdilik liberallerin potasına akmakta, onlar tarafından düzen içi hesaplaşmada dayanak ve koz olarak kullanılmaktadır. Fakat bu süreç fazla uzun ömürlü olmayacak, yıllardır sessizliğe mahkum edilen kitle muhalefeti gerici kliklerin vesayetinden kurtulacaktır.

Sermayenin saldırılarına karşı

Avustralya liman işçileri kararlılıkla direniyor

komandolarının çoğu liman işçiliğini zor bulup dağılmışlardı. Bu girişim yoruma tabi tutulduğunda ve mantığı ortaya çıkartıldığında, sermaye düzeninin gerçek niyeti de kendiliğinden anlaşılmış olur. Ancak daha fazla vurgun vurmamak amacıyla tezgahlanan bu ekonomik sabotajı

girişlerinde oluşturdukları barikatlarını ezeceklerini açıklamaktadırlar. Dahası, eski SAS komandoları aracılığı ile oluşturulması planlanan grev kırma timi özlemediği biçimi ile oluşturulmadığı için bu defa devreye çiftçiler sokuldu. Tarım İşverenleri Sendikası genç üyelerini grev kırıcısı olarak liman patronlarının hizmetine verdiler. Topluca işten atılan liman işçilerinin yerine onlar işe alındılar.

Diğer taraftan, patronlar sendikası Business Council of Australia, liman işçileri grevine ilişkin yaptığı açıklamada sermaye dünyasının işçi sınıfına karşı saldırısında iç mutabakata vardığını ve dayanışma içinde hareket ettiğini açıklamaktadır. Patronlar sendikası "Eğer, bu, liman sektöründe gerçek reformlar yapmanın bedeli olaksa sanayiciler biraz acı çekmeye hazırdırlar", yani burjuvazi liman işçilerinin direnişlerinin kırılması için her türlü fedakarlığı yapmaya, faturayı ödeme hazırdır. Burjuvazinin kutsal bir ittifak dahilinde işçi sınıfına karşı başlattığı bu toplu saldırı Lang Corporation Limited'in patronu tarafından terbiyesizliğin sınırlarını aşan bir küstahlıkla, "limanların peronlarını temizlemeye cesaret ettiğim için kutlama yağmuru tutuldum" denilerek ifade edilmektedir.

Kararlılıkla süren direnişe verilen uluslararası destek

Liman işçileri sermaye düzeninin bu toplu saldırılarına kararlılıkla karşı durmuşlar ve yalnız bırakılmamışlardır.

Liman işçilerinin kararlılığının ilk göstergesi eylemin iktisadi etkisini arttırarak sürmesinden anlaşılmaktadır. İşverenin çalıştırdığı grev kırıcıları bazı limanlarda gemileri boşaltmaktadırlar. Ancak grevcilerin oluşturdukları barikatlar nedeniyle kamyon veya trenler limanlara yanaşamamakta ve dolayısıyla boşaltılan yükler peronlarda yığılıp kalmaktadır. Böylece, bazı limanlarda 500 milyon dolar tutarında mal içeren 10 milyondan fazla konteynerin yığıldığı, bazı işletmelerin üretimlerini düşürdükleri, hatta birçok tarım üreticisinin üretimi tamamen durdurmak zorunda kaldıkları bildirilmektedir. Yani grev kırıcılarının çalıştırılması eylemin etkisini etkilememekte, menzilin daraltmamaktadır.

Kararlılığın ikinci göstergesi sendika bürokrasisinin tavrı tarafından belgelenmektedir. Zira eylemin ilk günlerinde ACTU (Avustralya Sendikalar Konfederasyonu), işverenleri "dev grevler" örgütlemekle tehdit etmiş, ama geçen yıl yürürlüğe giren yasalardan ötürü dayanışma dolayısıyla bu tür girişimler karşısında

işçileri ihtiyatlı davranmaya çağırıyordu. Liman işçilerinin kararlılığı ve baskısı karşısında sendika bürokrasisi de militan atmosfere ayak uydurmak zorunda kaldı. Liman girişlerine yansımaya yasaklayan bir mahkeme kararına karşı bazı sendika önderlerinin "Bu karara boyun eğmekten hapis yatmayı tercih ederiz" demeleri, liman işçileri ile dayanışma grevleri için çağrıda bulunmaları, sendika ağalarının cesaretlerinden değil emekçi tabanın kararlılığından kaynaklanmaktadır.

Bu grevin ortaya çıkardığı diğer bir gerçek ise Avustralya'da liman işçileri şahsında emekçiler arasında yaşanan dayanışma gösterileridir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, sermaye düzeni geçen yıl yaptığı bir yasal değişiklik sonucu politik grevleri, dayanışma eylemlerini yasaklamış, illegal eylem kategorisine koymuş. Bu yasağa, sendika bürokrasisinin yasadışı konuma düşeriz diye bacaklarının titremesine rağmen, değişik sektörlerden onbinlerce işçi liman işçileri ile dayanışma gösterileri düzenlediler, greve gittiler.

Avustralya liman işçilerinin grevi 7 Nisan'da toplu işten atmanın açıklanmasıyla birlikte başladı, yani nihayetinde iki haftalık bir geçmişi var. Bu eylem ve süresi ülke ölçeğinde son derece önemlidir. Uluslararası ölçekte bakıldığında bu önemi daha da artmaktadır. Başka ülkelerde çok daha kitlesel, çok daha çetin ve çok daha uzun ömürlü grevler yaşandı ve sık sık yaşanmaktadır. Ancak burada dikkate değer olan Avustralya liman işçilerinin eyleminin bu kadar kısa bir süre içinde yarattığı uluslararası destektir. Merkezi Londra'da bulunan Ulaşım Sektörü İşçileri Uluslararası Federasyonu, ABD'nin ikinci sırada yer alan ulaşım işçileri sendikası (International Longshoremen's and Warehouse Union), Japonya ve İsveç ulaşım sektörü sendikaları Avustralya liman işçileri ile dayanışma içinde olduklarını ve mücadelelerini desteklediklerini ilan ettiler. Sözkonusu sendikalar Patrick Stevedores limanlarında yük almış gemileri boşaltmayacaklarını, hatta Avustralya tarım ürünlerini boykot edeceklerini açıkladılar.

Avustralya liman işçilerine verilen bu uluslararası desteğin boyutu ve etkisi pekala tartışılabilir. Bu destek muhtemelen sembolik bir düzeyi geçmeyecektir. Ancak önemli olan bu değildir. Günümüz koşullarında esas olan uluslararası planda emekçiler arası bir dayanışma refleksinin doğması, büyümesi, gelenekselleşmesi ve süreklileşmesidir. Avustralya liman işçilerinin eylemine karşı kısa denilebilecek bir süre içinde gösterilen hassasiyet ve ifade edilen dayanışma, bu bağlamda son derece umut verici bir gelişme, bir ilk adım sayılmalıdır.

Avustralya limanlarında bu ülkenin son yarım yüzyılda tanık olunan en görkemli, en militan ve aynı zamanda da en çetin eylemi yaşanmaktadır. Bu eylem her ne kadar liman işçilerinin şahsında gündeme gelse ve kendi özgüllüğü içinde tartışılssa da, aslında ülkenin genel durumunun aynası olma işlevini görmektedir. Liman işçileri eylemine karşı takınılan toplumsal tavır, diğer sektör emekçilerinin yasakları çiğneyerek örgütledikleri dayanışma eylemleri, bu gerçeği doğrulamaktadır.

Deniz taşımacılığı Avustralya'da, ülkenin coğrafik konumu, ölçeği ve ithalat-ihracat hacminden dolayı önemli bir ekonomik sektör oluşturmakta ve yoğun işgücü gerektirmektedir. Burjuvazi bu sektörde devşirdiği artı-değer oranını daha da arttırmak için İngiltere, Fransa gibi dünyanın birçok başka ülkesinde uygulanan politikaların bir benzerini hayata geçirmeye çalışmaktadır. Bu politikanın temel bileşenlerini liman işçisi statüsünü bozmak, sendikal örgütlülüğü kırmak, işçiler arasında bireyciliği egemen kılmak, emekçilerin maddi ve manevi kazanımlarını geri almak, kısa süreli çalışma yöntemini genelleştirmek, iş güvencesini ortadan kaldırmak, sektörü taşeronlaştırmak vb. olarak sıralayabiliriz.

Bu politikayı uygulamak için sermaye patronları ve hükümet elele liman işçilerine karşı cepheden saldırıya geçti. Geçen 7 Nisan günü Liman İşçileri Sendikasıyla pazarlıkları sürdürmekten bıktığını açıklayan Patrick Stevedores ulaşım şirketinin patronu Chris Corrigan 1400 işçinin tümünü işten attı. Patrick Stevedores patronunun bu kararı uzun süreli bir hazırlığın ve yukarıda özetlediğimiz politikayı hedefleyen genel bir stratejinin ürünüdür. Sermayenin bu uzun vadeli hazırlığının ve hesabının özüne geçen Aralık ayında yaşanan bir olay ışık tutmaktadır. Emekli SAS komandoları Dubai'de limanlarda eğitim görmeye ve liman işçiliği mesleğini öğrenmeye gönderilmişlerdi. Ancak bu girişim genelde fiyasko ile sonuçlanmış, emekli SAS

sermaye düzeni binbir dereden su taşıyıp kaçınılmaz göstermeye çalışmaktadır. Örneğin, Patrick Stevedores patronu Chris Corrigan gelişmeleri baskın çıkan hırsız mantığı ile değerlendirmekte ve "Sade bir dille ifade edilmek istenirse, MUA'nın (Maritime Union of Australia) kör ideolojisi üyelerinin işlerini kaybetmelerine neden oldu. MUA'nın sürekli kıldığı sanayi gangsterliği, sendikanın iktisadi gerçekleri kabul etmemekte takındığı mutlak red tavrı, bugünkü gelişmeleri kaçınılmaz hale getirdi." demektedir.

Emekçi kitlelere her zaman sınıflarüstü ve dolayısıyla tarafsız bir kurum olarak tanıtılmaya ve öyle kabul ettirilmeye çalışılan devlet bu çatışmada rolünü maskesiz oynamaktadır. Polisin grevcilere saldırmaması, eylemi kırmak için onlarca işçiyi yaralaması türünden alışılmış saldırganlığın yanısıra Başbakan John Howard çok açık konuşmaktadır. Liman işçilerinin eylemine neden olan toplu işten atmayı "Avustralya'daki sanayi ilişkileri tarihinde can alıcı bir an" olarak değerlendirmekte ve toplu işten atmanın işverene mali faturasının, yani 250 milyon doların emekçilerden gaspedilen vergilerle beslenen devlet bütçesinden karşılanacağını belirtmektedir. Başbakan John Howard'ın burada kastettiği "can alıcı an" sadece liman işçilerinin eylemini ya da sözkonusu iktisadi sektörü hedeflememektedir. O, liman işçilerinin eyleminin kırılması ileride başka sektörlerde ortaya çıkabilecek direnişlerin kırılmasını da kolaylaştıracaktır ve onun için can alıcı bir öneme sahiptir, demek istemektedir.

Kısacası, sermaye düzeninin tüm aktörleri liman işçilerinin bu eylemini kırmak, böylece emek cephesinde bir gedik açmak için dayanışma içinde bulunuyorlar. Büyük tarım üreticileri liman işçilerini "ülkenin dünyadaki itibarını sarsmakla, ona duyulan güveni kırmakla" suçlamakta, "iki ya da üç gün içinde greve son verin" diye tehdit ediyorlar. Kamyoncular da grevçilerin liman

Diktatörlük eylemi kanlı saldırıyla karşıladı **Bolivya'da militan genel grev**

1 Nisan'da başlayan ve aynı gün devlet güçleriyle işçiler arasında çatışmaya dönüşen genel grevin bilançosu 8 ölü, 28 yaralı ve 89 tutuklama olarak kamuoyuna yansıdı.

Genel grevde ortaya konan kararlılık karşısında şaşkına dönen devlet başkanı Hugo Banzer, kolluk kuvvetlerini işçiler, eylemdeki öğretmenler ve küçük köylülerin üzerine sürerek ateş açtırdı. Özellikle genel grevin örgütleyicileri olarak görülen öğretmenler bu silahlı saldırının bilinçli hedefi oldular. Bolivya'da öğretmenler her dönemde politik mücadelenin en önemli kesimini oluşturmuş, her sosyal mücadelede aktif rol oynamışlardır. Bundan dolayı da saldırının hedefi durumuna gelmişlerdir.

Geçtiğimiz hafta içindeki çatışmalar esas olarak Kapare bölgesinde yoğunlaştı. Tarım işçileri ve küçük üreticiler üst üste anayolları keserek ticaret merkezi Santa Cruz'u ablukaya aldılar. Devlet güçlerinin göz yaşartıcı bomba, cop kullanarak grevi kırma çabası ilk etapta geri tepti. Koka köylülerinin kararlı direnişi karşısında çılgına dönen askeri güçler kalabalığın üzerine ateş açtılar. Grevdeki öğretmenlere karşı da benzer bir saldırı gerçekleştirildi. Öğretmenler Nisan ayının başından itibaren başkent La Paz'da ücret ve eğitim reformu için eylem yapıyorlardı.

Silah kullanımını "stratejik hata" olarak gören çalışma bakanı Leopoldo Lopez aynı gün devlet başkanı tarafından azarlandı. H. Banzer 6 Nisan'da yaptığı bir açıklamayla sıkıyönetim uygulanarak toplanma ve grev hakkının kaldırılacağı tehditini savurdu. Bu tehdit geri tepti. Bu açıklama üzerine diğer toplumsal kesimler ve basın sessizliklerini bozarak eylemde olan emekçilere destek verdiler. Emekli bir general olan Banzer 1964 darbesiyle yönetime elkoymuş, 1971-77 yılları arasında da devlet başkanlığı görevini yapmıştı. Yaptığı açıklama ikinci bir faşist cunta tehdidi anlamına geliyordu. Toplumda gelişen hoşnutsuzluk üzerine geri adım atmak zorunda kalan Banzer Bolivya sendika federasyonu COB ile görüşebileceği açıklamasını yaptı. Zira federasyon işçi ücretlerinin yasal bir temele kavuşturulmasını ve koka köylülerinin örgütlenmelerinin kabul edilmesini talep etmektedir.

Eski faşist generalin yönetimi altında özellikle ordu güçleri ile koka küçük köylüleri arasında çatışmalar

yoğunlaştı. ABD emperyalizminin bölgede koka üretimini denetim altına alma dayatmasına boyun eğen Banzer yılda 7 bin hektar üretim alanının tasfiye edileceği vaadinde bulunmuştu. ABD uşağı bu eski general silah kullanarak, köylüleri katlederek bu planı gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Köylüler zorla yerlerinden sökülüp atılmaya çalışılmaktadır.

Grevdeki işçi temsilcileriyle görüşmelerin yapılacağı açıklamasının ardından birçok sendika ve koka köylü önderi tutuklanarak cezaevine konuldu. Banzer ile köylü hareketi temsilcisi Evo Morales arasında geçtiğimiz Perşembe için öngörülen görüşme yapılamadı. Bu protestoların yeniden şiddetlenmesine yol açtı. Cuma günü Kapare ve La Paz'da göstericiler yolları işgal ederek tepkilerini ortaya koydular. Birçok yerde polis karakolları işgal edildi, devlet kurumlarına ait arabalar yakıldı. Sendika federasyonu COB tutuklananların serbest bırakılmaması durumunda ülke çapında yolların bloke edileceğini açıkladı. Ayrıca işçiler bu eylemlere karşı açlık grevine gideceklerini açıklayarak uluslararası dayanışma çağırısı yaptılar.

Artan faşist saldırılar ülke içinde ve dışında yoğun tepkilere yol açmış, Banzer hükümeti ve ABD'yi zor durumda bırakmıştır. Zira ABD bölge için "demokratik yönetimler" sürecinin başladığını ilan etmiştir. Ama sistemin krizi ve emekçi kitlelerin yükselen mücadelesi sahte demokrasi maskesini paramparça etmektedir.

Güney Kore'de işçi eylemleri sürüyor

Ekonomik bunalımın derinleşmesi üzerine birçok tekeli, IMF'nin direktifleri doğrultusunda "verimsiz işletme"leri kapatarak işten atmalara hız verdi. İşten çıkarmalar onbinlerce işçiyi kapsamaktadır. Bu saldırılar karşısında işçiler hemen hergün gösteriler yaparak devlet güçleriyle çatışmaktadırlar.

Son olarak Güney Kore'de, dev otomobil tekeli Kia işten çıkarmaların başlayacağını duyurdu. Bunun üzerine onbinin

Brezilya: Topraksız köylülerin artan eylemleri

17 Nisan günü Brezilya'nın birçok bölgesinde onbinlerce topraksız köylü iki yıl önce devlet güçleri tarafından katledilen köylülerin anısına gösteriler düzenlediler ve toprak taleplerini yeniden yükselttiler. Adelet Bakanlığı binası önünde sembolik 22 tabut taşıyan köylüler, 17 Nisan '96'da Para Amazona eyaletinde öldürülen köylülerin katillerinin yargılanmamasını protesto ettiler. Merkezi hükümet köylülerin gelişebilecek toprak işgalleri korkusuyla bir gün öncesinde bütün devlet güçlerini alarma geçirdi. Zira birçok bölgede tarım oligarklarının paralı askerleri ile topraksız köylüler arasında yer yer çatışmalar yaşanmıştı. Mart ayının sonunda topraksız köylü hareketinin iki önderi bu güçler tarafından katledilmişti.

Brezilya'da hükümetin izlediği neo-liberal ekonomik politikalara karşı en önemli engeli oluşturan topraksız köylü hareketi egemen güçlerin sistemli saldırılarının hedefi durumuna gelmiştir. Cardoso hükümeti bu hareketin yarattığı politik etki karşısında şaşkına dönmüştür. Toprak işgalleri kiliseler, insan hakları kuruluşları ve sendikalar tarafından yoğun bir biçimde desteklenmektedir. Birçok ülkede köylülerin eylemlerini desteklemek için komiteler oluşturulurken, birçok kişi de destek amacıyla gönüllü olarak işgal edilen topraklarda çalışmaya gitmektedir. Yine birçok ülkede Brezilya elçilikleri önünde gösteriler gerçekleştirilmektedir.

Devlet güçleri 1996 yılında Amazona bölgesinde yolları kesen bin civarında topraksız aileye saldırarak 22 kişiyi öldürmüş, birçoğunu da yaralamıştı. Bu, Cardoso hükümeti

döneminde gerçekleştirilen ikinci büyük katliamdı. Ağustos 1995 yılında da Corumbiara'daki topraksız köylülerin kampına gece gizlice saldıran özel askeri güçler 9 köylüyü katletmişlerdi. Bu katliamlar uluslararası kamuoyunda büyük tepkilere yol açmıştı. Kiliseler tarafından yapılan açıklamalara göre, 1990 yılından bu yana öldürülen bin kadar köylünün katilleri hala bulunamamıştır. Zira katliamları gerçekleştirenler devlet güçlerinin kendisidir.

Hükümet topraksız köylülerin eylemlerini "özel mülkiyete ilkel bir saldırı" biçiminde niteleyerek harekete geçen toplumsal desteği etkisizleştirmeye çalışsa da, bugüne kadar başarılı olamadı. Özellikle Mart ayı başında köylüler ardarda latifundiyaları işgal ederek üretime açtılar. Zira hükümetin toprak reformu vaatlerini büyük tarım oligarklarına rağmen yerine getiremeyeceğini bizzat yaşayarak öğrenmişlerdi. '70'li yıllardan bu yana 30 milyon köylü oligarkların paralı askerlerinin saldırılarından kurtulmak, yaşamlarını sürdürürebilmek için Rio ve Sao Paulo'nun varoşlarına göçmek zorunda kalmıştır. Kendisi de büyük bir tarım oligarkı olan Cardoso kongrede büyük oligarkların desteğini arkasına alarak toprak reformu tartışmalarını gündem dışında tutmaya çalışmıştır. Toprak işgallerini engellemek için de sistematik biçimde paramilitarist güçler kullanılmıştır.

Brezilya'daki mevcut toprak ilişkileri milyonlarca aileyi aç bırakmaktadır. Tarım oligarklarının elinde bulunan ekilebilir alanların büyük bölümü üretim için kullanılamamaktadır. Toprağın %62,4'ü ekili olmayan alanlardan oluşmaktadır. 4.8 milyon topraksız ve tarım işçisi aile toprak istemlerini sürekli gündemde tutmaktadır.

Topraksızlar hareketinin (MST/Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra) önderlerinden Gilmar Mauro hareketin önderliğini tasfiyeye yönelen saldırıları "düşük yoğunluklu iç savaş" olarak nitelemektedir. Hükümet toprak işgallerine rağmen son dönemde 400 bin küçük tarım işletmesini tasfiye ederek aileleri yerlerinden kovmuş, bunun sonucunda çok sayıda tarım işçisi işini kaybetmiştir.

Topraksız köylü hareketi tüm baskı, terör ve katliamlara karşı büyük bir kararlılık sergilemektedir. Bu Brezilya'da "düşük yoğunluklu savaş"ın önümüzdeki dönemde de toplumun politik gündemini belirlemeye devam edeceğini göstermektedir.

Kamu Emekçileri Bülteni

Aylık Kamu Emekçileri Dergisi • Sayı:1 • Nisan 1998 • Fiyatı:50.000 TL (KDV dahil)

Topyekün saldırılara karşı sınıfa karşı sınıf sorumluluğuyla 1 Mayıs'ta alanlara!

Kamu emekçileri;

"Hak verilmez, alınır", "Sendika hakkımız, söke söke alırız" şiarlarıyla yeniden kavga alanlarına çıktığımız 1990'dan bu yana sınıf mücadelesinde hak alma kavgasında kamu emekçilerinin de olduğunu dosta düşmana gösterdik. İşçilerin '89 bahar eylemlerinin önünü yoğun tensikatlar ve sendika ağalarının ihanetiyle kesen sermaye düzeninin karşısında bir muhalefet odağı olduk, ciddi bir mücadele sürecinden geçtik. Kavgaya bayrağını onurla bugünlere kadar taşıdık. Gün oldu, sermayenin polis barikatlarını aşırıp Kızılay'ı iki gün işgal ettik. Gün oldu, yüzbinlerle iş bıraktık. "Yasaktır, kuramazsınız" dedikleri sendikalarımızı kurduk. "Aşamazsınız" dedikleri barikatları aştık. Bedeller ödedik, şehitler verdik. Gücümüzü, kararlılığımızı, örgütlülüğümüzü ve haklılığımızı sermaye devletinin coplu, köpekli,

bombalı saldırıları karşısında pekiştirdik.

Dişimizle, tırnağımızla kazıyarak elde ettiğimiz kazanımlar yalnızca yüzbinleri örgütlemek, yalnızca sendikalarımızı fiili olarak kurup işletmekle de sınırlı değil. Kamu emekçileri, işçi sınıfının bir parçası olarak, sömürülen tüm kesimlere hak alma kavgasında her zaman bir moral kaynağı olmuştur. Kamu emekçileri birliğin ve örgütlenmenin ancak mücadele içinde kazanılabileceğini bir kez daha kanıtlamıştır.

Demokratik hak ve talepler, insanca yaşam ve özgürlükler mücadelesinde '60'ların, '70'lerin TÖS, TÖB-DER vb. deneyimlerini ve mirasını omuzlayan kamu emekçileri, şimdi, çürüten düzene-çeteleşen sermaye devletine karşı eşitliğin, özgürlüğün, kardeşliğin ve emeğin egemen olduğu bir dünya kurmak için kavgaya atılmanın onurunu da

paylaşmaya hazırlanmalıdır. Zira, insanca yaşam hedefimize ulaşmanın başkaca bir yolu yoktur. Ve bugün bunun yolu 1 Mayıs'ta iş bırakarak sınıf kardeşlerimizle alanlara çıkmaktan, devrimci 1 Mayıs ruhunu kuşanmaktan geçiyor. Kendi hak ve taleplerimizi, bu uğurda yürüttüğümüz mücadeleyi, bu mücadelede ortaya çıkan gücümüzü başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emek cephesiyle birleştirmek, sınıfa karşı sınıf bilinciyle hareket etmekten geçiyor.

Sistem çürüyor! Kurtuluş yok tek başına!

Kamu emekçileri;

Çok yönlü ve ağır bir saldırı programıyla karşı karşıyayız. IMF'nin hazırladığı, TÜSİAD'ın taşeronluğunu yaptığı, MGK'nın yürürlüğe koyduğu sermayenin bu uluslararası programı, halklara ve emeğiyle geçinen bütün kesimlere açılmış bir savaştır. Özelleştirme, sendikasılaştırma, sefalet ücretleri, işsizlik, emeğin yoğun sömürüsü ve talanı, sosyal hakların gaspı, vb. Tüm bu saldırılara zorla boyun eğdirmek için yoğun baskı ve zorbaca uygulamalar, katliamlar bu programın özetidir. Bu savaş programında kamu emekçisine sendikasızlık, hak ve özgürlüğünü engelleyen yasaklar, sefalet ücreti düşüyor. İşçiye "ya kölelik, ya işsizlik" dayatması düşüyor. Emekçi çocuklarının okuma hakkı gaspediliyor, okuma şansını elde edenlere resmi-sivil faşist baskı altında paralı, gerici eğitim ve kışla disiplini dayatılıyor. Kürt halkına daha çok katliam ve baskı düşüyor. İşsize çöplüklerden beslenip, sokakta ölmek düşüyor, vb.

Sermaye cephesinin ve MGK'nın kukla hükümetinin "Bu kış zor geçecek" sözü bu savaşın en dolaysız anlatımı ve emekçiye çıkarılmış bir kavga davetidir. 4-5 Mart Kızılay, 8 Mart Taksim eylemlerine karşı sermaye devletinin bombasıyla, polis-asker yığınağıyla yaptığı saldırı provası, bu savaşın en son kanıtıdır. Eli kanlı işkencecilerin, sermaye devletinin katliam makinası çetelerin bir bir salıverilmesi, göstermelik de olsa açığa çıkan bu kirli yüze bir makyaj yapma gereksinimi duymaması onların saldırı programının bir gereği. Zira bu

Çatlı'ları gözden çıkaramayacak kadar onlara ve yenilerine ihtiyacı var.

Yaşadığımız sorunları az biraz irdelediğimizde karşımıza sömürü düzeninin sınıf egemenliği, Susurluk devleti çıkıyor. Demokrasi, laiklik, çağdaşlık vb. demagoji ve yalanlarının perdesini araladığımızda yine onun emek düşmanı yüzüyle karşılaşıyoruz. Susurluk devleti, sermayenin sınıf egemenliğinin yalnızca en yalın ifadesi değil, aynı zamanda bu egemenliğin istisnai olmayan, doğal biçimidir. Ekmek çalan aç bir insana onlarca yıl ceza, kaçakçıya, uyuşturucu tacirine, rüşvetçiye, emek hırsız sömürücü sınıflara özgürlük... Hak isteyen işçiye, öğrenciye, kamu emekçisine bombalı, coplu saldırı ve hapis, onlarca emekçinin, devrimcinin katili çetelere, işkenceci polislerle özgürlük... İşçiye-emekçiye sefalet, asalaklara "kar, daha çok kar" için sınırsız sömürme özgürlüğü... İşte Susurluk devletinin adaleti de, hukuku da budur.

Kamu emekçisi arkadaş!

Sermaye düzeninin savaş programına karşı işçi ve emekçinin direniş cephesini örmek için 1 Mayıs'ta alanlara çıkmak da sınıfın mücadele programının bir gereği ve görevidir. Onların tankları, topları, Susurluk çeteleri varsa, bizim de üretimden gelen gücümüz var. Onların robocopları, katil çeteleri varsa, bizim de yılmadan mücadele eden, baskılara göğüs geren sınıf ordumuz, sınıf kinimiz var. Onların yasaları, yasakları varsa, bizim de direnme hakkımız var. Onların IMF'si, NATO'su, MGK'sı varsa, bizim de şanlı 1 Mayıs'larımız, enternasyonal geleneğimiz var, ayak sesleri duyulan sınıf partimiz var.

Yoldaşlar, dostlar haydi 1 Mayıs'a!

1 Mayıs, dünyada ve ülkemizde kıvılcık karanfiller gibi anacağız. Kavgaya çekilen emek dökümlü kıvılcık bir bayrak gibi karşılayacağız seni Mayıs'ın ilk günü. İşçileri demokrasi isteyen tüm yurttaşlar, Türk-Kürt tüm emekçiler, yurtsever gençler, kadınlar, aydınlar sizleri işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele, dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta saflarımızı sıklaştırmaya sesinizi yükseltmeye çağırıyoruz. Evet 1 Mayıs'ı yasaklamakla, 1 Mayıs'ı kutlayanları yargılamakla, 1 Mayıs alanlarına saldırmakla, mahallelerine kısa bir zaman kalan faşist devlet terörü uygulamakla, burjuva basını radyo ve TV'lerde 1 Mayıs'a sövme, tehdit etmekle 1 Mayıs'tan kurtulabileceklerini sanıyorlarsa boşuna. Biz '55-60'larda kutladık. 29-30 Nisan gecesinden biz Türkiye Komünist Parti'lilerin evimizi esrar tekkesi basar gibi, çocuklarımızın çığlıklarını komşularımıza duyurmak ve çevreye korku salmak için küfür ve hakaretlerle basarlardı. Bunlar yetmezmiş gibi, bir de komşu kadının; "kalk kalk, bak Arnavut Hüseyin'in komünist oğlunu götürüyor polisler" demesi tuzu biberi oluyordu. Ama bizi kapattıkları nezarethanelerde tek başımıza da olsak 1 Mayıs'ı ve enternasyonalı söylerdik. Hele bazen 3 komünist aynı nezarete çömeliriz baş başa ellerimiz birbirimizin omuzunda o yüce günü kutlardık. Eşlerimizle protesto için pencerelerine kıvılcık bayrak asarlardı. 2 Mayıs günü bizleri nezaretten serbest bırakırlardı. Bazen 1 Mayıs'ı kaçar başka başka yerlerde toplanıp 1 Mayıs küçük flamalarla şiirler, manşar, enternasyonalı kısaca kutlardık.

Bu eli kanlı kemalist-faşist devlet 1 Mayıs'ı kutlarken yakalananlara kimimize 3 yıl, kimimize 5 yıl ceza verirdi. Evet yasaklara karşı direnmenin adı 1 Mayıs. Bu ülkede cumhuriyetin ilanıyla 1 Mayıs yasaklandı. Bu kontr-gerilla cumhuriyeti '77 1 Mayıs işçi sınıfımız ve halkımızın büyük coşku disiplin içinde kitlesel yaklaşık 500 bin insan korkunç coşku, şahlanış ve ayaklanma ile akıyordu. Taksim 1 Mayıs alanı kıvılcık boyanmış 50 yıllık faşizmin koyduğu yasağı kırıyordu. Ellerinde kıvılcık bayraklar Marks, Engels, Lenin alana girdiler. Yüce bir mayıs büyük coşku ile kutlanıyordu. Sonlara doğru kontr-gerilla devleti International Otel'den, Sular İdaresi hele hele yanılmıyorum Taksim Air France Havayolları'nın üstündeki Adalet Partisi binasından, Kazancı Yokuşu'ndan işçilerin üzerine kurşun yağıyordu. 15-16 Haziran büyük direnişinden korkmuş olacak kontr-gerilla devleti intikam hırsıyla yoketmek istiyor. Alanı kana boyadı. İşçi sınıfımız 34 şehit verdi. Yüzlerce yaralı başında Demirel olan milliyetçi cephe hükümeti kendi halkına karşı en kanlı 1 Mayıs'lardan birini kazdı. Kazınarak yazdı tarihin unutulmayacak bir biçimde yazdı. Tarihine bu kontr-gerilla soysuz faşist yaratıklar kimlerdi. Kan dökücüler 21 yıl oldu, katiller neredeler. Bu dava 2 Temmuz '97 günü savcının isteği üzerine karar adli kararda yargılananların gerçek suçlular olmadığını, gerçek sorumlularının asıl tertipçilerin ortaya çıkarılması gerektiğini belirttiler. Kamu görevlileri hakkında soruşturma açılması isteniyordu mahkeme kararında. Ayrıca 1 Mayıs faciasını bizatihi yaratan kararlılıkla ve sırf yıldırma amacı ile uygulananın bu yurt ve insanlık düşmanı gerçek ve asıl faillerin bulunması gerektiğine işaret ediyordu. O zamandan bu yana 21 yıl geçti. Binlerce dava, soruşturma açıldı, sonuçlandırıldı. Ama şimdiye kadar mahkemenin bu kararının yerine getirilmesi için tek bir adım atılmadı. Attırılmadı. Davanın hep üstü örtüldü.

Peki kimdi bu insanlık düşmanı katiller? On parmaklarından kan akan bu katiller, sırasıyla Alparslan

Türkeş: 12 Eylül öncesi terörün ele başısı MHP genel başkanı '77 yılında güvenlik işlerinden yani MİT'ten sorumlu başbakan yardımcılığı görevindeydi. MHP davası iddianamesinde 1 Mayıs katliamının Türkiye'nin İstanbul Yakacık'taki köşkünde planlandığı, silah ve cephanelerin bu evden dağıtıldığı kanıtlarıyla ortaya konmuştur. Bu yaratığın halk mahkemeleri önünde yargılanması gerekiyordu. Şanslı imiş eceli ile öldü.

Orhan Kilerci: Oğlu kontr-gerillacı olan bu kişi Genel Kurmay Başkanı Semih Sancar'ın özel sekreteriydi. 1 Mayıs katliamı sırasında albaydı ve '81 yılında Evren cuntası tarafından generalliğe yükseltilen Kilercioğlu katliamlardan bizzat sorumlu olanların başında yer alıyordu. Süt Endüstrisi Kurumu'nun başına getirildi. Türkiye Gazetesi köşe yazarlığına ve parlamento seçtirildi, oradan da militarizmle parlamento arasında işlevini sürdürdü. Şimdi yaratığın nerede olduğu bilinmiyor.

Hamza Görgüç: 1 Mayıs katliamı sırasında MİT Müsteşarı idi. Alana 10 noktadan ateş açanlar, MİT elemanları tarafından ve Görgüç'ün emriyle katliamdan sonra alandan kaçırıldılar.

Nihat Kaner: 1977 yılında İstanbul Emniyet Müdürü idi. Katliamın sorumluluğunu taşıyan, daha sonra gerçekleri saptırmaya kalkışan bu sefil polis de cunta tarafından 1981 yılında Bursa Emniyet Müdürlüğü'ne atanmıştır.

Oktay Engin: Dönemin Emniyet Genel Müdürlüğü güvenlik önlemlerinden sorumluydu. 1955 yılındaki 6-7 Eylül olaylarına yolaçan bu ajan-provokatör cuntanın emriyle Emniyet Müdürlüğü yapan bir kişidir.

Mehmet Akzambak: Eski bir emniyet müdürü. 1 Mayıs katliamının gözöğün katillerinden biri. International Otel güvenlik amiri. Bir başkası, alanda bir arabadan ateş açan Alaaddin adlı subay, Türkiye'nin lacivert elbiseli komandoları, emekli Kurmay Albay olan 4 kişi, alana giren kitleye on noktadan ateş açan MİT elemanları, panzerli polis ekipleri, bunların hiçbir yargı önüne çıkarılmadığı gibi 12 Eylül faşist darbesinin ardından cunta tarafından önemli görevlere atandılar.

Bugün, 1998 1 Mayıs'ında, 1977'nin Demirel ekibi militarist generallerden, işbirlikçi holdinglerden, 1 Mayıs'ı yeniden yasaklayan bu yarasalardan, '77 1 Mayıs şehitlerimizin hesabı sorulmalıdır.

Yoldaşlar, dostlar!

İşçi sınıfımız ve emekçi halkımıza karşı işlenen cinayetlerin hesabının tek tek sorulması için dostlar, yoldaşlar 1 Mayıs Gümüşsuyu'ndan Taksim'e akıyorduk. İşçi sınıfı haklı olarak şunları haykırıyordu, halen kulağımda; "Çarklar durdu elimizde, DGM'yi ezdik sıra MESS'de, zafer emekçi halkımızın olacak, zafer yoksul ve çileli halkımızın, DGM'yi ezenler MESS'i dize getirmişlerdi. Böylesi yalın bileyici deneyimlerden geçen işçi sınıfımız '77 1 Mayıs'ı faşist devletin katlettiği sınıf kardeşlerimizin bedellerini ödetmeye tüm sendikacılara sesleniyorum; köle efendi ilişkilerinden biran önce sınıfa dönün. MGK ve faşist devlete kapıkulluğu uşaklık yapmayı bırakın. Genel greve, genel direnişe işçiler hazır. Sınıfın önünü kesmeyin. Bu yaşadığınız konformist ve bohem yaşam sınıfa ihanetin bir göstergesidir. Artık safınızı belirleyin. Ya kapıkulluğuna devam edin, ya da başta işçi sınıfımız, emekçi halkımızın safında yer alın. Elinize kıpkırmızı bir kalem alıp yazın sonunuzu, ya emekten yana ya sermayeden, eli kanlı faşist devletten yana. İşte 1 Mayıs karar gününüz atın imzanızı.

Bizleri kurtaracak olan kendi kollarımızdır

Merhaba,

Biz İzmir'den fırın işçileriyiz. Bizler sefalet ücretiyle çalıştırılmaktayız. Bunun nedeni de örgütsüzlüğümüzdür.

Çoğu fırında 3 kişi, bazı fırınlarda ise 6-7 kişi çalışıyor. Çalıştığımız fırında 1 hamurkar, 2 yardımcı, bir pişirici, 1 çırak ve ekmekleri dağıtan şoför ve muavin var. Bunların peşin almış olduğu günlük para miktarı, kürekçi 2 milyon, hamurkar 2 milyon, yardımcı 1.5 milyondur. Bu çalıştığımız koşullar altında ne bir sigorta, ne de bir iş güvencesi var. Hastalandığımızda işten atılıyor. Tazminat alamıyoruz. Bizleri istediği gibi çalıştırıyor, istediği zaman işten atıyorlar. Bir işçi, bir firmada en fazla 3 ay çalışabiliyor. Bu da işverenin işine geliyor, yerine başka bir işçi alıyor.

Perişan durumdayız. Hergün iş var mı diye birbirimizin yüzüne bakıyoruz. Hergün 11-12 saat çalışıyoruz. Bu çalışma koşulları bize ağır geliyor. Eğer 8 saat çalışsak iki vardiya olsa hem işler kolaylaşacak, hem iş bekleyen arkadaşlarımızın da işi olacak. Hiçbir sosyal hakkımız yok. Bayram tatili, senelik iznimiz yok. Bayram parası, odun-kömür parası verilmiyor. Bir hastamız olsa işi bırakıp gitmek zorunda kalıyor, işten atılıyor. Fırınlarda yatakhaneleri rezalet, soyunma odası bozuk, tuvalet-banyo pislik içerisinde. Odalar rutubetli, sağlıksız koşullar altında çalışıyoruz. Arkadaşlar, eğer sağlıklı yaşamak istiyorsak, 8 saatlik iş istiyorsak gelin birlik olalım. Bizi kurtaracak olan patronlar değildir. Bizi kurtaracak olan kendi kollarımızdır. Kurtuluşu başkasında aramayalım.

Kurtuluş yok tek başına
Ya hep beraber, ya hiçbirimiz!

İzmir'den Kıvılcık Bayrak
okuru bir fırın işçisi.

H. FIRAT

Partileşme Süreci-2

Polemikler:

Devrimci

Proletarya'ya

Yanıt

1 MAYIS

*1 Mayıs kızıldır,
kızıl kalacak!*

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>